

DARBININKAS

Vol. LX, Nr. 47

Lapkritis-November 21, 1975

Penktadienis-Friday

SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn, N.Y.

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N. Y. 11207

20 centų

Savaitės įvykiai

JAV pasiūlė JT socialinių, humanitarinių ir kultūrinių reikalų komitetui reikalauti visas pasaulio valstybes paleisti iš kalėjimų politinius kalinius, kurie ten pateko už taikingą savo įsitikinimų, nesutinkančių su vyriausybės nuomone, pareiškimą. Ten pat nurodoma, kad JT negali abejingai žiūrėti, kai pagrindinės žmogaus teisės paneigiamos trečiojo pasaulio ir komunistinėse valstybėse, ir reikalaujama, kad būtų sudaryta komisija, kuri galėtų laisvai aplankyti tokius politinius kalinius ir juos apklausinėti.

Sov. S-ga krašto saugumo sumetimais atsisakė duoti vizą Andrei D. Sacharovui, kad jis galėtų vykti į Norvegiją taikos premijos priimti. Sacharovas prieš tai protestavo ir ragino viešą pasaulio opinią protestuoti prieš tokį vyriausybės sprendimą.

33 Nobelio premijos laureatai pasiuntė Sov. S-gos prez. Nikolai V. Podgorny telegramą, reikalaujančią leisti A. D. Sacharovui vykti į Norvegiją premijos priimti. Pasirašiusiųjų tarpe nėra Solženicyno pavardės.

Portugalija tyliai pasitraukė iš Angolos, nors čia ir vyksta pilietinis karas tarp sovietų remiamo populiarus sąjūdžio ir Kinijos ir Zaire remiamos tautinės unijos, susijungusios su JAV remiamu tautiniu frontu.

— Sov. S-ga, Kuba, Brazilija, Mozambike ir Kongo Gvinėja pripažino Angolos populiarus sąjūdžio sudarytą vyriausybę, kurios prezidentu buvo paskelbtas dr. Augustino Neto.

Angolos tautinė unija ir tautinis frontas paskelbė Angolą liaudies demokratine respublika. JAV nei vienos vyriausybės nepripažino.

JT ansamblėja priėmė rezoliucijas, kurių viena sionizmą prilygina rasizmui, o kita reikalauja, kad Palestinos išlaisv. org. ja dalyvautų visuose pasitarimuose dėl taikos Art. Rytuose.

JAV pareiškė, kad jos nepripažins JT priimtos rezoliucijos dėl sionizmo, jos nevykdys ir niekada nesutiks su šiuo JT veiksmu.

Australijos gen. gub. Sir John Kerr pašalino Gough Whitlam iš min. pirm. pareigų, pavėdė opozicijos vadui Malcolm Fraser sudaryti laikinę vyriausybę, kuri veiks tol, kol bus įvykdyti nauji senato ir atstovų rūmų narių rinkimai.

Sov. S-ga nieko naujo nepasiūlė savo atsakyme dėl strateginių ginklų apribojimo sutarties. Kissingeris dėl to yra labai susierzinęs.

Portugalijos stovybos darbininkai apsupo parlamento rūmus, kur gyvena min. pirm., reikalavo pakelti jų atlyginimą ir grąžinti į vyriausybę buv. min. pirm. Goncalves. Policija ir kariuomenė darbininkus atstūmė.

Maroko karalius Hassan atitraukė savo žygininkus iš Ispanijos Saharos ir pradėjo derybas su Ispanija dėl srities ateiities.

Prez. Fordas numato lankytis Kinijoje gruodžio 1-4. Pakeliui jis aplankys Indoneziją, Filipinus ir Havajus.

Izraelio lapkričio 20-29 vyks viso pasaulio žydų konferencija akcijai prieš JT priimtą sionizmo reikalų rezoliuciją organizuoti.

Smunkant komunistų įtakai Prancūzijoje, jos komunistų partija išleido manifestą, raginantį komunistus paveržti iš socialistų darbininkų reikalų gynimo įtaką.

H.E.L.L.P. — BALTŲ ORGANIZACIJA

(Help Estonian, Latvian, Lithuanian Peoples)

Australijos vyriausybei (Australian Labour Party) pripažinus de jure Baltijos valstybių inkorporavimą į Sovietų Sąjungą, baltų ir jiems prijauniančių reagavimas buvo nepaprastas. Apie tai buvo plačiai rašyta spaudoje ne vien Australijoje, bet ir kitur. Daugelis protesto pasiūlymų įvyko sporadiškai, vos kam nors šį dalyką šiek tiek pajudinus. Visi pajuto tą didelę skriaudą, kurią vyriausybei jiems padarė už jų lojalumą, darbštumą naujam kraštui, kuriame jie tikėjosi rasti ramybę ir saugumą. Niekas neužginčys baltų indėlio į Australijos ekonominę ir kultūrinę gyvenimą.

Tačiau skriaudos pajutimas, nors jis ir liko širdyse, negalėjo visą laiką tęstis protestų ar demonstracijų pavidalu. Reikėjo grįžti į gyvenimo tikrovę. Ir vis dėlto išjudintas reikalas negalėjo palikti visiškam apsnūdumui ar apatijai. Reikėjo nuolatinio, pastovaus organo, kuris visą lai-

ką budėtų, sektų krašto politikos pulsą, teiktų informacijas apie Baltijos valstybių bylą spaudai bei asmenim, nuo kurių galėjo priklausyti vienoks ar kitoks ateities sprendimas; taisyti tiek spaudoje, tiek atskirų asmenų pareikimuose pasitaikančius netikslumus ar klaidas; kaupti visokios rūšies medžiagą, ateities reikalui; žodžiu, klausimą laikyti gyvą. Dėl šių priežasčių atsirado ALB Sydney komitetas Lietuvos bylai (apie jį buvo rašyta Darbininko 1975 birželio 13 numeryje), o Tasmanijoje (vienoje Australijos federacijos valstijų) susikūrė H.E.L.L.P. (sutrumpinimas iš "Help Estonian, Latvian, Lithuanian Peoples").

H.E.L.L.P. yra nedominacinė, apolitinė (Australijos vidaus politikos atžvilgiu) sąjunga, kurios tikslus sudaro: 1. skleisti informacijas apie Baltijos tautas, kovojančias už tautų apsisprendimą ir atstatymą nepriklausomybės; 2. kovoti, kad būtų atšauktas Australijos vyriausybės pripažinimas Baltijos valstybių į Sov. Sąjungą inkorporavimo.

Cia suminima, kaip ši organizacija siekia savo tikslų. 1. Maždaug kas du mėnesiai leidžia anglų kalba leidinį The Baltic News, kuriame spausdinamos informacijos, liečiančios Baltijos kraštus ir jų klausimą, dokumentinė medžiaga, žinios apie nukankintus asmenis; pateikiamas užsienio spaudo pranešimas apie įvykius tuose kraštuose; duodama žinių apie tuos kra-

tus liečiančias knygas ir t.t. 2. Leidžia brošiūras (pvz. The Tragedy of the Baltic States), skleidžia informacinius lapelius tinkamomis progomis. 3. Rengia mitingus ir dalyvauja kitų tautybių rengiamuose mitinguose, kur keliamas nukentėjusių tautų teisių klausimas ir pan. 4. Rengia tylos demonstracijas, ypač atvykus į kraštą ministerių pirmininkui Whitlam ar pan. Tai buvo vykdoma keliais atvejais Hobarte ir Launcestone, ypač ten vykusių papildomų rinkimų proga. 5. Surengė 26 valandų budėjimą vienoj Hobarto aikštėj, o paskiau su fakelais žygiavo per miestą į Šv. Marijos katedrą, kur dalyvavo pamaldose. 5. Rengia žymių asmenų paskaitas Baltijos kraštų klausimu. 6. Rašo australų spaudoje, palaiko santykius su politiniais veikėjais, pakviesdama juos į pobūvius, pietus ir pan. Organizacijos vienerių metų balansas yra gana vaisingas.

Organizacijos komitetas renkamas iš Baltijos kraštų veikėjų. Renkasi reguliariai. Visi organizacijos dirbą asmenys yra darbui pasišventę ir dirba be atlyginimo. Susidariusias išlaidas stengiamasi padengti visuomenės aukomis, pajamomis iš rengiamų pobūvių, iš turgų išstatomų stalų su suaukotomis prekėmis.

Tasmanija gyventojų atžvilgiu nėra didelė valstija, bet joje gyvena baltai yra veiklūs. Organizacija palaiko ryšius su kitomis panašius tikslus turinčiomis organizacijomis.

J. Slavėnas

Balfo aštuonioliktojo seimo dalyviai Chicagoj. Nuotr. A. Gulbinsko

AŠTUONIOLIKTASIS BALFO SEIMAS

Balfo aštuonioliktojo seimas įvyko Chicagoj lapkričio 8 Niekalto Prasidėjimo parapijos salėje, Brighton Parke. Seimo posėdį vietoj Marijos Rudienės pradėjo Jonas Čepaitis.

Himnus sugiedoję sol. Algirdas Brazis, invokaciją sukalbėjo prel. D. Mozeris. Sudarytas garbės prezidiumas, kurio dalyviai pasakė sveikinimo kalbas. Kun. A. Trakis už mirusius Balfo narius sukalbėjo maldą. Sveikinimus raštu pristatė Balfo direktorė D. Bobelienė.

Į darbo prezidiumą pakviesta pirmininkais F. Andriūnas, J. Brazauskas, E. Paurazienė ir V. Šimkus, sekretoriais V. Balaišytė, A. Pužauskas ir K. Kasakaitis.

Sudarytos mandatų, nominacijų, rinkimų ir rezoliucijų komisijos. Mandatų komisijos pirm. Vyt. Jokubaitis pranešė, kad seime dalyvauja 108 atstovai.

Centro valdybos pranešimus padarė V. Šimkus (už pirm. M.

Rudienę), gen. sekretorius J. Jasaitis, vicepirm. kun. A. Zakarauskas, ižd. Kostas Čepaitis, direktorių tarybos kom. VI. Šelenis, finansų kom. pirm. A. Baliūnas, J. Mackevičius (pranešė, kad į Suvalkų trikampį pasiųsta 780 draubūzių siuntinių) ir revizijos kom. pirm. Jonas Švedas. Po trumpų diskusijų ir klausimų pranešimai balsų dauguma buvo priimti.

Pertraukos metu balfietės seimo atstovus pavaišino skaniais pietumis.

Iš pranešimų ryškėjo, kad Balfo dvejų metų veiklos apyvarta buvo 300,000 dol. su viršum. Didžiausias išlaidas sudarė siuntiniai. Pasiųsta 400 su viršum siuntinių į vargą patekusių lietuvių, kurie iš kitur jokios pagalbos negauna.

Izd. K. Čepaitis pranešė, kad seimo metu gauta apie 42,000 dol. aukų. Balfo vėjus nebaigtas — vyksta toliau.

Po ilgesnių diskusijų pakeisti keli Balfo statuto paragrafai. Slaptu balsavimu išrinkti 32 Bal-

SUABEJOJO LAISVĖS SĄVOKA

Iš Lietuvos Kat. Bažnyčios Kronikos Nr. 17

Lazdijai

LTSR Lazdijų rajono DŽDT komiteto

jokių dokumentų dėl statybos leidimo neturi".

s p r e n d i m a s

1975 liepos 1 d. Nr. 227

Dėl kovos su savavaliine statyba Lazdijų rajone, Metelių žuvininkystės ūkyje, Buckūnų kaime.

Lazdijų rajono DŽDT Vykdomasis komitetas, apsvarstęs pateiktą medžiagą dėl savavališkai pastatyto kryžiaus Metelių žuvininkystės ūkyje Buckūnų kaime, o taip pat remdamasis LTSR Ministrų Tarybos 1967 sausio 2 nutarimu Nr. 1 ir LTSR Civilinio kodekso 114 str.,

n u s p r e n d ž i a

1. Iki 1975 liepos 15 nugriauti savavališkai pastatytą kryžių Klimavičiaus Igno, Kazio s. p. sodybiniam sklype Metelių žuvininkystės ūkyje, Buckūnų kaime.

2. Neįvykdžius šio sprendimo pirmojo punkto, nugriovimo darbus pavesti savanorių gaisrininkų draugijai, išieškant iš Klimavičiaus Igno, Kazio s. išlaidas pagal savanorių gaisrininkų draugijos sąmatą.

3. Šio sprendimo vykdymo kontrolę pavesti rajono architektui įstaigai ir rajono vidaus reikalų skyriui.

Lazdijų raj. Vykdomojo komiteto pirmininkas: J. Andrijanovas.

Lazdijų raj. Vykdomojo komiteto sekretorė: Z. Giedraitienė.

1975 liepos 1 Lazdijų rajono architektas Aloyzas Liesis, dalyvaujant Žagarių apylinkės pirmininkui Mikilioniui, Metelių žuvų ūkio direktoriui Danbauskui ir Lazdijų rajono vyr. inžinieriui V. Liesienei, surašė aktą "dėl savavaliinės statybos" Igno Klimavičiaus sodyboje.

Akte rašoma:

"Pastatytas medinis žaliai nu dažytas kryžius, fasadu atsuktas į kelią Miroslavas — Simnas, prie gyvenamojo namo paradinio įėjimo ant išbetonuotos laiptų aikštelės... Statytojas

Pakuonis

1975 birželio 4 į Pakuonį pas kun. Pranciškų Lingį atvyko Religijų reikalų tarybos įgaliotinis K. Tumėnas, tačiau, neradęs klebono namuose, nuvyko į Kau-no Kuriją. Netrukus į Pakuonį atvažiavo Vilkaviškio vyskupijos kancleris B. Baliukonis ir Prienu dekanas kun. Uleckas ir įkalbinėjo Pakuonio kleboną, kad jis užteptų ant bažnyčios vidinių sienų esančius Gedimino stulpus. Pasak kanclerio Baliukonio, neverta pyktis su rajono valdžia.

Kiek anksčiau kun. Lingys pasiūlė patiems rajono pareigūnams panaikinti ant sienų esančius Gedimino stulpus. Vienas pareigūnas paaiškino, kad jie šito padaryti negalį, nes žmonės apkaltinsią valdžią.

Gedimino stulpų sunaikinimo terminas pratęstas iki 1975 liepos 1. Pakuonio apylinkės pirmininkas retkarčiais užsuka į bažnyčią pažiūrėti ar klebonas jau įvykdė rajono valdžios įsakymą.

Širvintos

1975 vasario mėnesį Širvintų Vykdomojo komiteto pirmininko pavaduotojas Tverbutas įsakė Širvintų klebonui P. Guobiui, kad be rajono žinios neleistų jokiai kunigui bažnyčioje laikyti šv. Mišių.

Vilnius

1975 gegužės 21 Vilniaus Balio Dvariono vaikų muzikos mokyklos direktorius Vytautas Kabelis ir mokyklos partijos sekretorius Jonas Urba pasikvietė muzikos mokytoją Aldoną Kezytę, vadovaujančią choro skyriaus privalomam fortepijonui, ir liepė parašyti pareiškimą, kad savo noru atsisakanti iš mokytojos pareigų.

Direktorius pareiškė, kad dėl mokytojos Aldonos Kezytės darbo jokių priekaištų neturįs, bet jam pavesta ją atleisti iš darbo, nes mokytoja esanti religinga.

Mokytoja A. Kezytė po kelių dienų parašė pareiškimą ir buvo priversta palikti savo darbą. Mokykloje jai teko išdirbti apie 25-rius metus ir už gerą darbą daug kartų buvo mokyklos vadovybės įvertinta. Keletą kartų ji buvo gavusi net vyriausybinius gero darbo įvertinimus.

Mokyklos vadovybė, atleisdama mokyt. A. Kezytę iš darbo, pareiškė, kad po atleidimo ji neturinti teisės nė kojos įkelti į mokyklą.

PAVOJUS AMERIKOS BALSUI

Žiniomis iš Washingtono yra siūloma sumažinti JAV Informacijos Agentūrai 1976 metų biudžetą 8 procentais. Informacijos Agentūrai priklauso ir Amerikos Balsas.

Dabar Informacijos Agentūrai skiriama 309 milijonai dol. iš jų 62 mil. tenka Amerikos Balsui. Pagal naują biudžetą Amerikos Balsui sumažintų 8,5 mil. dol. Jis begautų tik 53,5 mil.

Sumažinimas paliestų radijo programas. Būtų nukirstos 10-15 kalbų translacijos. Būtų stabdytos translacijos lietuvių, latvių, estų, ukrainiečių, armėnų, uzbekų kalbomis. Liktų tik viena rusų kalba, taikoma visai Sovietų Sąjungai. Šalia jos dar būtų sumažintos translacijos čekų, lenkų ir vengrų kalbomis.

Jei naujas biudžetas būtų priimtas, jis įsigaliojotų nuo 1976 spalio mėnesio. Sprendimas priklauso tik nuo prezidento, kuris tai spres lapkričio 22.

Visi prašomi kuo skubiausiai siųsti laiškus, telegramas patiam prezidentui ir prašyti savo senatorių, kongresmanų ir kitų įtakingų politikų šį klausimą kelti viešumon, kad būtų išsaugota informacija tiems kraštams, kurie jos reikalingi.

J. Kaunas

Savaitės įvykiai

(atkelta iš 1 psl.)

Egiptas ieško V. Europoj ginklų, nes Sov. S-ga jo daugiau ginklais neaprupina. Britų 4 bendrovės įsteigė mokyklą Egipto kariam ir civ. tarn. pažangaus vadovavimo mokyti.

Kenya laikraštis apkaltino Sov. S-gos ambasadą, kad visi jos tarnautojai yra KGB agentai. Ambasados atstovas laikraštį paaiškino, kad ambasadoje esą tik 6 agentai. Toks prisipažinimas labai nustebino afrikiečius.

Nauji aliejaus grežiniai parodė, kad Aliaskoj yra daug didesni aliejaus ir natūralių dujų ištekliai kaip iš pradžių buvo manyta. Aliejaus tiekimas iš Aliaskos prasidės 1977.

Sov. S-ga pasiskubino nutraukti dipl. santykius su Uganda, kai jos prez. Idi Amin pagrasino padaryti tą patį su Sov. S-ga dėl jos kišimosi į Angolos reikalus.

Lenkija leido išvykti į Vokietiją 600 vokiečių.

Buv. gynybos sekr. James R. Schlesinger teigia, kad jo nesutikimas su valst. sekr. Kissingeriu kilęs dėl nesutarimo, ar reikia reaguoti į nuolatinius Sov. S-gos strateginių ginklų apribojimo sutarties laužymus. Kissingeris visai nenorėjęs reaguoti ir daręs nuolaidų net ir tada, kai sovietai to neprašė.

Izraelis numato Galilėjos ežero srity išpirkti ūkius iš arabų ir įkurdinti juose žydus. Arabai ir kairieji žydai prieš tai protestuoja.

Naujuoju Bangladeš prezidentu prisaikdintas aukšč. teismo teisėjas Abu Sadat Mohammed Sayan, o karinės būklės administratoriumi paskirtas buvęs armijos vadas gen. Rahman.

Š. Korėja uždarė savo ambasadą Australijoje ir pareikalavo australus uždaryti ir jų ambasadą.

JAV formaliai painformavo JT tarptaut. darbo org.-ją, kad jos numato iš org.-jos pasitraukti.

Indijos aukšč. teismas nutarė, kad pirm. Indira Gandhi nenusižengė rinkimų įstatymam dėl to, kad įstatymai buvo pakeisti.

Portugalijos kariai užėmė komunistų pagrobta katalikų radijo stotį ir, išsprogdinę jos siųstuvą, pasitraukė.

JAV kongresas priėmė įstatymą, įsteigiantį vartotojų apsaugos įstaigą, bet prez. Fordas numatė jį vetuoti.

Kanada numato apriboti imigraciją iki 150,000 per metus.

Dainos ir žodžio išraiškos popietėj Chicagoj, Jaunimo Centre, lapkričio 2. Iš k.: muz. A. Jurgutis, Laima Stepaitienė ir S. Pilka. Laima Stepaitienė dainuoja Darbininko koncerte lapkričio 22 Kultūros Židiny. Nuotr. Z. Degučio

NEIK SU VELNIU OBUOLIAUTI

Atviras laiškas kun. Robertui Kęstučiui Balčiui

Kunige Robertai Kęstuti,

Turėjau progos perskaityti šiais metais spalio 23 dienos "Gimtajame Krašte" atspausť Paties pasikalbėjimą su to laikraščio korespondentu Viliumi Baltrėnu. Skaitau ir stebiuosi... Argi Tavo žodžiai ten atspausť? Kadangi atspausť ir pasaulyje paskleista, tai ir aš dalinuosi su Tavimi mintimis ne seklyčioje (kas būtų daug patogiau), bet viešai.

Stebiuosi, kad Pats, Lietuvoje išgyvenęs 14 metų (nuo 1933 iki 1947), nepatyrė, kaip teisingas lietuvių posakis: "Neik su velniu obuoliauti", nes neteksi ir obuolių ir krepšio". Stebiuosi, kad ieškai draugystės su tokiais, kurie nebija nei teisybės, nei teisingumo. Juk visiems žinoma, kaip "Gimtojo Krašto" korespondentai bando pokalbin įtraukti Lietuvon nuvažiuosius. Keletas griežtai atsisakė kalbėtis, keletas išdrožė tokią teisybę korespondentam, kad šie džiaugėsi pokalbį nutraukę ir nedrįso girdėtų žodžių spausdinti "Gimtajame Krašte". Mat, išgirsta teisybė nemaloni ir netinka propagandai. Pats gi nelaukė, kol ateis koks korespondentas, bet sava iniciatyva nuėjai į Kultūrinių ryšių su užsienio lietuvių komitetą bei "Gimtojo Krašto" redakciją. Kiši galvą kilpon, neturėdamas drąsos pasakyti teisybės.

Neturiu noro kędenti Tavų pareiškimų, atspausť minėtos dienos "Gimtajame Krašte", o primenu tik vieną: "Manyčiau, kad Amerikos lietuvių spaudoje gerai būtų pastoviai ir objektyviai nušviesti bažnyčios veiklą Lietuvoje, tikinčiųjų gyvenimą... Todėl, mano supratimu, nieko negali duoti pozityvaus, jeigu išievių laikraščiuose paskelbiamos tendencingos žinios, atkartotos iš neobjektyvių, klaidinančių šaltinių."

Brolau, nesinori tikėti, kad čia Tavo žodžiai. Negi mūsų spaudoje pakartojami faktai, paduoti Lietuvos Bažnyčios Kronikose, yra neobjektyvūs, paimti iš klaidinčių šaltinių?

JT priėmė Komoro salas į savo narius, bet Prancūzija įteikė JT skundą, kad viena tos salų grupės sala referendumu pasisakė ir toliau norinti priklausyti Prancūzijai.

Alabamos gub. George C. Wallace pranešė, kad jis kandidatuos į JAV prezidentus kaip demokratas. Jo kandidatūra gali turėti didelės įtakos abiejų partijų kandidatams.

dinančių šaltinių? Jonas Jurašas, liudydamas tarptautiniame Sacharovo vardo tyrinėjime Kopenhagoje š.m. spalio 17-19 apie LB Kronikas pasakė: "Šis pagrindžio leidinys per trejus savo gyvavimo metus tapo maksimalaus objektyvumo ir nūdienos dokumentu, išreiškiančiu totalinio režimo smarkiai varžomos tautos dvasią ir nuotaiką."

Kronikos žinios sklinda Vakarų pasaulyje, demaskuodamos komunistų bei ateistų gėdingą kovą prieš tikėjimą ir tikinčiuosius.

Kai šiais metais spalio 29 susitikome mudu New Yorke Lietuvių Kunigų Vienybės metiniame seime, tai Pats man guodeisi sakydamas, kad jautiesi labai nepatogiai, nes "Gimtajame Krašte" atspausť tai, ko Pats nesi sakęs. Jei tada sakei man teisybę, tai lengva rasti būdą "Gimtojo Krašto" iškraipymus atitaisyti. Imk ir parašyk lietuvių spaudoje, kad "Gimtasis Kraštas" į Tavo lūpas įdėjo svetimus žodžius. Deja, labai nemalonu tuo būdu skelbti tiesą, kada nori ir daugiau kartų Lietuvai lankyti. Bet ar gali dėl to aukoti teisybę? Juk Pačiam, gyvenant šiame krašte, neatsitiks tai, kas atsitiko a.a. kankiniui arki-

vyskupui Mečislovui Reiniui. Kai pokario metais jo vardą pavergtos Lietuvos spaudoj buvo atspausť komunistų išgalvotas pareiškimas arkivyskupo vardu, tai šis tikinčiųjų vadas artimiausiam sekmadienyje iš sakyklos paskelbė, kad spaudoj atspausťas pareiškimas yra pačių komunistų, o ne jo pareiškimas.

Už tai arkivyskupas sumokėjo gyvybės kainą. Tau tos kainos mokėti nereikia. Esi laisvas. Esi gyvenimą pašventęs tiesai skelbti. Esi geras kunigas, puikus žmogus. Argi gali leisti, kad Tavo vardu būtų šmeižiama lietuvių išievių spaudoje, iškreiptais pareiškimais klaidinami lietuviai? O rašyti juk moki. Nepaisydamas nepatogumų, "Vienybėje" esi rašęs kontroversiniais klausimais... Tad imk ir teisybės vardan atitaisyk tai, kas "Gimtajame Krašte" atspausťta ne tai, ką esi sakęs. Gal po to ir negalėsi per penkerius metus keturis kartus lankyti Lietuvos, bet argi teisybė nėra viršum visko? Jei nebandysi atitaisyti Tavo vardu "Gimtajame Krašte" atspausťtų iškreiptų pareiškimų, tai teks suabejoti, ar jie išgalvoti ir korespondento pridėti.

Tavo

Kun. Vytautas Pikturna

SUABEJOJO LAISVĖS SĄVOKA

(atkelta iš 1 psl.)

Užusalliai

LTSR Švietimo Ministrui, "Tarybinio mokytojo" redakcijai pil. Irenos Smetonienės, Jono, med. felčerės, gyv. Jonavos raj. Užsalių apylinkėje Svilonėlių k.,

Pareiškimas

Kamėlavos vidurinėje mokykloje VIII b klasėje 1975 vasario 14 vyko klasės susirinkimas. Mano sūnus Antanas šio susirinkimo metu suabejojo "tuo saldžiu žodžiu laisvė". Įrodinėjo, kad tos laisvės nėra. Mokytojai ir mokyklos vadovai užuot įrodė, kad vaikas klysta, užtikrino, kad gausias blogą charakteristiką ir visi keliai į aukštesnį mokslo ir gyvenimą būsią užkirsti.

Direktorė užsidarė vaikų kabinetą ir pareikalavo, kad jis parašytų pasiaiškinimą. Sūnus be tėvų žinios bet ką rašyti atsisakė. Tada direktorė pradėjo rinkti telefonu numerį, gąsdindama, kad iškviesianti miliciją ar saugumą su guminėmis lazdomis. Išgąsdintas vaikas, direktorėi diktuojant, tą "pasiaiškinimą" parašė. Į direktorės kabinetą dar buvo pakviesti keli Antano draugai ir turėjo kažką rašyti, o iš kabineto išėjo išgąsdinti ir verkdami.

Tėvas, apsilankęs mokykloje, nesužinojo, kas dėjos direktorės kabinete.

Pasibaigus II trimestriui, visos mokyklos akivaizdėje mano sūnui buvo pareiškta griežtas papieikimas "už reakingų nuotaičių skleidimą VIII klasėje".

Duktė Gražina mokosi 6-je tos pačios mokyklos klasėje. Ji yra literatų būrelio narė, visuomenininkė ir mokosi, kaip ir sūnus, be trejetų. Dar jokiame susirinkime neiškėlė jokio "eretiško" klausimo. (Po brolio bėdų abejoju, ar ji bus tiesi ir drąsi, nes mokykla sako, kad gera charakteristika ir atviri keliai į gyvenimą skirti tik prisitaikėliams, gudruoliams ir bailiams).

Nežiūrint į mergaitės nepriešingą elgesį ir mokslą, antram trimestriui pasibaigus, jos elgesys pavyzdingu nebuvo įvertintas. Kovo 8-sios proga buvo sveikinamos gerų vaikų mamos. Keli šeštokai pasipiktinę paklausė, kodėl aplenkiamas Smetonaitė. Klasės vadovė mokyti. Bakšienė paaiškino, kad tai "dėl tam tikrų priežasčių". Jinai prieš Gražiną nieko blogo neturinti, bet mokytojų taryba nesutiks jos elgesį vertinti pavyzdingu. Paskui auklėtoja pasakojo, kaip vieno berniuko

elgesį visada vertinę pavyzdingu, o tas įstojęs į Kunigų seminariją, ir dėlto mokyklai buvę didelių nemalonių.

Balandžio 3 atvykau į mokyklą išsiaiškinti, bet nepavyko. Mokyklos vadovė galvoja, kad elgiai teisingai, o mano sūnus — nusikaltėlis.

Prašau paaiškinti mums visiems — tėvams ir mokytojams, o svarbiausia vaikams — kurie iš mūsų klystame?

N.B. Mes su tėvu buvome represuoti. Mūsų vaikai gimė Sibiro tremtyje. Visą tai nuo vaikų nuslėpti nemokame, negalime ir manome, kad melas ar slėpimas būtų nepedagogiškas.

Mokyklai tuo jautriau reikėtų reaguoti į kiekvieną mūsų vaikų klausimą. Deja, už savo drąsą vaikai baudžiami ir gąsdinami. Antano klasės draugai buvo priversti tapti skundikais...

Baimė, prievarta ir tamsa neįrodo šiandieninės laisvės.

Irena Smetonienė

1975.IV.7

-o-

LTSR Švietimo Ministerija I. Smetonienės skundą persiuntė Kauno rajono liaudies švietimo skyriaus vedėjui K. Švedui, kad šis ištirtų I. Smetonienės pareiškime paminėtus faktus. Žemiau pateikiame šio tyrimo rezultatus:

"LTSR Švietimo Ministerijos Mokyklų Valdybai
Nuorašas: I. Smetonienė, Kaunas, Laisvės al. 19, Kauno I klinikinė ligoninė.

Kauno rajono liaudies švietimo skyrius, patikrinęs pil. I. Smetonienės pareiškime, rašytame: LTSR Švietimo Ministrui, keliamas faktas apie Kamėlavos vidurinės mokyklos vadovų netinkamą elgesį sūnaus Antano ir dukters Gražinos atžvilgiu, nustatė, kad šie faktai nepasitvirtino. Mokykla teisingai organizuoja komunistinį moksleivių auklėjimą, tačiau pil. I. Smetonienė namuose savo vaikus nuiteikia priešiška linkme, o vaikai, ypač sūnus Antanas, tas priešiškas patintis išsako mokinių kolektyve. Patikrinimu nustatyta, kad sūnaus Antano ir kitų mokinių atžvilgiu jokios prievartos mokyklos vadovai nenaudojo. Mokyklai duotas nurodymas, pasitelkiant apylinkės DŽD'T Vykdomojo komiteto darbuotojus, išsiaiškinti su pil. I. Smetonienė jos netinkamą vaikų auklėjimą ir paveikti ją, kad netrukdytų mokyklai komunistiškai auklėti moksleivius.

1975 balandžio 30

Kauno raj. liaudies švietimo skyriaus vedėjas K. Švedas

AN ANAS J. ŠAVELSKIS — lietuvis advokatas — 88-03 Jamaica Avenue, Woodhaven, N. Y. 11421; tel. 441-1182, namų TW 7-3061 (nuo 9 r. iki 9 v.)

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest P'way St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laidotuves. Koplyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296-2244.

TAISOM RADIO IR TELEVIZIJOS APARATUS spalvotus ir pabrastus. Pilnas patarnavimas įdedant naujas dalis. Aptarnaujam Queens ir apylinkės lietuvių. Naujų aparatų nyparduodam. Kreiptis tel. 847-0887. Adresas: Mr. Joe Kazlas, 87-15 Myrtle Avenue, Glendale, N.Y. 11227 (2 blokai nuo Woodhaven Blvd.).

BUYUS FUNERAL HOME, Mario Teixeira, Jr. laidotuvių direktorius, 426 Lafayette St., Newark, N. J. 07105; tel. 344-5172. Paruošiamas garbingos laidotuvės. Modernios koplyčios, oras vėdinamas.

RIMOS IR JUOZO BRUŽŲ siuntinių įstaiga atlieka visus patarnavimus sudarant siuntinius ir pyzakant kitas dovanas į Lietuvą. Didelis prekių pasirinkimas. Sąžiningas ir greitas patarnavimas — 94-08 Jamaica Avenue, Woodhaven, N. Y. 11421. Telef. 441-4712

JUOZO ANDRUŠIO Real Estate, Insurance. Apdraudimas gyvybės, namų, automobilių, baldų ir k. Namų pardavimas, apdraudimas, Income Tax užpildymas, Mutual Funds — pinigų investacijos. Kasdien nuo 9 iki 8 val.; šeštadieniais iki 6 v. pp. 87-09 Jamaica Ave., Woodhaven, N. Y. 11421; VI 7-4477

VYTAUTAS BELECKAS, sav. Winter Garden Tavern. 1883 Madison St., Ridgewood, N. Y. 11227, EV 2-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami palaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABHINIO VARPO KEPYKLA — Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai, Dalia ir Albertas Radžiūnas, sav. — 43-04 Junction Blvd., Corona, Queens, N. Y. 11368. Telef. 779-5156.

MOVED TO LARGER QUARTERS — KORDOL FABRICS by — SUPERIOR PIECE GOODS CORP. 194 Orchard St. New York, N.Y. 10002, telef. AL 4-8319. Vilnonės medžiagos jūsų artimiesiems — im-pcrtuotos ir vietinės. Vilnonės medžiagos kostiumams, paltams ir suknelėms. Taip pat šilkinės maišytos, spalvotos, lovoms užtiesalai, vilnonės skaros ir šalikai — geriausios rūšies pigiausiomis kainomis. Specialus patarnavimas paruošiant paketus į Europą. Užeikite ir įsiti-kinsite!

LIETUVIŲ R.C. SUSIVIENIJIMAS pigiai, greitai, lietuviškoj dvasioj patarnauja apdraudamas gyvybės netekimo ar ligos atveju. Duoda paskolas su žemu procentu, moka dividendus apsidraudusiem. Kreiptis: direktorius Bronius Bobelis, 212 Elderts Lane, Woodhaven, N.Y. 11421. Telef. MI 7-6637.

SPARTA—Rašomos mašinėlės jv. kalbomis, radio, spalv. TV, kompiuteriai, jv. biznio mašinos — pigiausiai. Praneškite kuo interesuojatės ir firmų autentiškus katalogus gausite iš SPARTA sav.: J. L. Giedraitis, 10 Barry Dr. E. Northport, N.Y. 11731. Tel. (516) 757-0055.

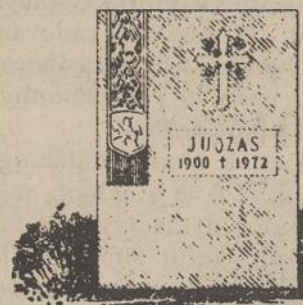
REDDING ELECTRONICS, spalvotų televizijų bei radijo aparatų taisymo krautuvė, rasite visada gerą patarnavimą. Vincentas Kurinskas, išdirbęs 20 m. RCA Service Co., prieš 5 metus su sūnumi James įsigijo krautuvę ir kviečia visus apylinkės lietuvių jv patarnavimais pasinaudoti. Adresas: Redding Electronics, 3414 Fulton St., Brooklyn, N.Y., 11208 (tarp Lincoln ir Autumn gatvių). Tel. 647-2327.

ALICE'S FLORIST SHOP, lietuviškam rajone — lietuviška gėlių parduotuvė. Gėlės įvairiom progom. 846-5454-9527; vakare: 835-4149. 107-04 Jamaica Ave., Richmond Hill, N.Y. Čia veikia Darbininko spaudos kioskas.

NEW YORK — Lietuvos atsiminimų valanda, šeštad. 4-5 val. WEVD 1330 AM ir 97.9 FM. Music of Lithuania, pirmad. 7:30-8:30 val. vak. WSOU-FM 89.5 anglų kalba. Dr. J. J. Stukas, 1467 Force Dr., Mountinside, N.J. 07092. Tel. (201) 232-5565.

NEW YORK — Laisvės Žibursys, sekm. 9-10 val. ryto WHBI 105.9 FM. R. Kezys, 217-25 54th Ave., Bayside, N. Y. 11364. Tel. 212) 229-9134.

DALĖ POVILASKAITĖ-SELLEI, sav., "Friendly Spirits Wines & Liquors", 146 E. Main St., New Britain, Conn. 06051. Tel. 224-4808. Didelis pasirinkimas vietinių ir importuotų gėrimų, mažais ir dideliais kiekiais įvairiom progom. Nuolaidos daromos pagal imamą kiekį. Užsakymai priimami ir telefonu, reikalui esant pristatoma į namus be atskiro atlyginimo. Patarnavimas malonus ir sąžiningas.

Lietuviško stiliaus paminklų kuriami ir veltui pristatomi į visas kapines New York, New Jersey ir Connecticut valstijose

Fasolino Memorials CO.

66-86 80th Street (prieš St. John's kapines)
Middle Village, N. Y. Queens, N. Y. 11379
(212) DAvenport 6-3150

— Tai yra mūsų vienintelė vieta Gausi parodų salė

GRUPINĖS KAINOS PAVINIAMS ASMENIMS 4 DIENŲ KELIONĖ !

LAS VEGAS

VIEŠBUČIAI:

KAINA ĮSKAITO:

Stardust \$249
Flamingo 259
Aladdin 259
Circus Circus 259
Hilton 279
Caesar's Palace 289
MGM Grand 299

Skridimai lėktuvu
Viešbutis nuo ketvirtadienio iki sekmadienio
Pervežimai iš aerodromo į viešbutį ir atgal
Visi lėktuvų ir viešbučių taksaif
Bagažų nešiojimai
Dveji pusryčiai
Sauja nikelių

Šių kelionių ir kitais kelionių reikalais kreiptis į

VYTIS INTERNATIONAL TRAVEL SERVICE
ROMAS KEZYS, SAV.

2129 Knapp St. Brooklyn, N.Y. 11229 Tel. (212) 769-3300

DABININKAS

The Lithuanian Weekly Published
by Franciscan Fathers341 Highland Blvd.
Brooklyn, N. Y., 11207Editorial Office (212) 827-1352
Business Office (212) 827-1351Second-class postage paid at Brooklyn, N. Y., Post Office
Subscription per year — \$10.00. Single Copy 20 centsEina nuo 1915 m., 1951 m. sujungė AMERIKA, LDS organą DABININKA ir LIET. ŽINIAS • Pre-
numerata metams \$10.00 • Straipsnius ir korespondencijas redakcija taisy savo nuožūra •
Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę • Už skelbimų turinį
ir kalbą redakcija neatsako.

Redaguoja REDAKCINE KOMISIJA

Amerikos Balso reikšmė

Praeitą savaitę pasklido žinia, kad gresia pavojus Amerikos Balsui. Nori sumažinti JAV Informacijos Agentūros biudžetą 8 procentais. Tai Agentūrai priklausio ir Amerikos Balsas, kuris į pasaulį kalba daugybe kalbų. Biudžetą apkarpius, būtų palieštos 10-15 kalbų transliacijos. Jų tarpe ir lietuvių, latvių, estų ir kitų Sovietų Sąjungos pavergtų tautų kalbos. Sovietų Sąjungai pasilikty tik viena rusų kalba.

Kai buvo organizuojamos Amerikos Balso daugiakalbės programos, siekta kaip tik kuo geriausios informacijos apie Ameriką. Amerikai rūpėjo informuoti pasaulį apie save, kad žmonės iš tiesioginių šaltinių patirtų, kas dedasi jos viduje.

Buvo ir antroji paskirtis. Programos, kurios buvo skirtos anapus uždaugos, padėjo žmonėms orientuotis pasaulyje įvykiuose, pažinti ir savo vietinį gyvenimą. Visi žinome, kaip tenai yra suvaržytas žinių perdavimas. Viskas kontroliuojama, perkošama per koštuvus. Jei reikia, partija moka net visiškai izoliuoti. Kai buvo Kalantos įvykiai Kaune, Vilnius ir visa Lietuva nebuvo vietos žinių agentūros informuojama. Žinių į kraštą perdavė Amerikos Balsas. Ir žmonės tik iš Amerikos Balso sužinojo, kas nutiko Kaune. Yra ir daugybė kitų pavyzdžių, kaip žmonės per Amerikos Balso vieną ar kitą dalyką sužinojo.

Kalbėdamas Worcester, Mass., Simas Kudirka prisiminė ir Amerikos Balso ir jo svarbą. Kai jis buvo radiestas laive, jis dažnai paklausydavo Amerikos Balso ir kitų užsienio radijo stočių. Iš jų patyrė, kad Sovietų Sąjungoje yra koncentracijos stovyklos.

Tos informacijos buvo labai naudingos pavergtam kraštui, nes neleido visiškai uždusti, palaikė šiuos ryšius su visu pasauliu, padarė žmones ir teikė vilties. Kažkas buvo ore,

erdvė, kas, nežinūnt kieto režimo, įėjo į jų kambarį ir prabilo kitaip.

Amerikos Balsas perdavė žinias ir apie lietuvių gyvenimą užsieny, apie jų kultūrinius laimėjimus, dainų švenčias. Ir tai buvo ano pavergto krašto žmonėms graži paguoda.

Visa ta informacija dabar gali nutilti. Žmonės bus palikti naujai išdavystei ir tamsai. Jie neturės žinių apie pasaulio įvykius, apie Amerikos gyvenimą, nei apie gyvenimą Lietuvoje.

Ir dar daugiau. Jei norės ką sužinoti, lietuvis turės klausytis rusiškos Amerikos Balso laidos. Kaip ten bus liūdna ir skaudu, kad jį patikėjo kitiems. Tuo pačiu jis bus stumiamas nuo Vakarų pasaulio ir suplakamas su rusais. Tokios rusiškos žinios neturės nieko apie Amerikos lietuvių gyvenimą.

Ar toks žygis nėra Helsinkio politikos rezultatas? Kai visur ir visada pataikaujama Sovietam, ar tų santykių labai dabar neuždaramos lietuviškos, latviškos, estiškos, ukrainietiškos radijo programos? Sovietam daug geriau ir patogiau, kai tokios programos neveiks.

Tai daroma gražiai, mandagiai, sakoma, kad reikia mažinti išlaidas, mažinti biudžetus. O kiek išleidžiama kitur, kiek supilta pinigų užsienio pagalbai, kad ir tokiam Izraeliui? Argi tokiai valstybei, kaip Amerika, nerūpi gera informacija, geras jos prestižas?

Ką galima šiuo metu padaryti? Reaguoti! Reikia skubiai rašyti laiškus kongresmanam, senatoriam, pačiam prezidentui, įtakingiems politikams, spaudai. Tegu įsijungia ir darba Lietuvos vyčiai, tegu visus išjudina Liet. Bendruomenės centro valdyba ir kitos didelės bei galingos organizacijos. Reikalas labai svarbus ir labai skubus, nes prezidentas tai spės lapkričio 22. Paskubėkime visi!

Tų 88-ųjų, "Dabar nežinomų", dokumentų tekstas išvedamas ar rekonstruojamas iš kitų dokumentų teksto ar iš daugiau ar mažiau patikimų nuorašų. Tie keturi, su pastaba "tikriausiai niekad nebuvo duotas", iš tikrųjų, geriausiai atveju, tėra kažkieno parengti raštų "projektai", jokios teisinės galios niekad neturėję. Iš 1386 (pirmųjų Jogailos valdymo metų) 16 "dokumentų" prie aštuonių yra tas prierasas, kad "dabar nežinomas", o iš 1569 (Liublino unijos metų) 65 "dokumentų" net 42 turi tą užrašą: "dabar nežinomas", o iš 1569 (Liublino unijos metų) 65 "dokumentų" net 42 turi tą užrašą: "dabar nežinomas"; likusieji daugiausia yra visokie smulkūs rašteliai, pranešimų gavimo pakvitavimai ir panašiai. Tie keturi, kurie "...niekad nebuvo duoti", tariai yra parengti 1569 ir liečia net labai svarbų reikalą: pirmą Lietuvos padalinimą, kada Žygimantas Augustas, pasiūlinus iš Liublino Lietuvos atstovam, paskelbė atimais iš Lietuvos Pagirę, Valuinę ir Kijevą. Kaip tik prie tų dokumentų (rinkinio Nr. Nr. 97, 136, 138 ir 138a) ir yra tas prierasas, kad "tikriausiai niekad nebuvo duotas".

"Kriavo aktas"

Neįmanu, nors ir paviršutiniškai, trumpoj paskaitoj paliesti abejones, kurias sukelia, kaip jau minėta, veik visi to rinkinio dokumentai. Tenka sustoti tik prie kelių. Pirmuoju tam rinkiny pateiktas vadinamasis "Kriavo aktas", tariai surašytas Kriavo pily 1385 rugpiūčio 14, kuriuo, esą, Jogaila "užrašęs" Lietuvą Lenkijai ir t.t. Po dvidešimt penkerių su viršum metų to dokumento studijų darbar jau neabejotina, kad tai ne

LIETUVOS-LENKIJOS SANTYKIŲ
DOKUMENTŲ KLAUSIMAI

J. DAINAUSKAS

— 2

Jogailos, o vėlesniųjų laikų fabrikatas. Apie tai (pakartotinai) buvo paskelbta 1975 gegužės 16 Lituanistikos Instituto penktajame suvažiavime Clevelande ir ruošiamą atskira studija.

Čia paliečiama tik viena kita smulkmena, susijusi su tuo "aktu". Tas "aktas", tariai surašytas 1385, pirmą kartą buvo paskelbtas tik 1837 M. Wiszniewski veikal "Pomniki historii i literatury polskiej" (Lenkų istorijos ir literatūros paminklai) 4-ame tome, Krokuvoje. Lenkų istorikai tą "aktą" be jokių tyrimų iš karto priėmė kaip tikrą, autentišką dokumentą ir stvėrėsi jį nagrinėti. Vienok iki šiol niekas nesugebėjo įrodyti, kodėl per penkis su puse šimtmečio niekas apie tą dokumentą nežinojo; neišaiškino, kokių būdu tas dokumentas atsidūrė Krokuvos kurijos archyve. 1569 į Liubliną atvykusiai lenkų delegacijai vadovavo Krokuvos vyskupas Padniewskis, kuris "įrodymui", kad Lietuva tariai nuo seno buvusi surišta ir net atiduota Lenkijai, buvo atsivežęs visą dėžę įvairiausių dokumentų, tačiau nei vyskupas (kurio juk žinioj buvo kurijos archyvas), nei joks kitas lenkų atstovas ne žodžiu neužsiminė apie tokio dokumento egzistavimą. M. Wiszniewski, paskelbdamas tą "aktą", 1837 rašė, kad tuo metu prie to "akto" buvo dar pri-

kabinti trys antspaudai, kurių tarpe, esą, buvo ir Vytauto antspaudas. Tuos antspaudus aprašydamas, M. Wiszniewski sako, kad Vytauto antspaude buvęs toks įrašas: "...dux Trocensis" (Trakų kunigaikštis). Tuo tarpu Vytautas Trakus atgavo tik 1392 Astravo susitarimu. Trakus juk nuo 1382 valdė Skirgaila. Tame pat "Akta..." rinkiny yra Skirgailos (Nr. 7 ir 18) dokumentai, kur pastarasis save tituluoja Trakų kunigaikščiu, o tuo pat metu Vytauto dokumente (Nr. 11) pastarasis save tituluoja Lietuvos, o ne Trakų kunigaikščiu. Tad tariai Vytauto antspaudas, 1837 prie to "akto" buvęs, nėra 1385 metų autentiškas Vytauto antspaudas. Tame "akte" tariai Jogailos pavartota jo titulatūra nerandama jokiam kitame Jogailos laikų dokumente. Jogaila, prieš tapdamas Lenkijos karalium, save titulavo Lietuvos karalium, o tapęs lenkų karalium, tik "Lenkijos ir Lietuvos karalium". Čia galima būti suminėti didelį sąrašą duomenų savo visuma įrodančių, kad tas dokumentas buvo sufabrikuotas pojogailiniais laikais.

Lenkų istorikas Feliks Koneczny 1893 veikal "Jagiello i Witold" įsakmiai teigia, kad, esą, Kriavo "aktą" pasirašė Vytautas, penki Jogailaičiai ir t.t. Šiandieną, vienok, joks lenkų istorikas jau neteigia, net ir remdamasis tuo "aktu", kaip tariai mat tikru dokumentu, kad tą dokumentą kas pasirašė. Pakanka

tik pasižiūrėti (nors ir H. Paszkiewicz veikal "O genezie i wartosci Krewa" (Apie Kriavo kilmę ir vertę) į to akto fotokopiją. Vieton to dabar taip teigia... lietuviai! 1973 išleisto Encyclopedia Lituanica (anglų kalba) III-čio tomo 195 puslapy parašyta: "Kriavas, Act of, a dynastic agreement signed in the castle of Kriavas or Krėva by Jogaila, Grand Prince of Lithuania, and his relatives... The document... was signed in the presence of a number of Lithuanian nobles..." Tose keliose eilutėse pateikta kelios neteisybės: "signed", "Grand Prince", "in the presence of a number of Lithuanian nobles". Nėra jokių kitų duomenų, kurie nors netiesiogiai tuos tris teigimus patvirtintų. Tai tik padrodo, kiek mes mokam gilintis į savo tautos istoriją, lengvabūdiškai skelbdami, kaip lietuvių istorijos duomenis, lenkų prieš 80 metų išgalvotus teigimus. Tas Encyclopedia Lituanica tekstas buvo duotas paskaityti keliem studentam ne lietuviams (kai jie rinkosi medžiagą Vidurio Europos viduramžių teisės istorijos klausimam). Jų išvada buvo vienoda: esą, tada toj vietovėj, t.y. Kriave, įvykęs suvažiavimas, kuriame buvo jo dalyvių pasirašytas "susitarimas". Visas tas lietuvių angliškos enciklopedijos rašinys apie tą Kriavo "aktą" tėra kartojimas lenkų senų teigimų, neparemtų jokiais kitais duomenimis.

Lenkų delegatų tariai surašytas raštas

"Akta unji..." rinkiny antroju numeriu pateiktas 1386 sausio 11 raštas, tariai tada surašytas Valkavyske lenkų delegatų, kurie, toj vietovėj pasitikę Jogailą, jam pranešė, kad, esą, lenkų ponai Jogailą išrinko Lenkijos karalium ir jam į žmonas paskyrė karalienę Jadvygą ir t.t. Jogaila, nuvykęs į Krokvą, apsikrikštijo 1386 vasario 15, t.y. 5 savaitėm vėliau. Tuo tarpu tame sausio 11 rašte jis jau vadinamas "...senissimi principis Ladislai..." (šviesiausias kunigaikštis Vladislovas). Kitaip tariant, tas "dokumentas" buvo surašytas ne sausio 11, o kur kas vėliau, Jogailai jau apsikrikštijus Vladislovo vardu.

(Bus daugiau)

Detroito Žiburio lituanistinės mokyklos mokiniai rugsėjo 13 pradėjo mokslo metus Dievo Apvaizdos lietuvių parapijos Kultūros Centre. Mokyklą lankyti užsiregistravo 120 mokinių, joje dirba 16 mokytojų. Nuotr. Jonė Urbono

Vytautas

SUVALKIJOS ŪKININKO
ATSIMINIMAI

6

Uždėjus jam akinius, jis raides perskaitė. Ilgai ji tikrindamas, daktaras gudriai per galvą jam uždėjo kitus akinius ir saugojo, kad pirštais jų neliestų. Vyrukas gražiai perskaitė raides. Komisija pradėjo juoktis, kad jis mato per akinius be stiklų. Vyrukas net verkė, kad taip netikusiai buvo daktaro apgautas.

Po komisijos pulkas vyrų buvo nuvežti į Vetkos miestą, 193 pėstininkų pulką. Vetkė vėliau bolševikai praminė Kirovo vardu.

Rusų kariuomenėj

Kada parašiau laišką į namus artimiesiems, greitai gavau atsakymą. Buvau išbartas, kodėl pats norėjau vykti į rusų kariuomenę. Bet prašė, kad parašyčiau, kuriam korpuse ir kurioj divizijoje tarnauju. Siųsdamas tuos adresus, parašiau, dėl ko į rusų kariuomenę išėjau.

1911 metų rugpiūčio mėnesį į mūsų kuopą atvažiavo pulko vado padėjėjas pulkininkas Jelinski. Iš kuopos vadų ne vieno neradęs, susirado jis mane ir labai mandagiai pasakė, kad šiandien man bus patikrinta sveikata. Netrukus atsirado ir kuopos vadas. Pulkininkas jam

paliepė tuojau mane pristatyti į pulko ligoninę.

Kada nuvykau į pulko ligoninę, pažįstamas felčeris lenkas man tuojau pasakė, kad važiuosiu namo, pas tėvus. Įėjus į ligoninės raštinę, mačiau du daktarus ir pulkininką vartant popierius. Surado dar iš valsčiaus lydimus raštus, man stojant į naujokų ėmimo komisiją. Įrašytas ten netikęs žodis — stalius. Tą žodį suradęs, pulkininkas paklausė mane, rodydamas į kampe stovinčią spintą: "Ar mokėtum tokią spintą padaryti?" Atsakiau, kad mokėčiau, ir tuojau susigriebiau, kad negerai pasakiau, bet jau po laiko. Pulkininkas kalbėjo daktaram: "Mes galim jį pripažinti tinkamu neriškuotės pareigom, ir viskas bus tvarkoj." Einant pro duris, felčeris Liubineskis man davė pastabą. Esą, negerai padariau, kad pasisakiau mokėsiąs tokią spintą padaryti. Būčiau galėjęs važiuoti namo.

Tuojau buvau iš rikiuotės perkeltas į pulko stalių dirbtuvę.

Po kurio laiko namiškiai rašė: "Daktaras Klbinskis buvo pasirūpinęs, ir jam prižadėjo, kad būsi pristatytas į Petrogradą, į

komisiją, kaip neteisėingai paimtas į kariuomenę. Bet dabar jie tave rado tinkamą neriškuotės pareigom, kaip stalių. Tai viskas jau užsibaigė."

Daktaras Klbinskis buvo pulkininko laipsnio. Nemaža pinigų tam dalykui tėvas išleido.

Rusų kariuomenėj tarnavau apie aštuonerius metus.

Reikia tikėti, kad žmogus nuo savo laimės arba nelaimės niekur nepabėgs. Jau iš mano artimųjų, brolių ir sešėjų keturi, daug jaunesni už mane, niekur nekariavę, jau seniai iškeliavo amžinybėn, o aš dar brandu per 87-uosius metus.

Senas valsčius

Kaupiškių valsčius buvo žinomas nuo baudžiavos laikų. Jis tęsėsi Vokietijos pasieniu 17 kilometru, nuo Kybartų lig Vištyčio. Turėjo 8 km pločio.

Anksčiau valsčiaus raštinė buvo Kaupiškių dvare. Pro raštinę tekėjo gražus upelis, vadinamas Laukinupe, kuris už pusės kilometro, visai prie pat vokiečių sienos, įtekėjo į kitą upelį, vadinamą Lieponu, tekančią per Kybartus lig Šešupės.

Šalia raštinės buvo nemažas kalnelis, apaugęs jau pasenusiom liepom, tur būd nuo baudžiavos laikų. Žmonės sakydavo: jei tos liepos prakalbėtų, tai daug jos pasakytų, kas čionai, jų akivaizdoj, vyko.

Apie 1898 valsčiaus namus perkėlė į vidurį kaimo.

Šitam valsčiuje buvo keturi dvarai su vienu palivarku. Pro visus tekėjo upeliai. Buvo ir 26 kaimai. Kaupiškių dvarą ir Beržinių palivarką valdė lenkas Pacickis, vėliau lenkas Daunora. Liukių dvarą valdė vokiečiai Griblinkis, Matlaukio dvarą — vokiečiai Oberpikleris, vėliau lenkas Zakarzevskis, Kybeikių dvarą — lenkas Dervinskis.

Kada Lietuvos vyriausybė pravedė žemės reformą, iš šių dvarų pasidarė gražūs kaimai. Liukių ir Kybeikių dvaro centrus paliko kultūriniam reikalui. Kaupiškių dvaro centrą su nemažu žemės plotu iš varžytinių nupirko Zakarevičius. Matlaukio dvoro centrą iš varžytinių nupirko iš Amerikos grįžęs lietuvis Alkevičius.

Rusų valdžia dvarininką Dervinskį buvo paskyrusi valsčiaus teisėju. Jo būstinė buvo Vištytis, Neprisimenu, kaip darydavo kiti valsčiai (Gražiškis, Pajevonio, Lankeliškis), bet mūsų, Kaupiškių, valsčius rinkdavo du atstovus būti prie teisėjo. Žinau, kad iš mūsų valsčiaus kurį laiką tokiu atstovu buvo Naujininkų kaimo ūkininkas Paukštis, iš Pajevonio valsčiaus — Kletkininkų kaimo ūkininkas Žiburis. Tokiu atstovu buvo ir mano tėvas. Šitie atstovai ne tiek padėdavo teisėjui išspręsti bylas, kiek labiausiai susikalbėti su žmonė-

mis, nes teisėjas lietuvių kalbos nemokėjo.

Kartais blogai ištartas žodis pridaro daug juokų. Čionai vieną pavyzdį nurodysiu.

Jau buvo Lietuvos nepriklausomybės laikas. Kybartuose taikos teisėjas buvo rusas emigrantas grafas Tolstojus. Teisdamas jauną vyruką Vasiliauską už atsisakymą nuo karinės tarnybos, jis pasakė tokį žodį, kuris žmonėse sukėlė didelį juoką. Žmonėm nuraminti teisėjas rašė pabaudas po 15 litų. Ir aš gavau pabaudą.

Taip besijuokiant, po stalu, prie teisėjo kojų, atsirado šuo. Šitam reikalui sutvarkyti teisėjas iššaukė iš nuvados keturis policininkus. Išvarė žmones iš teismo salės į lauką, sustatė į vieną eilę. Niekas neprisipažįsta, kieno yra tas šuo. Išleido šunį į lauką. Prie kurio šuo eis, tas ir bus jo savininkas. Vienas žmogus (J.S.), žinodamas kam šuo priklauso, atsisotojo šalia savininko. Kai tik šuo priėjo arčiau, J.S. jį paskyrė koja. Šuo surikęs nubėgo tolyn. Policija tuoj prie J.S. prikibo. Reiškia, tas šuo yra tavo. J.S. atsikirto: nūeikit, sako, pas mane į namus ir patikrinkit, kiek aš turiu šunų. Į klausimą, kam jis tą šunį spyrys, J.S. atsakė: O kas žino? Gal pasiutęs. Juk geras, sveikas šuo į teismo salę nelis.

Taip ir liko neišaiškinta, kam šuo priklausė. O iš tikrųjų jis

priklausė policininkui, kuris Vasiliauską pristatė į teismą.

Sugrįžus į teismo salę, teisėjas tęsė Vasiliausko bylą toliau. Vasiliauskas prisipažinę kaltu. Prašė teisėją, kad leistų jam vienam vykti į kariuomenę. Teisėjas sutiko. Ir viskas pasibaigė.

Visas tas triukšmas kilo tik dėl vieno lietuviško žodžio, neteisėingai ištarto.

Vaitas, rusai ir stuika

Pirmiau kalbėjau apie T. Levanavičių, kuris sekretoriavo pas savo tėvą vaitą (viršaitį). Jam buvo geriau pas savo tėvą valsčių sekretoriauti, negu kur kokiame Rusijos arba Lenkijos užkampy teisėjauti. Kadangi valsčiaus raštinė nuo mūsų namų buvo tik už pusės kilometro, tai T. Levanavičius buvo dažnas mano tėvo svečias.

Vaitas Levanavičius buvo labai geras žmogus. Jis mokėjo prisitaikyti prie visų žmonių, tad visada būdavo išrenkamas vaitu, kuriuo be pertraukos išbuvo 38 metus.

Vaitą susisiekiu priemonim: privalejo aptarnauti valsčius. Taip pat valsčius privalejo vežti į ligoninę rusų kareivius, saugojančius rusų-vokiečių sieną. Susirgusieji būdavo vežami į Kybartus. Toji tarnyba buvo vadinama stuika.

(Bus daugiau)

ALDONOS KEPALAITĖS KONCERTAS

Pianistė Aldona Kepalaitė buvo viena iš tų, kurie organizavo koncertinio fortepijono nuopirkimą Kultūros Židiniui. Ji padėjo fortepijoną išrinkti ir pažadėjo surengti vieną koncertą fortepijono fondo naudai. Taip pasidarė serija koncertų. Pats pirmasis koncertas buvo Maralin Niskos, New York City ir Metropolitan operų solistės, ir jos vyro William Mullen, smuikininko. Abu padarė gerą pradžią fortepijono fondui.

Antras buvo solisto Kazio Jakučio koncertas. Lapkričio 1 buvo trečias koncertas, kurį atliko pianistė Aldona Kepalaitė.

Šių menininkų dėka, prisidėjus aukotojam, fortepijonas jau baigiamas išmokėti. Beliko skolos apie 500 dol.

-o-o-

Savo koncertą pianistė Aldona Kepalaitė pradėjo Kazio Viktoro Banaičio veikalu — Tema ir 3 variacijos lietuvių liaudies dainai (iš „Sutemų giesmių ir vizijų“). Kūrinys neilgas, užtrukęs apie 5-6 minutes, gilios ir elegiškos nuotaikos. Klausytojus jis iš karto pagavo ir suteikė rimtį ir pakilumą.

Toliau visa jėga atskambinta dramatiška Beethoveno sonata C Major, op. 53 (Waldstein). Sonata ilgoka, truko apie 20 minučių. Tai buvo pagrindinis pirmos dalies veiklas, patraukęs savo vidine jėga, logika ir dramatine sąranga.

Sonata pakeitė Gabriel Faure — Nokturnas (nr. 6, op. 63), pasižymėjęs lengva elegiška nuotaika. Už jų buvo Claude Debussy du preliudai, impresiionistinės nuotaikos, visu gra-

žumu pianistės atskleisti ir perduoti publikai. Pirmą dalis baigta Maurice Ravel sonatina, kuri turėjo tris dalis.

Antroji koncerto dalis buvo skirta Chopinui. Čia buvo paskambinti penki kūriniai: baladė (op. 52), nokturnas (op. 9), impromptu (op. 29), impromptu (op. 36), scherzo (op. 31).

Pianistė mėgsta romantinę muziką, mėgsta ir Chopiną, ir jo kūrinuose surado daug nuotikos ir gilių minčių.

Publika labai šiltai priėmė pianistę, plojo ir plojo. Apdovanojo gėlėmis. Ji bisavo du kartus.

Koncertas praėjo pakiliai. Džiugino tas faktas, kad štai Kultūros Židinyje gali išklausti tokį pirmąjį koncertą. nereikia keliauti kažkur į miestą, į svetimas sales, kad galėtum išgirsti gerą muziką. Štai lietuvių namuose, atliekama pačių lietuvių, muzika pakelia ir nuteikia.

Malonu pastebėti, kad koncerte dalyvavo daug muzikų. Susirinko visi apylinkės muzikai, atvyko net iš Bostono Saulius Cibas. Tai tikrai gražu, kad į meno šventę pasidžiaugti ateina visi. Žmonių buvo apie 250-300.

Po koncerto žmonės dar turėjo progos pasisvečiuoti mažojo salėje, o posėdžių menėjų buvo vaisės fortepijono komitetui, svečiam, menininkam. Viso čia buvo apie 50 žmonių. Pasidžiaugta graži ir pakiliu koncertu, tėv. Paulius Baltakis, OFM, visiem padėjo ir už koncerto surengimą ir pakvietė už Aldoną Kepalaitę pakelti šampano taurę. Sugiedota jai ilgiausių metų. (p.j.)

SOLISTĖ GINA ČAPKAUSKIENĖ

Lapkričio 30 solistė Gina Čapkauskienė dainuos didžiojo New Yorko centre — Carnegie Recital salėje, į kurią atsilanko amerikiečių laikraščių kritikai. Koncertą rengia lietuviams gerai pažįstama Norman J. Seaman agentūra. Tikimasi, kad į koncertą atsilankys daug lietuvių, nes solistė čia yra dainavusi bent keletą kartų, visiem palikusi kuo gražiausius įspūdžius, visada sutraukusi daug publika. Iš jos didelio repertuaro bus parinkta pačios būdingiausios jos arijos ir dainos. Savo vietą turės ir lietuvių kompozitoriai. Jos koncertą pianu palydės jaunas pianistas Saulius Cibas iš Bostono, jai akomponavęs jau ne vieną kartą.

-o-

Solistė Gina Butkutė-Čapkauskienė, koloratūrinis sopranas, gimė Lietuvoje. Į Kanadą atvyko iš Vokietijos 1949.

Dainavimą pradėjo studijuoti Montrealyje. Jos pirmoji mokytoja buvo operos solistė Elzbieta Kardelienė, po to ilgesnį laiką mokėsi pas prof. Pauliną Donaldą. Muziką studijavo pas prof. Jules Dubois ir lankė operos studiją. Vėliau balsą tobulino pas Liną Narducci.

1960 dalyvavo Toronto Kivani muzikos festivalyje, o 1961 — Montrealio muzikos festivalyje. Abiejuose konkursuose laimėjo pirmąsias vietas ir gavo diplomus.

Jos profesinis debiutas buvo Sara Fisher koncerte Montrealy 1962.

Nuo tada prasidėjo jos dainavimo kelias. Ji reguliariai dainavo CKVL — FM radijo programoje — Song Recital, taip pat davė kelis koncertus Matinee Musicale organizacijai. 1964 pradėjo dainuoti La Cigale operos klube, kur ji išdainavo apie septynerius metus.

Expo 67 pasaulinė parodoje Montrealy ji dainavo trim atvejais. Dažnai pasirodo CBC radijo ir televizijos programose su orkestru įvairiuose Kanados miestuose.

Lietuviam pradėjo dainuoti 1970. Pirmas jos pasirodymas buvo Chicagoje Draugo romano

įteikimo koncerte. Po to ėjo daug koncertų įvairiose lietuvių kolonijose. 1971 Chicago lietuvių operoje atliko Violetos partiją La Traviatoje, o 1973 Carmen operoje Micaelos partiją, 1972 Nakties karalienės rolę Stebuklingoje fleitoje su Sherbrook simfoniniu orkestru.

1974 koncertavo Australijoje: Sidnėjyje, Melbourn, Adelaidėje, Canberroje.

1975 Chicago lietuvių operoje su dideliu pasisekimu atliko Adinos rolę Meilės eleksyre. Gina Čapkauskienė išleido plokštelę, kurioje įdainuota dainos lietuvių kalba lietuvių ir svetimačių kompozitorių.

Lietuvių, anglų ir prancūzų muzikos kritikų Gina Čapkauskienė visada palankiai įvertinama.

Solistė Gina Čapkauskienė. Jos koncertas rengiamas lapkričio 30 Carnegie Recital salėje.

Po pianistės Aldonos Kepalaitės koncerto Kultūros Židinio scenoje iš k.: solistė Jūratė Veblaitytė, pianistė Aldona Dvarionaitė, pianistė Aldona Kepalaitė, solistas Kazys Yakutis. Nuotr. P. Bivainio

M.M. RATELIS — SUKAKTUVININKAS

WORCESTER, MASS.

Vykstant didžiajai emigracijai iš Vokietijos į JAV, daug lietuvių apsigyveno Worcesterį. Leopoldui Jakubauskui kilo idėja jaunimą sujungti į vieną vienetą, kad lietuviška daina skambėtų ir naujame kontinente. 1949 lapkričio mėnesį L. Jakubauskas įsteigė Meno Mėgėjų Ratelį.

Veiklos 25 m. sidabrinė sukaktis turėjo būti paminėta praėjusiais metais, bet dėl sudėgusių Maironio Parko pastatų liko atkelta į š. m. lapkričio 22.

Meno Mėgėjų Ratelis pradėjo darbą trimis sekcijomis: tautinių šokių grupe (vadovavo I. Savickaitė), dramos sambūriu ir choru.

Dramos sambūris aktyviai veikė 5 metus. Jam vadovavo akt. H. Kačinskas ir M.M. Ratelio steigėjas L. Jakubauskas. Scenos šviesą išvyko „Aušros sūnūs“, „Prie malūno“, „Kęščiant tauta“ ir kiti dramos veikalai.

Nepalaužiamas liko M.M. Ratelio choras. Jame dirbo muzikai: Z. Snarskis, R. Juozaitis, J. Beinoris, J. Paplauskas ir A. Mateika.

Pirmasis choro vadovas buvo muz. Z. Snarskis. Jis visas jėgas pašventė šiam darbui. Jam vadovaujant, be mišraus choro, buvo suorganizuotas oktetas ir moterų sekstetas. Ratelio choro garsas skambėjo ne tik Naujojoje Anglijoje, bet ir už jos ribų.

Muz. Z. Snarskiui pasitraukus iš choro vadovo pareigų, jas perma-

ėmė muz. Jonas Beinoris, kuris gyveno Providence, R.I. Su choru dirbti atvažiuodavo kiekvieną sekmadienį iš Providence. Choru tada pirmininkavo Kazys Adomavičius. Įsteigtas ir vyrų kvartetas. 1963 išleidžiama ilgo grojimo liaudies dainų plokštelė. 1958 pastatoma operetė „Viengungiai“. Režisavo Ratelio narys Pr. Račiukaitis. Muzikinę dalį paruošė choro vadovas muz. J. Beinoris.

1964 pradžioje muz. J. Beinoris persikėlė gyventi į New Britain, Conn., ir choras liko be vadovo.

Pirmųjų iniciatorių dėka surandamas naujas choro vadovas — Atholius Šv. Pranciškaus parapijos vargonininkas muz. Juozas Paplauskas. Jam vadovaujant, 1964 Ratelio choras dalyvavo dainų šventėje New Yorke. Šiam vadovui mirus, prasidėjo M.M. Ratelio choro sunkus laikotarpis.

Sunkiausiame laikotarpy pirmininkės pareigas perėmė Elena Gorodeckienė. Ji pašventė jėgas ir laiką, kad tik būtų išlaikytas Ratelio choras. Pasitarusi su valdybos nariais, kreipėsi į Aušros Vartų parapijos vargonininką muz. W. Burdulį, kad sutiktų vadovauti chorui.

1967 suorganizuotas M.M. Ratelio „Penketukas“, vadovaujamas muz. W. Burdolio. Penketuke dainuoja: viena iš pirmųjų Ratelio narių U. Roževičienė, E. Gorodeckienė, A. Brantienė, K. Naikelienė ir daugelį metų einas vicepirmininko pareigas V. Roževičius. „Penketukas“ pasidarė populiarius ne tik Worcesterio lietuvių kolonijoje, bet ir Bostono, Hartfordo, Atholio, Waterburio, Providence, Brocktono lietuvių kviesdavo atlikti programą.

1968 iš Detroito į Worcesterį persikėlė gyventi muz. Aloyzas Albertas Mateika ir perėmė Šv. Kazimiero lietuvių parapijos vargonininko pareigas. Jo pastangų dėka M.M. Ratelis turi savo solistą — dainos mėgėją V. Roževičių.

1969 M. M. Ratelis suorganizavo ekskursiją į pasaulinę parodą Montrealy ir tais pačiais metais atšventė 20 metų veiklos sukaktį. Per tą laikotarpį surengė 20 pagrindinių metinių koncertų, turėjo 50 didesnių ir mažesnių pasirodymų. Nė viena šventė, minėjimas ar koks rengimas Worcesterį neapsiėjo be Ratelio choro. Koncertavo Bostone, Norwoode, Gardnery, Hartforde, Providence ir kitur. Worcesterį surengti bendri koncertai su Bostono choru, vadovaujamu komp. J. Gaidelio, ir Hartfordo choru „Aidai“, kuriam vadovavo muz. J. Petkaitis. Atliko programą Meno Festivaly, kuris įvyko Worcesterio auditorijoje.

M. M. Ratelio „Penketukui“ iki 1974 vadovavo muz. W. Burdulis. Jam pasitraukus, darbas laikinai buvo sustojęs. Tenka džiaugtis, kad pirmasis M.M. Ratelio choro vadovas muz. Zigmas Snarskis sutiko vadovauti

„Penketukui“. Šiame vienete dabar dainuoja: pirmoji Ratelio pionierė U. Roževičienė, sekr. E. Gorodeckienė, K. Naikelienė, I. Savickienė ir keletą metų einas pirmininko pareigas V. Roževičius.

Per 25 veiklos metus M.M. Ratelio choro valdybai pirmininkavo Brizgys, J. Naikelis, L. Orentas, St. Raudonis, Br. Naras, J. Starėnas, K. Adomavičius, E. Gorodeckienė ir dabar pirmininko pareigas eina V. Roževičius. Dabartinę valdybą sudaro: pirm. V. Roževičius, vicepirm. St. Valinskas, sekr. E. Gorodeckienė, išd. Grimaila.

Nuo įsikūrimo dienos M.M. Ratelis palaiko gražius lietuviškus papročius: kiekvienais metais suruošia užgavėnių vakarienę, per kurią atlieka programą, rugpičio mėnesį per Žolinę surengia gamtoje gegužinę, į kurią suvažiuoja nariai su šeimomis. Nemaža narių savo tarpe sukūrė lietuviškas šeimas ir užaugino gražų lietuvišką atžalyną.

-o-

Meno Mėgėjų Ratelis sidabrinį jubiliejų švenčia lapkričio 22, šeštadienį, Maironio Parke. 6:30 val. vak. akademija, po jos meninė dalis. Atlieka M.M. Ratelio „Penketukas“ ir vyrų choras, vadovaujami pirmojo ir dabartinio M.M. Ratelio choro vadovo muziko Zigmo Snarskio. Akomponuoja ilgametė M.M. Ratelio pianistė ir akompaniatorė Olga Keršytė.

Vakariene paruošta pačių M.M. Ratelio šeiminių. Šokiam gros Ken Jordan Trio. Bilietai gaunami pas Ratelio narius.

J.M.

NEW BRITAIN, CONN. Seksteto koncertas

Lietuvių Bendruomenės New Britaino apylinkė spalio 11 Šv. Andrejaus lietuvių parapijos salėje surengė puikų koncertą. Iš Bostono pakviestas kompozitoriaus Julius Gaidelio vyrų sekstetas.

Koncertą atidarė L.B. New Britaino apylinkės pirmininkas Vincas Vilčinskas, pristatydamas komp. Julij Gaidelį ir jo sekstetą.

Na, ir dainavo! Dėl puikaus dainininkų balso tembro ir skambumo šį sekstetą reikėtų vadinti rinktinu vyrų sekstetu. Iš viso sekstetas padainavo 14 dainų: Balnok, tėveli, Papartį, Nemunėli, Ruduo, Melsvos akys (Love Story), Pienė, Kelionė, Už tave, šalie gimtoji, ir kitas. Visas dainas publika lydėjo gausiais plojimais. Ypač triukšmingai buvo sutikta daina Nemunėli: bis, balio, bravo nesiliovė skambėti. Iš tikrųjų Nemunėlis daug griebė už širdies ir traukė ašaras... Tai gal dėl to, kad tas mielas Nemunėlis drauge su visa Lietuva yra plėšriųjų rusų-komunistų pavergtas ir neša žiaurią okupacijos vergiją.

Iš muzikų veiklos

— Gražinos Bacevičiūtės kūrinu „Overture for Orchestra“ pradėtas moterų kompozitorių kūrybos koncertas lapkričio 10 Avery Fisher salėje, Lincoln Center, New Yorke. New Yorko Philharmonijos orkestrui dirigavo Sarah Caldwell iš Bostono. Programoj buvo įtraukti kūriniai dar šių moterų kompozitorių: Ruth Crawford Seeger, Lili Boulanger, Pozzi Escot, Thea Musgrave.

— Algis Modestas, penktos tautinių šokių šventės konsultantas, sutiko būti ir visos šventės muzikinių reikalų vedėju. Kaip muzikų unijos narys, jis tikisi sutvarkyti ir Montrealio lietuvių liaudies instrumentų Gintaro ansamblio dalyvavimą šventės programoj. Šventė įvyks 1976 Darbo dienos savaitgalio metu.

— Solistų Nerijos Linkevičiūtės ir Bernardo Prapuolenio koncertas įvyks 1976 vasario 6 Chicagoje, Jaunimo Centre. Koncertą rengia Putnamo seselių rėmėjai.

— Sol. Laima Stepaitienė, lapkričio 2 koncertavusi Chicagoje, lapkričio 22 dainuos New Yorko lietuvių Kultūros Židinyje, Darbininko vakare — koncerte. Solistė Chicagoje dainavo lietuviškas dainas ir operų arijas. Akomponavo muz. Aloyzas Jurgutis. Anksčiau solistė yra dainavusi ne tik Chicagoje lietuviams, bet sėkmingai atlikusi koncerto programą ir Europos lietuvių studijų savaitę.

— Pianistės Virginijos Inkrataitės koncertas labai sėkmingai praėjo Sydney Operos koncertų salėje, Australijoje.

— Chicago „Pirmyn“ choras kovo 13-14 Marijos aukštesniosios mokyklos salėje stato operetę „Grafas Liuksemburgas“.

— Solisto Vaclovo Verikaičio koncertas ruošiamas Dayton, Ohio, Lietuvių salėje gruodžio 6. Po koncerto bus pietūs ir šokiai. Ruošia Kultūrinių reikalų komitetas.

— Hamiltono mergaičių Aido choras ruošiasi vykti į Chicago. Lietuvių Katalikų religinės šalpos rėmėjų vyr. valdybos pakviestas, choras koncertuos lapkričio 29 Marijos aukštesniosios mokyklos salėje.

— Sol. Dana Stankaitytė, fortepijonu palydint muz. Aloyzui Jurgučiai, atliks meninę programą Altos bankete lapkričio 22 Pick-Congress viešbutyje, pagerbiant kongr. E. Derwinski ir laikraštininką W. Andersoną.

Buvo padainuotos ir keturios solo dainos: Kur bakūžė samanta, Dul, dul dūdelė, arija iš „Rigoletto“ operos „Širdis mergelių“ ir Sugrįžimas į Sorento.

Sekstetą sudaro šie gražiausiai vyrai: Helmutas Lingertaitis, Norbertas Lingertaitis, kuris puikiai solo padainavo minėtas dainas ir operų arijas (Norbertas Lingertaitis yra baigęs konservatoriją), Vytautas Bruzgis, Ričardas Lizdenis, Pranas Šimkus ir Vytautas Eikinas.

Visom dainom pianu akomponavo kompozitorius Julius Gaidelis.

Pabaigoje L.B. pirmininkas Vincas Vilčinskas padėjo kompozitoriui Julijui Gaideliui ir dainininkam už puikiai atliktą programą, o mergaitės Virginija Liudžiūtė ir Irena Leiberytė — prisegė po gėlę.

Pasibaigus programai, dirigentas ir seksteto dainininkai buvo pavaišinti skaniais užkandžiais. Pavalgę vėl padainavo.

Išvykus bostoniečiams, vietinė publika, grojant puikiam „Mangolia“ orkestrui, pašoko ir pailsėdami vaišinosi. Svečių buvo iš Hartfordo, New Britaino, New Haveno ir iš kitur.

Iš viso, koncertas buvo puikus, tik gaila, lietus kai kam sutrukdė atvykti.

Jonas Bernotas

LIETUVOS
VYČIŲDARBAI
IR DIENOSRedaguoja Vytautas ir Birutė Radzivanai
84-16 110 Street, Richmond Hill, N.Y. 11418

VYČIŲ SEIMO PREMIJOS

Kasmet Lietuvos vyčių seimo metu užsitarnavusiems vyčiam yra įteikiamos premijos. Paprasčiau jos įteikiamos seimo pietų metu. Šiemet pietūs vyko Maspetho lietuvių parapijos salėje tuoj po mišių.

Po skaniai pagamintų Vytauto Belecko pietų Vidurio Atlanto apskrities pirmininkas Larry Janonis pravedė popietės programą, pristatydamas naują centro valdybą ir svečius.

Rita Pinkus, ritualo komisijos pirmininkė, išdalino IV-ojo laipsnio pažymėjimus tiems, kuriems šis laipsnis — Šv. Kazimiero ordinas — buvo suteiktas bažnyčioje mišių metu; būtent: kun. Antanuis Jurgelaičiui, iš 103-os kuopos Providence, R.I., Helen Cuprewich, 12 kp. New Yorke, Bertha Stoskus, 103 kp. Providence, Beatrice Mathiese, 103 kp. Providence, ir Ruth Krecioch, 103 kp. Providence.

Antanas Miner, naujasis centro valdybos pirmininkas, apdovanojo lietuviškais medžio drožiniais ir gintaru tuos vyčius ir kuopas, kurie pasižymėjo naujų narių verbavimu. Šios premijos dalinamos kategorijomis ir atsižvelgiant į kuopos dydį. Pirmą vietą laimi kuopa, kuri per metus surenka 100% nario mokesčio iš savo kuopos narių. Toliau eina kuopa, kuri daugiausia išrašo naujų narių; asmenys, kurie daugiausia užverbuoja naujų narių.

Kategorijos premijom laimėti buvo trys. Pirmoji premija buvo skiriama kuopai, turinčiai 1-49 narius. Ši premija teko 25-ajai kuopai, Cleveland, Ohio. Antroji turėjo tekti kuopai su 50-99 nariais; ją laimėjo 100-oji kuopa, Amsterdam, N.Y. Trečioji premija teko 96-ajai kuopai, Dayton, Ohio, turinčiai su viršum 100 narių. Šios kuopos greičiausiai surinko savo narių mokesčius 100% pilnumu.

Naujų narių skaičium, skiriant kategorijomis pagal kuopos didumą, kaip anksčiau minėta, pirmąją premiją gavo Chicago senjorų kuopa (20% naujų narių), antrąją — 36 kuopa, Chicago, Ill. (15%), trečiąją — 112-oji kuopa, Chicago, Ill. (21%).

Premijuoti asmenys: Estelle Rogers — 112-oji kp., Chicago, Ill., su 215 taškų; Sabina Klatt, 36 kp., Chicago, Ill., su 165 taškais; Gediminas Janula, Chicago senjorų kuopa, su 70 taškų. Ypatinai pažymėti Frank Petrasukas (290 taškų), suorganizavęs 140-ąją kuopą Syracuse, N. Y., ir Teresė Trainis (530 taškų), suorganizavusi 141-ąją kuopą Bridgeport, Conn.

Iš viso šiais metais į vyčių organizaciją įstojo naujų narių 182. Jau kelinti metai iš eilės vyčiuose auga naujų narių skaičius dėka pasižventusių centro valdybos vicepirmininkų, kuopų ir atskirų narių. Antanas Miner praneša, kad yra vilčių steigti naujas kuopas Buffalo, N.Y., ir Jamestown, North Dakota. Be to, įvairiuose Pensilvanijos miesteliuose vis daugiau krepinama dėmesio, kaip kad buvo Scrantone, į naujų kuopų steigimą.

Marian Skabeikis įteikė premijas junjorams, kurie yra paminėti atskirame aprašyme apie junjorų veiklą seime. Brooklyno 41-oji kuopa įteikė ypatingą pažymėjimą savo narei Helen Kul-

ber, dėkodama jai už jos nepaįstamą darbą Lietuvos ir lietuvių labui ir už jos pastangomis laimėtą visuomenės pagarbą Lietuvos vyčių organizacijai. Vytautas Radzivanas, įteikdamas pažymėjimą kuopos vardu poniai Kulber, pabrėžė, kad Vyriausiojo Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto pasitikėjimas ir pavardimas jai atstovauti savo lietuvių sesėm tarptautiniame moterų suvažiavime Meksikoje yra didžiausia garbė, suteikta bet kada lietuvių moteriai politinėje tarptautinėje plotmėje. Vyčiai jai taria nuoširdų ačiū.

Dalis premijų ir pagerbimų buvo įteikta seimo banketo metu Kultūros Židiny, šeštadienio vakarą.

Antanas Miner, buvęs vyčių stipendijų komisijos pirmininkas, įteikė kanaaninko Kemešio vardo stipendiją (\$500.00) Marion Louise Dillis, 1-osios kuopos Brockton, Mass., narei. Jaunoji studentė yra viena iš 16 vaikų Dillis šeimoje. Visa jų šeima yra vyčiai. Nuo pat mažens Marion dalyvauja junjorų vyčių veikloje. Labai yra veikli Brocktono kuopoj. Ji yra pirmoji mokinė klasėje ir uoliai prisideda prie mokyklos veiklos. Be to, randa laiko parapijai, dalyvauja sporte, dirba kaip savanorė ligoninėje. Savo mokslapilnigiam dirbo pas dentistą asistente. Šiais metais baigė Cardinal Spellman

VYČIŲ JUNJORŲ VEIKLA

62-ajame vyčių seime dalyvavo 20 junjorų. Tai didžiausias iki šiol dalyvavusių seime jaunumečių narių skaičius. Toks gražus būrys rodo šviesią ateitį Lietuvos vyčių organizacijoj. Vienuolika iš šių dalyvių yra laimėję „seimo stipendijas“ (tai apmokamos kelionės į seimą tiems, kurie aktyviau reiškiasi veikloje). Vyčiai junjorai yra jaunesni kaip 16 metų amžiaus. Sulaukę 16 metų laikomi tikraisiais nariais. Beveik visose kuopose junjorus randam kartu su savo tėvais. Kur jų didesnis skaičius, sudaroma junjorų kuopa. Ji yra globojama reguliarios kuopos. Junjorai patys išsirenka savo valdybas ir mažiau ar daugiau dirba savarankiškai.

Pirmoji vicepirmininkė Marian Skabeikis savo pranešime seime pažymėjo, kad šiuo metu

Helen Kulber įteikiamas sveikinimo adresas seimo metu Maspetho parapijos salėje už jos dideles pastangas garsinti Lietuvos vardą kitataučių spaudoje ir nenuilstamą darbą vyčiuose. 41-os kuopos vardu sveikinimą įteikia Vytautas Radzivanas. Už jo stovi Anthony Radzevich iš Amsterdam, N.Y. Nuotr. John Sidtis

gimnaziją Brocktone, dabar studijuoja kriminalistiką Stonehill kolegijoje, North Easton, Mass., siekdama policijos karjeros. Linkim jai sėkmės.

Banketo metu garbės nario žymenį gavo Juozas Janulaitis, 3-os kuopos, Philadelphia, Pa., narys. Antrasis garbės nario žymenį gavo Aleksandras Wesey-Vasiliasukas, 109-os kuopos, Great Neck, N.Y., narys. Žymenis įteikė seniausias ir vyriausias vytis Aleksandras Aleksis.

Naujausias vytis Simas Kudirka buvo priimtas į narius ir čia pat į garbės narius. Tai pirmą kartą vyčių istorijoje tuo būdu pagerbtas naujas narys. Vyčiai pagerbė Simą Kudirką už jo drąsų ir viešą gynyimą Lietuvos ir Dievo sovietų teismuose ir kalėjimuose, ir tai yra pavyzdys visiem lietuviams Amerikoje, kur yra žodžio laisvė, bet nėra kovos ir pasipriešinimo užsiedimui.

Muz. Aleksis, sveikindamas visus susirinkusius, linkėjo lietuvių visuomenei imti pavyzdžiui Simo Kudirkos ryžtą ir pasišventimą, stipriai jungtis vieninčiai kovai už Lietuvos laisvę. Šios mintys buvo akcentuojamos seimo posėdžiuose. Priimtoji rezoliucijoje įrašytas kreipinys į lietuvius, kad būtų baigti susikaldymai ir nesantaikos.

Ypatingą pagerbimo žymenį vyčių seimas įteikė buv. kongresmanui Robert Hanrahan, kuris daug yra pasidarbavęs S. Kudirkos išlaisvinime. Žymenį įteikė vyčių Lietuvos reikalų komisijos pirmininkas kun. Kazimieras Pugevičius. R. Hanrahan padėkodamas pažymėjo, kad tai skatina jį dar daugiau kovoti Lietuvos ir lietuvių naudai.

Taip pat buvo pagerbta Eleonora Juocepienė, Sibiro kankinė, neseniai atvykusi į New Yorką, kur susitiko su savo artimaisiais, nemačiusi jų daugiau kaip 30 metų.

Šio puslapio bendradarbiai:

Antanas Miner
Joan Laframboise
Marian Skabeikis

Iš k. Joe Dube, Sylvia Shukis, Marjorie Dillis, Marion Dillis, John Batakis, Virginia Markūnas, Rita Pinkus (veidas uždengtas), Joan Laframboise, Nelli Ruggles, Al. Jaritis, John Stoškus, Danielius Averka. Kun. V. Puidokas skaito priesaikos žodžius.

62-ASIS L. VYČIŲ SEIMAS
IR JUNJORAI

Vyčių seimo atstovam besirušiant posėdžiui, jauni vyčiai, iš viso 20 jaunuolių, nenusileido vyresniesiems — jie taip pat planavo savo programą. Šie nauji jauni veidai suvažiavo į šį seimą iš šešių junjorų kuopų pasitarti savo reikalais. Tai buvo jų pirmas žingsnis vyčių veikloje ir pirmas susitikimas su kitais junjorais.

Vienuolika iš jų buvo gavę stipendijas dalyvauti vyčių seime. Kasmet kiekvienoje apskrityje ne daugiau kaip keturiem junjorams paskiriama po \$50.00 kelionei į seimą ir kitom išlaidom. Kandidatai tom stipendijom gauti yra rekomenduojami kuopų ir apskričių valdybų, vertinant jų veiklą vyčiuose. Stipendijų tikslas yra skatinti jaunuosius vyčius dalyvauti seimuose ir susipažinti su vyčių veikla, ypač junjorų tarpe. Šiais metais gausus junjorų dalyvavimas seime parodė, kad toji finansinė pagalba yra prasminga ir siektina.

Šių metų tokiomis stipendijomis pasinaudojo: Kathy Sinkwitz, 96 kp. Dayton, Ohio, Bernadette Klatt, Rosemarie Klatt ir Maria Zakarka, Chicago junjorų kp., Clare Yaskauskas, Adelle Markūnas ir Doris Balacanis, 17 kp. South Boston, Mass., Arūnas Stungurys, Jonas Stungurys, Leon Stungurys ir William Sidtis, 110 kp. Maspeth, N.Y. Visiems stipendijos buvo įteiktos seimo baigiamųjų pietų metu.

Junjorai uoliai dalyvavo įvairiose programos dalyse. Čia jie susipažino su seimo tikslais ir vyčių veikla. Junjoram laikas buvo gerai balansuotas, jie turėjo progos pamatyti New Yorko miestą, suprasti save kaip amerikiečius ir lietuvius. Tuo laiku, kai vyresnieji susibūrė eiti į teatrą trečiadienį, junjorai lankė Empire State Building. Ketvirtadienio rytą junjorai su savo vadovėmis Diane Backanas ir Marian Skabeikis apžiūrėjo New Yorko miesto kai kurias vietas, lankė gamtos istorijos muziejų. Ypač buvo gera progą junjoram susipažinti su Amerikos gamta bei jos turtais. Tą popietę kartu su vyresniųjų grupe plaukė laivu aplink Manhattan salą. Vakare įvyko pirmasis junjorų posėdis, kuriame buvo progą susipažinti ne tik kaip draugams, bet ir kaip vyčiams veikdam. Posėdžio metu tarėsi vyčių veiklos reikalais, pasidalino įspūdžiais, pasijuto kaip vyčiai su savo organizacijos tikslais ir siekiais. Vakare buvo progos linksmam pabendrauti.

Penktadienį junjorai vyko apžiūrėti Jungtinių Tautų. Nuliūdo sužinoję, kad dėl šių dienų nelemtos politinės padėties Baltijos kraštai atsidūrė sunkioje pusėje. Vėliau jie lankė Central Park zoologijos sodą ir kitas įdomesnes vietas. Vakare 90-J kuopos Kearny, N.J., junjorų tautinių šokių grupė vadovaujama Ellie Nekrosio, pašoko kelis tautinius šokius seimo „Lietuviškajame vakare“ Maspetho liet. parapijos salėje.

Šeštadienio rytą junjorai vėl susirinko pasikalbėti, ko jie pa-

geidautų iš vyčių organizacijos ir kokius darbus, pritaikytus jų amžiui, galėtų atlikti. Šiuo seimu buvo patenkinti. Pageidavo, kad ir ateity būtų panašios seimo programos, gal daugiau praplėstos, ypač vakarinės programos. Junjorai savo pageidavimus išdėstė gerai išdiskutavę. Norėtų daugiau straipsnių Vyty apie senovės ir dabartinę Lietuvos istoriją. Straipsniai turėtų būti pačių junjorų parašyti, paremti geru išstudijavimu. Taip pat savo pageidavimuose pareiškė, kad būtų krepiamas didesnis dėmesys į lietuvių kalbos vartojimą, būtent, kad ku-

NAUJOSIOS ANGLIJOS APSKRITIES VEIKLA

Naujosios Anglijos apskrities vyčių suvažiavimas įvyko Šv. Kazimiero parapijoje, Westfield, Mass. Suvažiavimo šeiminkai buvo 30-os kuopos vyčiai.

Suvažiavimo metu parapijos klebonas kun. Vincentas Puidokas ir 30-os kp. dvasios vadas įteikė vyčių ketvirtąjį laipsnį poniam Stanley Walinsky ir poniam William Grigas. Mary Minkus, apskrities kultūrinių reikalų komisijos pirm., įteikė vyčių trečiąjį laipsnį Stanley Grigas.

Išrinkta nauja valdyba: dvasios vadas — kun. Albinas Janiūnas, So. Boston, Al Jaritis —

MOTIEJUS
VALANČIUS
BROOKLYNE

Vyskupo Motiejaus Valančiaus minėjimas įvyko spalio 12 Apreiškimo parapijos salėje Brooklyne. Nors Valančius daug kartų spaudos ir kitų organizacijų paminėtas, bet jo raštų bei humoristinių aprašymų niekad nenusibostų klausytis. Būtų gražu, kad jis būtų skaitomas iš-tisus metus šeimose, mokyklose ir parengimuose. Tos minties paskatinti, Brooklyno 41-os kuopos vyčiai ir New Yorko ateitininkai sendraugiai nutarė pagerbti šį mūsų tautos mokytoją.

Akt. Juozas Boley-Bulevičius pastatė nedidelį vyskupo Valančiaus paveikslą, jį papuošdamas puokšte žalių rūtų. Petras Ažuolas, N.Y. ateitininkų sendraugijų pirmininkas, išsamiai pasakojo apie Valančių rašytoją, žmonių užtarėją, rezistentą. V. Vaitkus iš Waterburio perskaitė ilgesnės ištraukos iš Valančiaus raštų žemaičių tarne. Petras Sandanavičius perskaitė linksmą apsakymėlį iš Valančiaus knygelės.

J. Bulevičius iškviėtė asmenis iš klausytojų tarpo paskaityti iš Valančiaus raštų. Buvo atvaizduotas vaizdelis „Piršlybos“; jį atliko Antanas Mažeika, Veronika ir Vytautas Avičai, Birutė ir Vytautas Radzivanai, Emilija Sandanavičienė, Petras Sandanavičius ir pats Juozas Boley. Toks skirtingas Valančiaus minėjimas pajavirino programą ir sukūrė jaukią šeimynišką nuotaiką, kuri tęsėsi prie kavutės dar geroka valandėlę.

pose turėtų būti įvestas lietuvių kalbos mokymas. Pageidavo platesnių aprašymų Vyty apie junjorus, didesnio susidomėjimo vyčių veikla, kooperacijos, talcos ir pagarbos jų pastangom bei veiklai iš vyresniųjų.

Pasibaigus posėdžiui, Ellie Nekrosis junjorus pamokė lietuviškų šokių, o Anne Klem juos pamokė tradicinio lietuviško margučių meno. Tuo metu juos aplankė Simas Kudirka su žmona. Junjorai buvo labai patenkinti to žymaus žmogaus vizitu ir tuo didžiavosi.

Po pietų junjorai dalyvavo su visais vyčiais seimo posėdy, kur buvo svarstomos rezoliucijos, renkama nauja vyčių centro valdyba.

Be anksčiau suminėty junjorų, seime dalyvavo šie atvykę su savo tėvais junjorai: Marija Stungurys, Susan ir Debbie Bumilla, Maria Klatt, Chris Ralys, Chris Zakarka, Laura ir Brian Laframboise.

Junjorų programa seime nebūtų įvykusi be pagalbos susirūpinusių vyresniųjų, iš kurių ypač minėtini Diane Bachanas, Ellie Nekrosis, Anne Klem — iš 90-os kuopos Kearny; N.J., Joe Dube — iš 1-os kuopos Brockton, Mass., Philip Skabeikis — 110 kp. Maspeth, N.Y. Seimo komiteto koordinatore buvo pirmoji vicepirmininkė junjorų reikalom Marian Skabeikis.

Visi, kas dalyvavo junjorų seime, pageidauja, kad ateity seimai sektų šiuo pavyzdžiu. Tai atneštų naujų idėjų kuopom ir apskritim surengti seimus ateities vyčių vadam!

Marian Skabeikis

pirmininkas, So. Boston, Rita Pinkus — I-oji vicepirmininkė, John Batakis — II-asis vicepirmininkas, John Stoskus — III vicepirmininkas, Dorothy Sinkavich — išdininkė, Virginia Markūnas — korespondentė, Marjorie Dillis — protokolų sekretorė, Bernard Minkus ir James Rogers — revizijos komisija, Sylvia Shukis — ritualo komisijos pirm., Daniel Averka — Lietuvos reikalų komisijos pirm., Nellie Ruggles — kultūrinių reikalų komisijos pirm., Joan Laframboise — visuomeninių reikalų komisijos pirm., Joe Dube — sporto komisijos pirm., nariai — James Rogers ir Marian Dillis.

Suvažiavime dalyvavo centro valdybos nariai: Ann Bender, Rita Pinkus, kun. Kazimieras Pugevičius, Anthony Radzewich, Helen Shields, Philip ir Marian Skabeikis, Teresa Trainis ir Joe White. Kitas suvažiavimas įvyks pavasarį, balandžio 25, Worcester, Mass.

Joan Laframboise

IŠ ISTORIJOS

Po II-ojo seimo, kuris įvyko 1914, kilo pirmas pasaulinis karas. Lietuvių išeivija sujudo rūpintis nukentėjusiais nuo karo savo broliais ir seserimis tėvyneje, kartu ir bendraisiais tautos reikalais. Vyčių organizacijos veikimas tačiau nesustojė. Organizacija ėmė klestėti Chicago mieste ir apylinkėse. Suorganizuota Chicago apskritis.

Organizacijai augant ir stiprėjant, vyčiai pradėjo vairuoti visą Amerikos lietuvių katalikų viešąjį gyvenimą. Ypatingo dėmesio kreipta į spaudą ir meną. Katalikų laikraščiai pasidarė turiningesni žiniomis, steigėsi būreliai katalikiškai spaudai platininti, vienas po kito steigėsi chorai; dramos sekcijos, scenos būreliai veikė prie kiekvieno skyriaus, 1915 įsteigta centrinė Amerikos lietuvių katalikų spaudo draugija, pasirinkusi sau šventąjį užtarėją bei globėją šv. Povilą apaštalą. Organizacija išaugo iki 30 skyrių.

Trečiasis seimas įvyko 1915 Chicagoj, Šv. Jurgio parapijos salėje. Dalyvavo 40 atstovų. Iki šio seimo buvo įsteigta 19 naujų skyrių, narių skaičius paauėjo iki 3,000.

HAPPY THANKSGIVING DAY

HAPPY THANKSGIVING DAY HONEY'S YARN SHOP SPECIALIZING IN "DOMESTIC & IMPORTED YARNS BRUNSWICK BERNAT UNGER LOP TO NAME A FEW ALSO CUSTOM PILLOWS CUSTOM FRAMING. WE ARE HAPPY TO HELP ON ALL PROJECTS! OPEN MON. TUES. WED. FRI. 10-8. THURS 10-9, SAT. 10-8 Setauket, 786 NORTH COUNTRY ROAD (NEXT TO 1890 DINING CAR) 516 751-5654	HAPPY THANKSGIVING DAY DI LORETO'S FLORIST FLOWERS FOR ALL OCCASIONS EXCLUSIVE DESIGNS AT MODERATE PRICES SPECIALIZING IN WEDDINGS FUNERALS TROPICAL HOUSE PLANTS OPEN 7 DAYS GREENHOUSE ON PREMISES 57-24 164TH ST. FLUSHING, N.Y. 212 358-1636	HAPPY THANKSGIVING DAY FANTASY FACTORY Juniper Plaza Route 9 Freehold, New Jersey 07728 Call: (201) 431-3755
HAPPY THANKSGIVING DAY TURNHALL RESTAURANT AND CATERERS 4401 BROADWAY ASTORIA BRING THE FAMILY FOR THANKSGIVING DINNER CALL (212) 932-9274 FOR RESERVATIONS	HAPPY THANKSGIVING DAY SUSSEX TIRE AND REPAIR CO. TRUCK AND BUS REPAIRS LUMIS AVENUE SUSSEX, N.J. PHONE (201) 875-4700	HAPPY THANKSGIVING DAY BOB-L T.V. SERVICE 865 Broad Avenue Ridgefield, New Jersey Call (201) 941-3222
HAPPY THANKSGIVING DAY THIRD AVENUE AUTO BODY REPAIR 3495 Third Ave. Bronx, N.Y. 10456 S. Sumpter CY 2-5606	HAPPY THANKSGIVING DAY PUERTO RICO AUTO BODY BODY AND FENDER REPAIRS COLLISION EXPERT GENERAL MECHANIC AND PAINTING JOBS 27 AUSTIN ST. NEWARK, N.J. TEL.: 201 248-9857	HAPPY THANKSGIVING DAY JAMAICA MASON MATERIALS 24-26 Jamaica Ave Hollis, N.Y. Mr. Marcatino (212) 479-0246
HAPPY THANKSGIVING DAY S & C PIZZA ORDERS TO GO HOT HEROS AND PLATES REAL ITALIAN PIZZA FREE DELIVERY 1115 ASTOR AVE. BRONX N.Y. 10469 ASK FOR ALBERT 882-9102 547-7017	HAPPY THANKSGIVING DAY MARIO'S PIZZA ROUTE 206 ANDOVER, N.J. SERVING THE BEST ITALIAN DISHES IN THE AREA. CALL (201) 786-5666 ORDERS TO GO	HAPPY THANKSGIVING DAY THOS. J. MCADAM LIQUOR CO. 398 3RD AVE BET 28-29 ST. N.Y.C. OR 9-1224 ALTERNATE PHONE MU 8-3276 A BUY RITE DISCOUNT STORE INDIVIDUALLY OWNED AND OPERATED FINE LIQUORS AND WINES ALL BRANDS (516) 265-2600
HAPPY THANKSGIVING DAY D & L AUTO WRECKERS TOP PRICES FOR FOREIGN CARS & OTHER LATE MODEL WRECKS WE DO OUR OWN TOWING LATE MODEL VOLKSWAGEN PARTS STOCKED (EAST OF NEW ENGLAND THRUWAY NEAR CONNOR ST. EXIT) 3309 MERRITT AVE., BRONX, N.Y. 325-5008	HAPPY THANKSGIVING DAY MC COLLUM'S PLUMBING & HEATING SERVICE WORK JOBBING — RESIDENTIAL COMMERCIAL 73 ATLANTIS AVENUE MANAHAWKIN PHONE 609 597-1414	HAPPY THANKSGIVING DAY SMITHTOWN CHRYSLER & PLYMOUTH, INC. WHERE COURTESY AND FRIENDLINESS PREVAILS BEFORE AND AFTER THE SALE 440 EAST JERICHO TURNPIKE SMITHTOWN, L.I. (516) 265-2600
HAPPY THANKSGIVING DAY SHEEPSHEAD BAY DINER RESTAURANT 3165 Emmons Ave. Sheepshead Bay Bklyn, N.Y. 934-8527	HAPPY THANKSGIVING DAY THE FURNITURE CRAFTSMAN INC. 415 SHREWSBURY AVENUE SHREWSBURY, N.J. REFINISHING, UPHOLSTERING SLIPCOVER AND DRAPERIES ANTIQUE RESTORATIONS (201) 842-0055	HAPPY THANKSGIVING DAY MARY'S RESTAURANT 42 Bedford St N.Y.C. Mr. Giovanni Celenza CH 2-9588
HAPPY THANKSGIVING DAY CATTLE MEAT CENTER INC. "PRIME CHOICE MEAT & POULTRY" DELI DAIRY GROCERIES BEVERAGES FILL YOUR FREEZER NOW! CALL IN YOUR ORDER! HOURS MON.—SAT 8 AM-9 PM SUNDAY 9-2 MORICHES, MONTAUK HWY. 516 878-4555	HAPPY THANKSGIVING DAY SKINNER BROTHERS SUNOCO General Auto Repairs ROAD SERVICE, TIRES, BATTERIES AND ACCESSORIES 42 BELGROVE DRIVE KEARNY, N.J. CALL (201) 998-0952	HAPPY THANKSGIVING DAY AEGEAN ISLES 781 East 31st St. Bklyn, N.Y. Mr. Peter Angelakas 434-7496
HAPPY THANKSGIVING DAY DELLEN FABRICS INC. 25 Branca Road East Rutherford, N.J. Call 201 933-3010	HAPPY THANKSGIVING DAY E.Z. CATERING INC. Industrial Catering 58 Country Avenue Secaucus, N.J. Call 201 865-6899	HAPPY THANKSGIVING DAY BAY SHORE BAKE SHOPPE 1183 Sunrise Highway Bay Shore, L.I. (516) MO 5-9689
HAPPY THANKSGIVING DAY TOM & JERRY'S FOOD CENTER QUALITY MEATS VEGETABLES DELICATESSEN FREEZER ORDERS OUR SPECIALTY CATERING FOR ALL OCCASIONS. (OPEN MON. THRU SAT 8 AM TO 8 PM SUNDAY 8 AM TO 6 PM) BAY SHORE 1713 5TH AVE. 231-4307	HAPPY THANKSGIVING DAY AMBOY AUTO BODY Collision Work Insurance Work 456 Mitchell Place Perth Amboy, N.J. Call 201 826-7077	HAPPY THANKSGIVING DAY ZACCONE BROTHERS 209 4th Ave. Bklyn, N.Y. 783-9813
HAPPY THANKSGIVING DAY CLAUDE R. BOYD FUNERAL HOME INC. 448 WEST MAIN ST. BABYLON, N.Y. MR WILLIAM RUSCH (516) MO 9-2400 MO 7-8814	HAPPY THANKSGIVING DAY PREMIER ROOFING CO. INC. Expert Roofing and Waterproofing Serving All Brooklyn 645 Pacific Street Brooklyn, N.Y.	HAPPY THANKSGIVING DAY MIDWOOD COLLISION CO. INC. 80-11 ATLANTIC AVE. WOODHAVEN, N.Y. MR. PETE TITONE (212) 296-9332 WE DO AUTO BODY REPAIRS AUTO FINISHING INSURANCE APPRAISALS
HAPPY THANKSGIVING DAY BLACK GOAT RESTAURANT 100-09 FOURTH AVE. AT 200 STREET COCKTAIL LOUNGE 2 DISTINCTIVE DINING ROOMS CALL (212) SH 5-8367 MR. BILL DRENNEN, PROP.	HAPPY THANKSGIVING DAY ILIA'S BRIDALS WEDDING GOWNS MADE TO ORDER BRIDESMAIDS FLOWER GIRLS MOTHERS READY MADE AT MODERATE PRICES 115-10 LIBERTY AVE., RICH. HILL 843-4210	HAPPY THANKSGIVING DAY HUCKSTER INN ROUTE 173 WEST PORTAL N.J. LIVE ROCK ENTERTAINMENT HUNTERDON COUNTY FINEST WEEKEND ENTERTAINMENT CALL (201) 479-4988 MR. JOSEPH PROCTOR
HAPPY THANKSGIVING DAY VIK-CYNN JEWELRY BAY RIDGE FINE JEWELRY SEIKO WATCHES DIAMONDS RINGS EARS PIERCED GOLD BOUGHT EXPERT WATCH AND JEWEL REPAIR 418 86TH STREET BKLYN. NEAR 4TH AVE. 880-1502	HAPPY THANKSGIVING DAY JOHN VECCHIO FINE WINES AND LIQUORS PROMPT FREE DELIVERY. MON.-WED. 8:30-7:00, THURS.-SAT 9 PM 487 6TH AVE. ST 8-3937 BROOKLYN, N.Y.	HAPPY THANKSGIVING DAY Sporting Goods TUCKERTON SPORTS CENTER OPEN SEVEN DAYS AREAS MOST COMPLETE SPORTS SHOP EXPERT BIKE REPAIRS LICENSES ISSUED 15 MATHISTOWN ROAD W. TUCKERTON, N.J. 08087 PHONE (609) 296-4344
HAPPY THANKSGIVING DAY FRED BRUNOLI & SONS, INC. ESTABLISHED 1935 "Controlled Quality Building Construction" AVON-FARMINGTON, CONNECTICUT 203 673-2597	HAPPY THANKSGIVING DAY Don't Get Married UNTIL YOU'VE RAPED WITH BRASS TAX MUSIC LONG ISLAND'S NO. 1 WEDDING BAND CALL FOR APPOINTMENT AT OUR LONG ISLAND STUDIO 516 735-1090	HAPPY THANKSGIVING DAY ZACARDI RESTAURANT GREEK FOODS & GREEK PASTRIES We Specialize In Take Out Orders 27 Bedford Street Stamford Conn. 203 327-8896 203 359-1466
HAPPY THANKSGIVING DAY RONNI — J CLEANERS Expert Men's & Ladies Tailoring & Alterations Quality Cleaning 30 North Main Street, New City, N.Y. Tele: 914 NE 4-3310	HAPPY THANKSGIVING DAY GLORIA RESTAURANT AND PIZZERIA Finest of Cuisine 384 Court St. Brooklyn Call (212) 625-8874	HAPPY THANKSGIVING DAY SICKLERVILLE MOBIL CARMEN CERAMI—OWNER OPEN 6 AM-12 PM 7 DAYS A WEEK GENERAL AUTO REPAIRS ROAD SERVICE — TUNE UPS MECHANIC ALWAYS ON DUTY WILLIAMSTOWN SICKLERVILLE ROAD SICKLERVILLE, N.Y. 609 728-2290
HAPPY THANKSGIVING DAY BOB'S CARDS & GIFTS DISTINCTIVE CARDS & UNIQUE GIFTS NAUTICAL ITEMS, CANDLES & LENOX CHINA 524 BRIGHTON AVE. SPRINGLAKE, N.J. CALL (201) 449-2010	HAPPY THANKSGIVING DAY LISETTE GOWNS 7301 New Utrecht Avenue Open 6 Days a Week Call (212) CL 9-2848	HAPPY THANKSGIVING DAY STEREO CIRCUS 464 Market Street Saddle Brook, N.J. Call (201) 845-6814
HAPPY THANKSGIVING DAY PETE'S CITGO SERVICE STATION OPEN 7 DAYS A WEEK GENERAL AUTO REPAIRS ROAD SERVICE, TIRES, BATTERIES AND ACCESSORIES WYCKOFF & FOREST AVENUE MAHWAH, N.J. (201) 891-7733	HAPPY THANKSGIVING DAY SCHENECTADY BUSINESS MACHINES 785 State St. Schenectady, N.Y. (518) EX 3-6200	HAPPY THANKSGIVING DAY PAUL & JIMMY'S PLACE 54 Irving Place N.Y.C., N.Y. (212) 674-9463, 475-9540
HAPPY THANKSGIVING DAY COLUMBUS AUTO SALES INC. Finest Used Lincoln & Cadillacs 490 Bloomfield Avenue Newark, N. J. 201 484-9005	HAPPY THANKSGIVING DAY FEDERS AUTOMOTIVE SERVICE 330 Stage Road Monroe, N.Y. Mr. M. Feder (914) 782-7271	HAPPY THANKSGIVING DAY FERUCCI'S ITALIAN-AMERICAN CUISINE 222-16 144th AVENUE SPRINGFIELD GARDENS CORNER OF SOUTH CONDUIT BLVD. OPEN 6 DAYS FOR LUNCH AND DINNER CALL (212) 527-6300
HAPPY THANKSGIVING DAY HOLDEN TOWING OPERATING 7 Days a Week 24 Hours A Day 21 Plerce St., Newark, N.J. (201) 242-9516	HAPPY THANKSGIVING DAY ROSEDALE GARAGE INC. 1237 Mamaroneck Ave. White Plains, N.Y. (914) WH 9-3348	HAPPY THANKSGIVING DAY ROMANO ITALIAN RESTAURANT & CATERERS 7117-7119 13TH AVE. BKLYN. CATERING FOR ALL OCCASIONS FROM 25 TO 100 PEOPLE CALL (212) 236-9677 ORDERS TO TAKE OUT
HAPPY THANKSGIVING DAY BOLKEMA FUEL CO., Complete Heating Service 255 Greenwood Avenue Midland Park, N.J. Call 201 652-1600 Res. 201 327-0927	HAPPY THANKSGIVING DAY PHILADELPHIA MOULDING CO. 225 North 13 St. Phila, Pa. (215) LO 4-5550	HAPPY THANKSGIVING DAY RIVERDALE STEAK HOUSE 5700 RIVERDALE AVE. COR. 259 WEST BRONX, N.Y. (212) KI 9-9946

APIE M.K. ČIURLIONĮ 100 METŲ GIMIMO
SUKAKTIES PROGA

(Paskaita, skaityta Čiurlionio
pagerbimo akademijoje 1975
spalio 18 Kultūros židinyje
New Yorke)

V.K. JONYNAS — 3

Čiurlionis, įsigilinęs į muzi-
kos pagrindinių faktorių ritmą,
savo pojūčiais tą ritminę jėgą
pradėjo įvesti į tapybą.

Čiurlionis viename savo
straipsnyje, rašydamas apie
muziką sako:

"Ritmo monotonija — tai vie-
na svarbiausių ir, drįstu pasaky-
ti, gražiausia mūsų dainų savy-
bių."

Šis autentiškas Čiurlionio pa-
sisakymas, apie ritmo svarbą
mum atidengia Čiurlionio pa-
saulio kūrybinius ateities kelius.

Čiurlionis visomis priemonė-
mis siekė giliau pažinti lietuvių
liaudies meną. Liaudies dainų
harmonizavimas, pakelės kopyt-
stulpių piešimas, grafikos prie-
monėmis ornamentikos kom-
ponavimas ir jos panaudojimas
tapybiniuose darbuose — yra
neišdildomi šio teigimo liudi-
ninkai. Šią ornamentiką, kaip ir
pačią gamtą, jis ne kopijavo, bet
savaip komponavo, toj ornamen-
tikoj surasdams tą Čiurlioniui
muzikui brangų elementą — rit-
mą.

Reikia tik paanalizuoti, kaip
Čiurlionio vėlybesnė kūryba,
nežiūrint sužeto, buvo per-
suakta šiuo formų ritminiu ele-
mentu. Jo peizažuose medžiai
auga grupėmis ir tiesūs. Jų verti-
kalinės savybės nepaprastai pa-
brėžtos. Saulės sonatos Andan-
te, šiame kompoziciniame nuosta-
biai moderniam paveiksle, ketu-
ri žaibai iš debesų remiasi į jū-
rą. Jo debesys plaukia banguo-
jančia įžambine kryptimi. Jūra
banguoja horizontalinėmis for-
momis ir linijomis. Dangaus
debesyse įrašyti trys balti tri-
kampiai. Pagaliau apatinėje daly-
lyg žemės pusrutuly, prasi-
veržia pasikartojamos žaibų for-
mos. Ritmiškai pakartoti ir tri-
kampiai, šį kartą mažesni ir aš-
tresni, ir patalpinti žemės erd-
vėje.

Visa šio paveiklo kompozici-
ja niekuomet nepaseno. Ji palio-
komoderni tarp šio meto mo-
dernųjų.

Čiurlionio paveikslų spalvoms
būdinga yra pilksva pastelinė
gama, kaip daugumoj pilka yra
lietuviška padangė, kaip pilka
kaimo milinė. Ir dzūkų krašto
tautiniame kostiume randame
santūrų pilkų spalvų foną, pa-
puoštą spalvingais ornamen-
tais.

Ši spalvinė gamta yra kiek gi-
mininga su japonų spalvotų me-
džio graviatūrų koloritu. Gal dėl
to šiandien japonai rodo didelio
susidomėjimo Čiurlionio kū-
ryba.

Tenka konstatuoti, kad Čiur-
lionio pirmieji bandymai mene
yra mokyklinio lygio. Taip juos
ir reikėtų vertinti. Netikslu
nuvertinti jo kūrybą tik dėl to,
kad daugelis jo darbų buvo ne-
baigti, eskizinio pobūdžio arba

nubluko. Tai priklauso jo pirma-
jam studijiniam periodui.

Antrasis laikotarpis labiausiai
išaustas proto, mokslo ir jausmų
siūlais. Čia sužetas svarbus
lygiagrečiai su kompozicija ir
spalva. Eilė paveikslų turi muzi-
kinius pavadinimus, būdingą
muzikinę tąsą ir sukirpimą, kaip
Jūros sonata, Žvaigždžių sonata
ir kitos.

Trečiąjį laikotarpį tenka laiky-
ti pačiu kūrybingiausiu. Ir šiame
laikotarpyje gamta Čiurlionį sti-
muliuoja. Tačiau tą gamtą jis
taip išdestiluoja, kad šio laiko-
tarpio paveikslam neranda rei-
kalo duoti daiktinių pavadin-
imų. Šie kūriniai numeruojami,
grupuojami ciklais, kaip žiemos,
pavasario, vasaros, pasaulio
sūtverimo ir k.

Metų laikų ciklai yra tiek per-
sunkti ritminiu elementu ir ati-
traukti nuo realybės, kad yra
apjungti tik nuotaikomis ir kolo-
ritu, apjungti tik Čiurlionio kū-
rybiniu individualumu ir savojo
pasaulio atidengimu.

Šiuose Čiurlionio kūriniuose
gimsta pirmieji abstrakcinio me-
no žingsniai kartu su genijaus
vainiku.

Savo darbuose Čiurlionis yra
sukūręs erdvės iliuziją. Pastarą-
ją jis naudojo kaip teatro deko-
raciją, kur statiška ijuvose
ploktumose išdėstė sužetinius
elementus. Jei erdvė kaip fonas
pasitarnavo išsakyti siekiamai
nuotaikai, tai jis jos ir nevengė,
tačiau jis niekur nesilaikė per-
spektyvinių dėsnių ir jų nesiekė.
Savo kūryba jis taip pat nesie-
kė bedaktinio meno filosofijos
"menas menui".

Savo kūryboje neatsisakė
tematikos, tačiau ją apėngė
nauju rūbu, persunktu savo in-
dividualaus pasaulio samprata.

ST. PETERSBURG,
FLORIDAPranciškonai pradeda
pastoraciją

Pranciškonai, apsitvarkę savo
namuose, jau pradėjo šioj kolo-
nijoje pirmuosius pastoracinius
žingsnius.

Dvi savaites čia išbuvus lietu-
vių pranciškonų provincijolas
Tėv. Jurgis Gailiusis užmezgė
ryšius su vietos dvasiškiais, ku-
rie parodė lietuviams didelį pa-
lankumą. Vyskupijoj buvo gau-
tas pastovus leidimas laikyti
lietuvių pamaldas, o Šv. Vardo
parapijos klebonas mielai leido
sekmadieniais jo bažnyčia nau-
dotis. Pirmosios pastovios mi-
šios jau atlaikytos pereiną sek-
madienį, lapkričio 16.

Pranciškonų skyriaus St. Pe-
tersburge administratorium yra
paskirtas T. Tadas Degutis,
OFM, anksčiau ėjęs Toronto
Prisikėlimo parapijos vikaro pa-
reigas. T. Rafaelis Sakalys,
OFM, čia talkinęs du mėnesius,
išvyks atgal prie savo pareigų
Kennebunkporte, Maine.

Jis mylėjo gamtą ir ją studija-
vo, bet savo kūryboje parodė
tai, ką jis norėjo matyti, t.y.
ką pati gamta savąja kalba į jį
kalbėdavo. Gamtos realistiniai
varžtai jo nesaistė. Savo kūrybo-
je gamtą naudojo kaip sceną,
kurioje vyko jo pačio surežisuota
mistinė drama. Dramos vy-
riausias aktorius buvo žmogus
su jį supančiomis ir intriguojan-
čiomis antgamtinėmis jėgomis.
Dailininkui šis žmogus ne-
būtinai yra fizinė būtybė. Tą
tikrąjį žmogų dailininkas randa
žmogaus dvasiniame gyvenime,
jo šakotoje kūryboje.

Šį žmogaus aspektą labai ryš-
kiai nusakė šių dienų mokslinio
humanizmo atstovas Jakob
Bronowski savo knygoje "The
Ascent of Man". Jis rašo: "Žmo-
gus yra unikumas ne todėl, kad
jis kuria mokslą, ir ne todėl, kad
jis kuria meną, bet todėl, kad
mokslas ir menas yra lygiagrečiai
išraiška jo nuostabių minčių
lankstumo".

Šią nuostabią mokslo ir meno
junginio misiją Čiurlionis išsa-
miai išsakė savo kūryba: Todėl
jo kūryba neturi laiko ribų, ne-
sutampa su jokia srove. Ji yra
žmonijai universali, nes betarpi-
niai įtraukia į žmogų, apie žmo-
gų nekaltėdama.

Aplinka, gamta, mokslas ir
menas, draugai, įvairios religi-
jos, filosofija ir visos dar neat-
dengtos visatos ir kosmo paslap-
tys buvo Čiurlionio kaip kūrė-
jo rūmai, kuriuose jis nenul-
tamai varstė duris. Čiurlionis su-
prato aplinkos veikiamosios ga-
lios svarbą ir faktą, kad žmo-
gus, keisdamas aplinką, tos pa-
keistos naujos aplinkos pats yra
keičiamas. Todėl natūralu, kad
kūryba yra tik nuolatinio ieš-
kojimo ir minčių tekėjimo neiš-
senkanti upė.

Pranciškonų namuose bai-
giama įrengti koplyčia, kurioj
aukojamos mišios savaitės
dienomis. Koplyčia turi apie 40
sėdimų vietų.

Atvykusiem pranciškonam St.
Petersburgo lietuvių kolonija
parodė nuoširdų palankumą.
Bliskių šeima padarė koplyčiai
altorių ir labai daug talkino ku-
riant. Ponia A. Meškūnienė į-
amžino savo vyrą ir sūnų kop-
lyčioj, nupirkdama gražią amžiną
lėmpą tabernakuliui. Dr. Pet-
riko ir J. Valausko šeimos įtai-
sė koplyčiai tabernakulį. Urbo-
nai įteikė stambią įsikūrimui au-
ką, Eanell šeima nupirko koply-
čiai švęstam vandeniui menišką
indą, o dailininkas Antanas
Rūkštelė nemokamai padarė
altoriaus ir tabernakulio braiži-
nius.

Paskutiniu laiku St. Peters-
burgo kolonijoj apsigyveno du
pensininkai kunigai: P. Gasiū-
nas ir prelatas J. Balkūnas, P.A.
Persikelia vis naujos šeimos iš
įvairių Amerikos ir Kanados
vietovių.

Lietuvių klubas yra išvystęs
gražią veiklą — turi savo chorą,
tautinių šokių grupę, ruošia
šventes ir minėjimus. Neatsilie-
ka ir kitos organizacijos. — J.G.

Jungtinis choras, atlikęs Čiurlionio kūrinius Čiurlionio šventėje. Chorui dėkoja rengimo komiteto pirmininkas V.K. Jonynas. Nuotr. P. Bivainio

Per skaitybę — lietuviškai!

SKAUTŲ PASTOGĖJĖ

Globoja: Lietuvių Skautų Sąjunga

Redaguoja:
S. Birutė Kidolienė, 94-08 Jamaica Ave. Woodhaven, N. Y. 11421
Tel. HI 1-3894 (Area code 212)

ATGIMĖ TĖVYNĖ — GIMĖME IR MES

Mintys Lapkričio 1-osios proga

Šie žodžiai nuskambėjo II-oj tautinėj stovykloj, Panemunėj, laisvoj Lietuvoj. Ir kokie jie buvo ir iki šiol tebėra gražūs ir prasmingi skauto širdžiai!

Šiais trumpais žodžiais tiksliai nusakytas Lietuvių Skautų Sąjungos įkūrimas. Neš mūsų tėvynė Lietuva atgimė iš ilgai besitęsusių priespaudų 1918 metais, o tais pačiais metais gimė ir Lietuvių Skautų Sąjunga. Tame pačiame senelyje Vilniuje, kur buvo pasirašytas Lietuvos Nepriklausomybės Aktas, lapkričio 1 naidėjo ir pirmasis skautiškasis "Budėkl!"

Nuo tų metų jau praėjo daug laiko. Daug kartų skautų gretos žygiavo tautinėse stovyklose, daug vargo Lietuvai pakėlė, daug Sąjungos narių jau yra amžinybės keliu iškeliavę, tačiau Lapkričio 1-oji tebėra švenčiama mūsų visų ir bus švenčiama ir toliau, kol bus gyvas bent vienas lietuvis skautas.

Lapkričio 1-ajai atėjus, ne vienas prisimena mūsų Sąjungos pirmūnus — įkūrėjus. Maža jų beliko gyvųjų tarpe, ne per daugiausia jų gyvena laisvame pa-

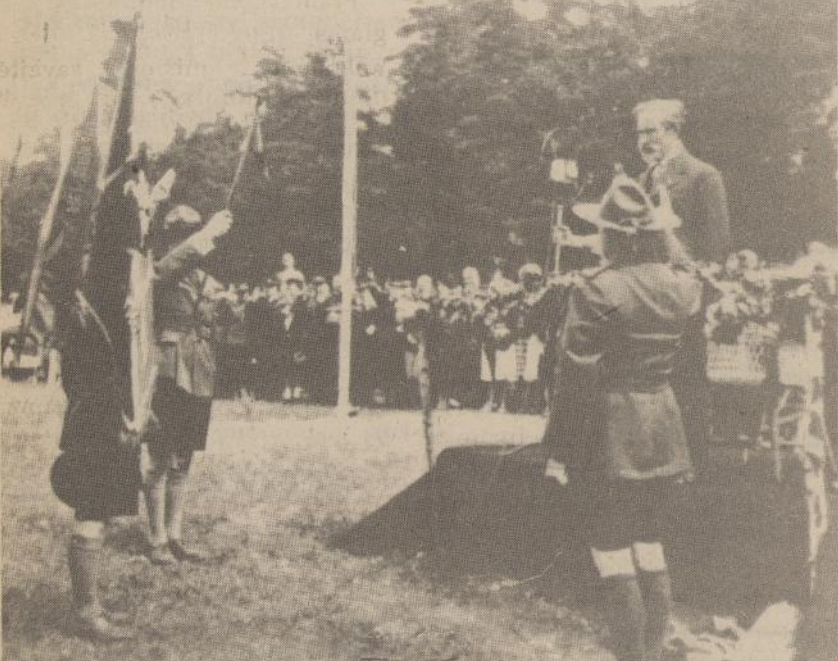
sauli, tačiau dėka jų, tų lietuvių pasiryžėlių, tų dvasios galiūnų, lietuviai skautai tebegyvena visur, kur okupantas negali jų pasiekti, jų veiklos išardyti.

Lapkričio Pirmosios proga prisiminkim ir tuos, kurie, saugodami savo žemę, savo idealus, tautos laisvę, žuvo nuo žiauraus okupanto rankos. Tie mūsų broliai ir sesės, kurie ar žuvo ar tebevargsta Sibiro pusnyuose, ir tie, kuriuos priglaudė Tėvynės vėlna, yra ypatingai verti visų mūsų pagarbos. Jais didžiuojamės dabar, ir privalom stengtis, kad jais didžiuotųsi ir ateinančios kartos.

"Dievui, Tau, Tėvyne, ir Žmonijai" skamba ir šiandien skautų lūpose. Tai gražus skauto gyvenimo kelrodė — visą gyvenimą stengtis įgyvendinti skautų šūkį.

Likim tokie pat ir ateity, per ilgus amžius. Tegul visi broliai ir sesės atlieka savo pareigą Dievui, savo pareigą Tėvynei ir savo pareigą Artimui. Kaip 1918 lapkričio 1 ir per 57 mūsų Sąjungos gyvavimo metų — Budėkim!

s. B.K.

Pasitinkamas LSS šefas prez. A. Smetona

SENAI LAUKTOJI "LIETUVIŠKOJI SKAUTIJA"

LSS išleistoji Petro Jurgėlos "Lietuviškoji skautija" yra stambiausias veikalas skautišką literatūrą, o taip pat didingiausias, plačius barus apimęs, mūsų skautiškos veiklos pusės šimto metų paveikslas. Gausi ir naudinga medžiaga mūsų skautiškajai praeičiai pažinti. Detaliau žiūrėjus, matome, kaip Brolijos, Seserijos ir Akademinių Skautų Sąjūdžio veikla vietojėms. Tūkstančiai pavardžių, vietų, įvykių ir darbų mūsų tautos statytojų ir kovojant už jos laisvę. Giliai paliestas mūsų skautijos kūrimasis ir tą laikotarpį supančios aplinkybės. Nenuslėptos ir piktžolės, kurios kerojo tuo metu patvoriuos. Labai artimai visur sroveina skautiškasis judėjimas ir lietuviškoji buitis. O tai fonas, liudininkas ir atsakas, per visą veiklą nusidriekęs į klausimą, kas toji skaitybė kasdieniniame tautos ir žmonijos gyvenime.

Autorius nejučiomis ir netiesiogiai atskleidžia antrojo veikalo daly patį pagrindinį skautų ideologijos principą — tarnauti. Šiam klausimui autorius skiria didžiausią veikalo dalį: kaip lietuviai skautai tarnavo Dievui, Tėvynei, artimui. Čia atveria la-

bai daug vertingos medžiagos, įvairių skautiškų pasireiškimų, darbų ir pavyzdžių, suglaudamas viską į skautų nuopelnų tarnaujamą. Aprėpta plati, šakota skautijos veikla, ir atverta daug naujų istoriškų faktų.

Tai 824 puslapių veikalas, kietais viršeliais ir gausiai iliustruotas. Išspausdino Pranciškonų spaustuviė Brooklyne, N.Y. Anksčiau užsiprenumeravusiems knygų kaina buvo 10 dol., dabar — 12 dol. Knygą galima įsigyti per skautų vienetus ar per vėjus komiteto įgaliotinius: Aleksas Pocius, 6505 South Keeler Ave., Chicago, Ill. 60629; Valentinas Varnas, 2307 Lyric Ave., Los Angeles, Ca. 90027; Jonas Asminas, 32676 Scone, Livoni a, Mich. 48154; Juozas Bružas, 2932—Beach Channel Dr., Far Rockaway, N.Y. 11691.

A. Samušis, 116-08 95 Ave., Richmond Hill, N.Y. 11419.

Galima ją gauti ir Darbininko administracijoje: 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Vėliau bus paskelbtos ir kitos knygos platinimo įstaigos. A.S.

GILWELLIO KURSŲ DARBAS

V. s. P. Molio ir v.s. Č. Kiliulio rūpesčiu šią vasarą BSA Miško Ženklo kursuose New Hampshire dalyvavo ir dvi lietuvių vadovų siltys, iš viso 13 asmenų. Jie atliko pirmąjį kursų dalį — stovyklavimą.

Dabar bus atliktos kitos dvi dalys — kiekvienas turi galutinai paruošti savo išpareigojimo lapą (tai pasižadėjimas veikti pagal stovyklinę daly įgytas žinias ir patyrimą) ir to lapo veikimo planą pritaikyti — įvykdyti dirbant savo vadovavimo darbą su lietuviiais skautais.

Kiekvienas turi numatyti ir atlikti 24 uždavinius, vadinas, po 2 iš kiekvienos skautiškojo vadovavimo kompetencijos (jų yra 11).

Išpareigojimo lapo pirmąją redakciją kursininkai turėjo įteikti savo skilties patarėjui priešpaskutinę dieną stovyklai baigiantis ir, tai padarę, jie buvo pripažinti tą dalį baigę. O per 90 dienų turi būti patarėjams įteiktas galutinės formos tas išpareigojimo lapas, pagal kurį jau vykdys paskutinę kursų programos dalį — 24 uždavinius.

Kai kurie kursininkai tą galutinę redakciją jau ir sutvarkė, o savo uždavinius vykdo ir atitinkamai pranešinėja savo skilties patarėjams, kad jie būtų įskaityti. Kursas baigs tie dalyviai, kurie pagal gerai paruoštą išpareigojimo lapą atliks sėkmingai visus uždavinius.

Kai kurie kursininkai tą galutinę redakciją jau ir sutvarkė,

o savo uždavinius vykdo ir atitinkamai pranešinėja savo skilties patarėjams, kad jie būtų įskaityti. Kursas baigs tie dalyviai, kurie pagal gerai paruoštą išpareigojimo lapą atliks sėkmingai visus uždavinius.

Kad mūsų kursininkai būtų lengviau prieiti prie galo ir visus kursus sėkmingai baigti, lietuvių skilties patarėjai (Bebry — v.s. Č. Kiliulis ir Lapinų — v.s. A. Saulaitis) leidžia specialias informacijas — "Is Miško Ženklo užrašų". Jas gauna tik kursininkai.

Dabar Gilwello kursų sistema yra kiek pasikeitusi. Ji skiriasi nuo tos, kuri buvo taikoma, sakysim, prieš 10 m. ar seniau. Dabar daugiau dėmesio skiriama žmogui; anksčiau labiau buvo pabrėžiami dalykai. Dabar ypatingai stengiamasi skautiško vadovavimo metodus įdiegti; seniau rūpintis labiau dalykišku lavinimu. Pirmiau Gilwello lavinimą ir patyrimą buvo stengiamasi pritaikyti vienetui, draugovėj dirbant tiesioginį darbą; dabar norima, kad skautiškojo lavinimo patobulinimas įteiktų j bet kurias pareigas; todėl įvairių pareigų vadovų lieka dirbti savo pareigose, taikydami tas 11 pagrindinių kompetencijų. Labiau grįžtama į R. Baden-Powellio skautiškojo vadovavimo pagrindus. Iš vadovo daugiau tikimasi patobulinti savo aplinkos skautavimą.

A. Saulaitis

NEW YORKO SKAUTAI ATŠVENTĖ SIDABRO JUBILIEJŲ

New Yorko Neringos ir Tauro tunti iškilminga sueiga atžymėjo skautiškosios veiklos 25-rius metus. Kultūros Židiny tą dieną buvo laikomos šia intencija pamaldos, kurių metu progai pritaikytą pamokslą pasakė LSS-jos dvasios vadas ps. T. Paulius Baltakis, OFM. Jis ypač jautriai prisiminė skautus, jų siekius, jų nuopelnus tėvynės laisvei, jų šūkį, žadinantį gyvenimo prasmę. Buvo prisiminti visi šių vienetų mirę skautai, o Vėlinių dienos proga visi juos prisiminė savo maldose.

Po pamaldų buvo iškilminga sueiga. Ji kiek skyrėsi nuo įprastinių, nes čia neskambėjo komandos ir raportai, bet buvo perbėgta per 25 skautiškosios veiklos metus.

Su vėliavomis ir skautišku maršu į salę žygiavo skautų vienetai. Tai buvo įspūdingas momentas ir kartu pasididžiavimas, kad per amžiaus ketvirtį skautai ne mažėja ar silpsta, bet jų skaičius didėja ir toliau pritraukia išveivioj gyvenantį jaunimą.

Sueigą pravedė ps. M. Matulaitytė, supažindindama susirinkusius su skautiška veikla New Yorke bei pristatydamas sueigoj atsilankiusius buvusius vadovus.

Pirmasis Tauro tunto tuntininkas ps. Romas Kezys savo žody grįžo į praeitį, paliesdamas skautų veiklą prieš eilę metų, prisimindamas to laiko sąlygas, tuo laiku veikusius skautų meno vienetus; tik laiko ribotumas trukdė sugrįžti praeitin plačiau. Mintimis pasidalino ir buvęs ano laiko tuntininkas v.s. A. Bobelis, pasidžiaugdamas tebegyvuojančiais New Yorko skautais ir tais ne tik vietos, bet ir Sąjungos vadovais, kurie išaugo New Yorko skautų gretose.

Buvo pristatyti buvę ir dabartiniai tuntininkai: Neringos — s. R. Bružienė, s. D. Siemaškieinė, s. I. Vilgalienė, ps. A. Marjosiėnė, s. R. Česnavičienė (s. A. Noakaitė-Pintsch ir s. I. Jankauskienė sueigoj nedalyvavo); Tauro — ps. R. Kezys, v.s. A. Bobelis, s. J. Bružas, v.s. A. Samušis, s. V. Kidolis, ps. K. Nemickas ir ps. J. Vilgalys (nebuvo ps. K. Bilerio); taip pat ir New Yorke gyvenę dvasios vadai: Brolijos — v.s. kun. J. Pakalniškis ir Seserijos — ps. T. P. Baltakis, OFM.

Buvo pasveikintas ir sueigoj atsilankęs Simas Kudirka su šeima, kurio vaikai, mūsų visų malonumui, jau spejo įsijungti į skautų eiles. Šimui buvo įteikta ir naujai išleistoji knyga "Lietuviškoji skautija".

Pasibaigus oficialiajai sueigos daliai, mūsų jaunieji atliko nors ir neilgą, bet nuotaikingą programėlę. Ypač gražiai pasireiškė paukštytės ir vilkiukai savo dainomis, kurios buvo perduotos tikru vaikišku nuosirdumu ir žaismingumu. Paukštyčių vaidinimėlis — su juokdariais nyktukais ir rimtomis paukštytėmis — prajuokino visus. Pasirodė ir skautės bei vyr. skautės. Paskirai savo talentus parodė skautės Rasa ir Rūta Bobelytės, grodomos fleitomis, o broliai skautai pagrojo lietuviškomis dūdelėmis. Daugeliui dainų sesė J. Gudaitytė pritarė akordeonu.

Sueiga buvo baigta daina "Lietuva brangi", kurią dainavo visi šiuo metu esą skautų eilėse, ir tėvai, prisimindami savo pačių skautišką veiklą. Su pakilia nuotaika skirstėmės, tikėdami New Yorke atšvesti ir aukštinį jubiliejų! B.K.

ATSIŪSTA PAMINĖTI

SKAMBESYS — Chicago Aušros Vartų tunto Sutartinės stovyklos laikraštelis, iš kurio lengva susidaryti pačios stovyklos vaizdą, skaitant dienų programą, įspūdžius, nuotykius, juokus ir t.t. Šį laikraštėlį redagavo ps. I. Serelienė su pagalbininkėmis v. sk. v. sl. J. Fabijonaitė ir v. sk. sl. R. Kubiliūtė. Skautiškas valio sesėm redaktorė, jų pagalbininkė "Zinia-nešėm" ir kitom, prisidėjusiom prie tikrai turiningo laikraščelio leidimo.

MŪSŲ VYTIS — 1975 m. Nr. 1. Turinyje: V. Statkaus straipsnis — LSS centrai ir ASS; R. Lukoševičiūtės — III PLJK mintis; J. Gimbutis — Lituanistikos institutas; A. Vilkaitis — Kilminių grupių išsilaikymas; R. Penčilyienė — Vyresniųjų skautų skyrius; LSS tarybos suvažiavimas; Įvykiai ir pastabos; Atsiųsta paminėti; Nekrologai; Laiškai. Viršelyje — fil. Alvydas Vasaitis. Vydūno Jaunimo Fondo 1974 metų labiausiai pasisūžėjusio jaunolio dovanos laimėtojas. Mūsų Vytį redaguoja v.s. fil. Liūtas Grinius.

New Jersey skautų iškilminga sueiga. Naujos skautės: Rūta Melinytė (k.) ir Lolita Kudirkaitė (d.). Nuotr. s. G. Matonienė

DAR APIE AŽUOLO MOKYKLĄ

(Negavus laiku brolio A. Baljos rašinio apie Ažuolo mokyklą, kad patektų kartu su kitais rašiniais apie Ažuolo-Gintaro vadovų mokyklą, jo rašinys, nors pavėluotai, dedamas dabar.)

Atvykus į stovyklą, tuoj pat reikėjo pastatyti palapinę. Užbaigę vieną darbą, turėjom pasukti galvą ir sugalvoti mūsų skilties vardą. Taigi nutarėm — būsim Vėžiai. Surimavom ir šūkį.

Nepraėjo daug laiko, o brolis Manomaitis mus pradėjo mokyti mazgų rišimo. Pažinom įvairiausių mazgus.

Tą naktį buvo paskaita apie lietuviybę. Buvo nusiskusta, kad jaunimas menkai skaito ir rašo lietuviškai. Kalbėti tarp savęs turėtume visada tik lietuviškai.

Kitą rytą vėl stojom prie darbo. Užkūrę ugnį, ruošėm pusryčius. Pasikvietėm ir vadovus, norėdami juos pavaišinti. Darbo netrukus — pasistatėm stalą ir iš šakų rankšluostinę. Turėjom daug įdomių paskaitų ir uždavinių.

TRUMPAI

Atlanto rajono vadovų suvažiavimas vyko lapkričio 1 Waterbury, Conn. Jame dalyvavo gausus viso rajono vadovų skaičius.

Kultūros Židiny New Yorke lapkričio 1-2 buvo suruošta Inos Nenoriūnės emalio kūrinių paroda. Sesė Ina New Yorke su savo darbais jau pasirodė antrą kartą. Parodos atidaryme kalbėjo dakt. Paulius Jutkus. Ją suruošė New Yorko vyr. skautų židiny Vilija. Ši paroda, kaip ir pirmoji, praėjo su pasisekimu, tiek lankytojų, tiek pirkėjų skaičium.

Šiuo metu vyksta Liet. Skautų Sąjungos vadovybės rinkimai. Rinkimų būstinė šį kartą pasirinkta New Yorkas. Prezidiume ir įvairiose komisijose darbuojasi eilė New Yorko skautininkų. Balsavimo terminas jau baigiasi.

Vieną dieną atsikėlė 5 val. ryto ir susipakavom daiktus, kurių reikėtų iškyloj. Šią dieną vadovai mum gamino pusryčius... Tada su žemėlapiu ir kompasu pagalba išėjom iškylauti.

Atvykom į nustatytą vietą apie 3 val. popiet. Ruošėm vakarienę ir smagiai leidom laiką: laužas degė, jau temo, o mes ir kalbėjom, ir dainavom lietuviškai! Po vakarienės ėjom miegoti, nes 3 val. ryto turėjom atsikelti. Pradėjo smarkiai lyti. Viskas sušlapo. Tačiau pilni energijos mes keliavom atgal prikelti gintaričių. Priešpaskutinę dieną visi ruošė vakarienę. Ši vakarienė iškepta visa savo skanybe. Tai buvo smagi vakarienė. Atėjo paskutinė stovyklos diena. Niekas nenorėjo važiuoti namo. Toji stovykla man patiko labiausiai iš visų. Daug išmokau ir gražiai praleidau laiką. Patariu visiem stovyklauti Ažuolo mokyklos stovykloj!

Ažuolėlis

Kurie dar nespėjo balsuoti, prašomi šią pareigą atlikti kuo greičiausiai. Dėl Kanados pašto streiko rinkimai gali šiek tiek užsistėti, tačiau visiem bus kaip galima greičiau išsiuntinėti rinkimų rezultatai kitame šio korespondencinio suvažiavimo biuleteny.

Clevelando Skautininkų Draugovė rugsėjo gale išsirinko naują valdybą. Draugovės pirmininke išrinkta v.s. Stefa Gedgaudienė. Į valdybą dar įeina Regina Nasvytienė, Dalia Orantaitė ir Stefa Radzevičiūtė.

Padėka. Aprašyme apie New Yorko vyr. skautų židinio Vilijos veiklos dešimtmečio pobūvį buvo praleista ps. Romo Kezio pavardė. Brolis Romas, "senas vilkas" laužavedys, ta proga nuotaikingai pravedė visų bendrai dainuojamas dainas, pritardamas akordeonu. Vilijietės jam reiškia nuoširdžią padėką.

PLOKŠTELIŲ IŠPARDAVIMAS

Paruoškite Kalėdų dovanas savo artimiesiems!

Papildykite savo plokštelių rinkinius! Iš šio sąrašo pasirinkite 5 lietuviškos muzikos ir dainų plokšteles su persiuntimu tik už 16 dol.

Linksmų Kalėdų, 12 religinių giesmių.

Aukuras, vaikų įdainuota 14 dainų.

Dainuojam su Lione, Jodytės 16 dainų.

O ramunėle, pasakyk, Tamošiūnienės 12 dainų.

Lietuvos kanklės, 14 liet. melodijų.

40 liet. dainų melodijų su orkestro palyda.

N.Y. liet. vyrų choro 16 dainų (1-moji pl.).

Mano Lietuvos prisiminimai, Jodytė su gitara.

J. Rajauskaitės piano kūriniai.

Tėvynės meilė nemari, Dambraskaitės 13 dainų.

Lietuvos koplyčios šventinimas Romoj.

Už penkias pasirinktas plokšteles siųsti 16 dol.

Čekij adresu: Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

HAPPY THANKSGIVING DAY		HAPPY THANKSGIVING DAY MACKAY PROFESSIONAL PRINTERS 104 Central Avenue Tarrytown, N.Y. Call (914) ME 1-0488	HAPPY THANKSGIVING DAY KEY WORLD TRAVEL 7312 — 5TH AVENUE Call 833-0206 Your Key To Quality Travel	HAPPY THANKSGIVING DAY SMITHTOWN AUTO BODY AND AUTOGLASS FOREIGN AND DOMESTIC AUTOS & TRUCKS FREE PICKUP AND DELIVERY INSURANCE CLAIMS GIVEN PROMPT ATTENTION 24 HOUR TOWING SERVICE 157 W. MAIN ST. JERICHO TPKE. CALL (516) 265-0110
HAPPY THANKSGIVING DAY BAYSIDE FURNITURE & BEDDING CO. INC. EARLY AMERICAN, MODERN, ITALIAN, FRENCH, PROVINCIAL CORRELATED FURNITURE DIS- COUNT PRICES, EASY BUDGET TERMS AVAIL- ABLE MATTRESSES & BEDDING AUTHORIZED DEALER FOR SIMMONS BEAUTY REST SEALY POSTUREPEDIC ENGLANDER DAILY TO 6 PM. MON THRU FRI TO 9 PM 615 SUNRISE HIGHWAY, WEST BABYLON CALL (516) MO 1 4774	HAPPY THANKSGIVING DAY A & E AIR COND. & HEATING CORP. AUTHORIZED YORK DEALER, INDUSTRIAL, COMMERCIAL & RESIDENTIAL SPECIALISTS IN ROOF TOP SYSTEMS, AIR CONDITIONING, HEATING, AIRPURIFICATION, HUMIDIFICATION, DEHUMIDIFICATION, SERVICE CONTRACTS, FREE ESTIMATES, IMMEDIATE EMERGENCY SERVICE 39 FULTON ST. BRENTWOOD, L.I. (516) 273-2174	HAPPY THANKSGIVING DAY SNUG HARBOR Florist and Gift Shop Open 7 Days a Week Lakeside Road Greenwood Lake Call 201 728-1118	HAPPY THANKSGIVING DAY MIKES TEXACO CORNER SERVICE STATION GENERAL AUTO REPAIRS ROAD SERVICE TIRES, BATTERIES AND ACCESSORIES 1255 McBRIDE AVE. WEST PATTERSON, N.J. PHONE (201) 256-3050	HAPPY THANKSGIVING DAY BOB'S AUTO RADIATOR COMPLETE RADIATOR SERVICE PICK UP AND DELIVERY AUTOMOBILE AIR CONDITIONING SALES REPAIRS HEATERS & GAS TANKS REPAIRED FOREIGN & AMERICAN CARS AND TRACTORS 1848 EAST JERICHO TPKE. HUNTINGTON CALL 516 864-3444
HAPPY THANKSGIVING DAY MARY & LILL CORSETIERES LTD. OPEN TUES. — SAT 10-6 P.M. SURGICAL & MASTECTOMY FITTINGS BATHING SUITS AND BIKINIS FITTED GIRDLES & BRASS FITTED & ALTERED 598 WOODBURY ROAD, PLAINVIEW CALL 516 822-1953	HAPPY THANKSGIVING DAY COMPASS FOREIGN AUTO PARTS LTD. CATERING TO THE FOREIGN CAR OWNER. COMPLETE LINE OF FOREIGN PARTS FOR FOREIGN CARS 99 GLEN ST. GLEN COVE, L.I. OPEN 6 DAYS A WEEK CALL (516) 759-0556	HAPPY THANKSGIVING DAY CRAIG'S TOWING TOWING — PLOWING — ROAD SERVICE BIG OR SMALL LET US MAKE THE HAUL JUNK CAR DISPOSAL, 24 HOUR TOWING AND ROAD SERVICE AUTO AND TRUCKS CALL (201) 444-5665 HOHOKUS, N.J.	HAPPY THANKSGIVING DAY EAST COAST BILLIARD SUPPLY 345 Main Street Orange, N.J. Call (201) 672-0864	HAPPY THANKSGIVING DAY C & F AUTO COLLISION COMPLETE COLLISION REPAIRS LUXURY AND SPORT CAR SPECIALISTS ALL CARS INSURANCE WORK COLOR MATCHING EXPERTS TOM AND TONY. OWNERS 5 ALPHA PLAZA HICKSVILLE CALL (516) 938-7098
HAPPY THANKSGIVING DAY DEVLIN'S HOBBY SHOP IT'S A GRAND PLACE TO VISIT & BROWSE HOBBIES FOR ALL AGES! PLASTIC & WOOD MODELS TANKS CANNONS TRAINS BALSA WOOD ARTISTS SUPPLIES DECOUPAGE SHEETS OF LEATHER FOR CRAFTS COME SEE COME SAVE! PORT WASHINGTON 114 MAIN ST. 883-1288 (Next to the Beacon Theatre)	HAPPY THANKSGIVING DAY BETHPAGE TRANSMISSION CENTER Automatic Transmissions One Day Service Rebuilt and Resealed 870 Broadway & South Oyster Bay Blvd. Bethpage Call (516) OV 1-5210 — 5213	HAPPY THANKSGIVING DAY A.D.X COPY CORP. INC. 216 Little Falls Road Cedar Grove, N.J. Call 201 857-1144	HAPPY THANKSGIVING DAY NOLAN UPHOLSTERY Finest in Upholstery Draperies — Slipcovers 15 Sparta Avenue Sparta, N.J. Call (201) 729-7975	HAPPY THANKSGIVING DAY ED'S AUTO BODY Collision, Towing, Painting Expert Color Matching 67 Kennedy Ave. Blue Point, N.Y. Call 516 363-7155
HAPPY THANKSGIVING DAY CMC COLASANTE MOTOR CORP. SPECIALIZING IN FOREIGN AUTO PARTS & ACCESSORIES FOR ALL MAKES FOREIGN CARS! RETAIL WHOLESALE LUCAS BOSCH KONI ANSA GIRLING AMCO LOCKHEED ARMSTRONG BATTERIES TIRES GENERATORS INSTRUMENTS COMMACK, 6277 JERICHO TPKE 516 864-4666	HAPPY THANKSGIVING DAY LOUARGO'S UNISEX HAIR CUTTERS 795 Lexington Ave. N.Y.C. Open 6 Days a Week Latest Styles Call 212 753-4235 For Appointment	HAPPY THANKSGIVING DAY AMTRONICS INC., Richard E. Roder Energy Consultant Call 201 773-1525	HAPPY THANKSGIVING DAY RITEWAY AUTO RECONDITIONERS INC. Body Shop 154 Clifford Street Newark, N.J. Call (201) 589-9319	HAPPY THANKSGIVING DAY TIKI'S PERFORMANCE PLUS A FULL LINE OF SPEED EQUIPMENT AND SPEED ACCESSORIES HIGH PERFORMANCE MACHINE SHOP COMPLETE MACHINE SHOP SERVICE 115 MAIN STREET PATCHOGUE, L.I. CALL 516 475-8831
ANITA'S Happy THANKSGIVING DRESSES, COATS, SKIRTS, BLOUSES STORM COATS ANITA'S OUTLET 5223 - 13th Ave., Brooklyn Tel. (212) UL 1-4490 Closed Sat., Open Sundays of course	HAPPY THANKSGIVING DAY AUNT MOLLY'S CURIO SHOP HAVE SOMETHING TO SELL? WE PAY TOP CASH FOR FURNITURE AND ANTIQUES 2967 WEBSTER AVE. BRONX, N.Y. 212 295-4224 IF BUSY 914 738-0720 CHARLES PEPI MOVING & STORAGE CAREFUL RELIABLE COURTESY SERVICE SPECIAL ATTENTION TO READERS OF THE DARBININKAS 2967 WEBSTER AVE. BRONX, N.Y. 212-295-4224 IF BUSY 914-738-0720	HAPPY THANKSGIVING DAY ANTHONY WELDING AND RAILING ALL TYPES OF IRON WORK. INTERIOR EXTERIOR RAILINGS SPIRAL STAIRCASES. ROOM DIVIDERS, WINDOW GATES, FOLDING GATES, RESIDENTIAL AND COMMERCIAL 7 BEATRICE PLACE PATCHOGUE CALL (516) 475-5474	HAPPY THANKSGIVING DAY SUPERIOR PIECE GOODS CORP. Medžiagų Prėkybos Krautuvė 194 Orchard Street, New York City 10002 Tel. AL 4-8319	HAPPY THANKSGIVING DAY ADLER BUSINESS MACHINES CO. 1600 U.S. Highway No. 22 Union, N.J. CALL 201 964-3200
	HAPPY THANKSGIVING DAY RUDOLPH E. SPAGNOLA AGENT INSURANCE COMPANIES AUTO, LIFE, FIRE, HOME OWNERS U.S. Highway 46 Ledgewood Tel: 201 584-5888	HAPPY THANKSGIVING DAY MARY'S PLACE FOR QUALITY DOG GROOMING ALL BREEDS STYLING, BATHING, HAND FINISHING PICK UP AND DELIVERY GRADUATE O OF N.Y. SCHOOL OF DOG GROOMING 10-A LITTLE NECK ROAD, CENTERPORT CALL 516 757-7900	HAPPY THANKSGIVING DAY SIL'S FOREIGN AUTO PARTS 2 ACRES FOREIGN AUTO PARTS CARS BOUGHT AND SOLD FAST PICK UP AND DELIVERY FREE TELE TYPE SERVICE 1498 SPUR DRIVE SOUTH ISLIP, N.Y. 516 581-7624 or 799-4466	HAPPY THANKSGIVING DAY WASH—N—VUE AUTO LAUNDRY 799 River Road Edgewater, N. J. (201) 943-4200
HAPPY THANKSGIVING DAY MANALPAN CARTAGES SERVICE Box 116-C Pease Road Englishtown, N.J. Call (201) 536-9439	HAPPY THANKSGIVING DAY BRIDAL FASHIONS COPA-RO BRIDALS FEATURING THE FINEST COLLECTION OF GOWNS! BRIDES — MOTHERS OF THE BRIDES BRIDESMAIDS — FORMALS (212) DA 6-2730 73-24A METROPOLITAN AVE., MIDDLE VILLAGE	HAPPY THANKSGIVING DAY JAYSON FRIENDLY MOBIL General Auto Repairs ROAD SERVICE, TIRES & BATTERIES OPEN 7 DAYS A WEEK 270 HIGHWAY 46 LITTLE FERRY, N.J. CALL (201) 440-8866	HAPPY THANKSGIVING DAY PORT JEFFERSON PLUMBING & HEATING SUPPLY INC. TOM TOTO MGR. PLUMBING HEATING OIL BURNER SUPPLIES 201 PATCHOGUE ROAD PORT JEFFERSON STATION L.I. 516 HR 2-2494 OR HR 3-2475	HAPPY THANKSGIVING DAY THE SNACK SHACK 228 WEST PASSAIC STREET ROCHELLE PARK OPEN 7 DAYS A WEEK COMPLETE HOT AND COLD HERO MENU CALL (201) 843-4042
HAPPY THANKSGIVING DAY JACK DURO RENTALS, LTD. FUND RAISING EQUIPMENT LEASE & SELL 347 WEST BROADWAY NEW YORK, N.Y. 10013 CA 6-3420 CA 6-3506 HARVEY KATZ	HAPPY THANKSGIVING DAY KRUPP AUTO COLLISION EXPERTS IN REPAIRS OF ALL MAKES FOREIGN — DOMESTIC INSURANCE ESTIMATES RADIATOR REPAIRS, AIR CONDITIONING REPAIRS, FRAME & CHASSIS STRAIGHTENING, HEAVY & LIGHT COLLISION REPAIRS, AUTO GLASS INSTALLED 975 LONG ISLAND AVE. DEER PARK CALL 516-242-0173 586-9579	HAPPY THANKSGIVING DAY PETRO WATERPROOFING CO. INC. Specialists in Waterproofing Serving All Brooklyn 761 E. 84th Street Brooklyn, N.Y. 251-8626	HAPPY THANKSGIVING DAY R & S FURNITURE LARGE SELECTION OF THE FINEST QUALITY FURNITURE LATEST STYLES TO CHOOSE FROM STILL AT SENSIBLE PRICES COME IN AND BROWSE YOU'RE SURE TO FIND WHAT YOU'RE LOOKING FOR 286 NORTH MAIN ST., FREEPORT, N.Y. CALL (516) 623-9676	HAPPY THANKSGIVING DAY FAMOUS SHOES OF FIVE CORNERS Shoes For the Entire Family 637 Newark Ave. Jersey City, N.J.
HAPPY THANKSGIVING DAY OTTO ROTH & COMPANY 14 EMOIRE BOULEVARD MOONACHIE, N.J. CALL 212 594-6811	HAPPY THANKSGIVING DAY LA CARIDAD DEL COBRE All Religious Articles 2485 Pitkin Avenue Brooklyn, N.Y. 235-8916	HAPPY THANKSGIVING DAY RAY'S CARPET CLEANING Quality Workmanship Call: (201) 823-4270	HAPPY THANKSGIVING DAY TABER AUTO STORES OF AMITYVILLE COMPLETE LINE OF FOREIGN AND AMERICAN PARTS AUTOMOBILE PARTS & ACCESSORIES OPEN EVENINGS 218 BROADWAY, AMITYVILLE, N.Y. CALL 516 AM 4-2687	HAPPY THANKSGIVING DAY JOHNS AUTO SHOP Transmissions Tune-Ups Our Specialty 79 Plonier St. Newark, N.J. Call 201 242-0122
HAPPY THANKSGIVING DAY OTTO ROTH & COMPANY 14 EMOIRE BOULEVARD MOONACHIE, N.J. CALL 212 594-6811	HAPPY THANKSGIVING DAY COTE D'AZUR OLDEST FRENCH RESTAURANT IN QUEENS ALSO ITALIAN CUISINE ENTERTAINMENT NITELY 95-36 QUEENS BLVD. REGO PARK, N.Y. TW 6-8885	HAPPY THANKSGIVING DAY RAY'S CARPET CLEANING Quality Workmanship Call: (201) 823-4270	HAPPY THANKSGIVING DAY RULAND FUNERAL HOME SERVING PATCHOGUE & VICINITY WITH MORE THAN 100 YEARS OF DIGNIFIED DEPENDABLE SERVICE. MODERN FACILITIES, COMPLETELY AIR CONDITIONED, VINCENT A. ROMEO LIC. MGR. 500 NEW N. OCEAN AVENUE PATCHOGUE, L.I. 516 GR 5-0098	HAPPY THANKSGIVING DAY TOWN BAKERY 5516 BERGENLINE AVENUE WEST N.Y. NEW JERSEY ALSO 302 MAIN ST. FORT LEE, N.J. FINEST OF BAKERY PRODUCTS
HAPPY THANKSGIVING DAY GLOBAL LANDFILL RECLAIMING CORPORATION P.O. Box 713 Ernstson Station Parlin, N.J. Call 201 727-0004 Mr. Russell J. Kerestes	HAPPY THANKSGIVING DAY TIFFANY RESTAURANT AND DINER OPEN 24 HOURS 7 DAYS A WEEK FREE PARKING DAILY MENU, VARIATIONS, BREAKFAST, LUNCH AND DINNER 9904 4TH AVENUE, BROOKLYN. TELE: 212-238-4153 BAKING DONE ON PREMISES	HAPPY THANKSGIVING DAY THE STITCHING HORSE BOOTERY 841 LEXINGTON AVENUE NEW YORK CITY BOOTS ALSO AT 156 E. 64 ST. LEATHER CLOTHES A FAMILY PLACE CALL: (212) 288-1090	HAPPY THANKSGIVING DAY SAL ACCARDI'S AUTOMOTIVE CO. INC. SAVE MONEY, CALL & COMPARE PRICES ON AUTOMATIC AND STANDARD TRANS- MISSIONS. OVER 20 YEARS IN BUSINESS 806 LONG ISLAND AVE. DEER PARK, L.I. CALL (516) 586-6491	HAPPY THANKSGIVING DAY CENTER FORD SALES AND SERVICE 30th Street and Kennedy Blvd. North Bergen Call (201) 867-0044
HAPPY THANKSGIVING DAY GOMEZ FUNERAL HOME 2346 Pacific St Brooklyn, N.Y. Mr. Victor D. Gomez 342-8200	HAPPY THANKSGIVING DAY ASSELTA BRIAR PIPE CO. CUSTOM MADE PIPES BY HENRI ASSELTA FROM THE ONLY PIPE FACTORY ON LI. ALSO EXPERT PIPE REPAIRS. WE CUSTOM BLEND OUR OWN TOBACCOS HUMIDORS POUCHES PIPE RACKS ACCESSORIES BELLMORE, 7 PETTIT PL. (OPP RR STA) 516 221-9497	HAPPY THANKSGIVING DAY AUTO BODY HOSPITAL SHIFF AVENUE NORMA N.J. AUTO DOCTOR FRED ROBERTS INSURANCE WORK 24 HOURS TOWING SERVICE TRANSPLANTS, FENDERS, BUMPERS GRAFTING BOAT REFINISHING & FIBER GLASSING PHONE (609) 692-0950	HAPPY THANKSGIVING DAY STANDBY SPRINKLER CO. INC. AUTOMATIC FIRE SPRINKLER SYSTEMS COM- MERCIAL INDUSTRIAL SALES INSTALLATIONS, REPAIRS, MONTHLY INSPECTIONS, FIRE VIOLATIONS REMOVED 597 WEST MONTAUK HIGHWAY, LINDENHURST (516) 226-3232	HAPPY THANKSGIVING DAY KOBE STEAK HOUSE OPEN 7 DAYS 1637 VAUX HALL ROAD UNION, N.J. CALL 201 688-6666
HAPPY THANKSGIVING DAY JOHN J. HEALEY FUNERAL HOME INC. 2977 Ocean Ave. Bklyn, N.Y. Thomas Will Mgr. Joseph P. Saunders Dir. Our Pledge to the Families We Serve Dignity Understanding and Integrity CALL (212) 743-1388 24 HOURS A DAY SERVING ALL COMMUNITIES	HAPPY THANKSGIVING DAY PALS DINER Open 7 Days a Week Good Food At Sensible Prices 240 STATE HIGHWAY NO. 17 MAHWAH, N.J. 201 529-3354	HAPPY THANKSGIVING DAY JOHN H. COONEY INC. Mechanical Contractors 210 North 4th Street Harrison, New Jersey Call (201) 482-4988	HAPPY THANKSGIVING DAY HUBBS AUTO WRECKERS Bethany Rd., Hazlet, N.J. (201) 264-2882	HAPPY THANKSGIVING DAY TAKI COLOR CABS 1045 Yonkers Avenue Yonkers, N.Y. Call 914 237-0049 MR. JOE CATALNO
HAPPY THANKSGIVING DAY JOHN J. HEALEY FUNERAL HOME INC. 2977 Ocean Ave. Bklyn, N.Y. Thomas Will Mgr. Joseph P. Saunders Dir. Our Pledge to the Families We Serve Dignity Understanding and Integrity CALL (212) 743-1388 24 HOURS A DAY SERVING ALL COMMUNITIES	HAPPY THANKSGIVING DAY M & M CARPET SALES INSTALLATION Shop at Home 416 Union Avenue Belleville, N.J. Call 201 751-3979 Ask for Bob, Ray, Mike	HAPPY THANKSGIVING DAY EL DEPORTIVO RESTAURANT 2184 Amsterdam Ave. 781-4234	HAPPY THANKSGIVING DAY VINCENT'S FRENCH CLEANERS 421 PLANDOME ROAD MAKE THAT MEMORABLE DAY LAST FOREVER WITH PRESERVATION OF YOUR WEDDING GOWN BY SPECIALISTS. CALL (516) MA 7-0476	HAPPY THANKSGIVING DAY KARIZMA BY ANGELO OF ROME 7718 18th Avenue Brooklyn Open 6 Days a Week Call (212) 837-1884
HAPPY THANKSGIVING DAY JOHN J. HEALEY FUNERAL HOME INC. 2977 Ocean Ave. Bklyn, N.Y. Thomas Will Mgr. Joseph P. Saunders Dir. Our Pledge to the Families We Serve Dignity Understanding and Integrity CALL (212) 743-1388 24 HOURS A DAY SERVING ALL COMMUNITIES	HAPPY THANKSGIVING DAY CRACKER BARREL CORNERS COUNTRY STORE Open 7 Days a Week Purveyors of the Finest Provisions & General Merchandise 39 Church Street, Bloomsbury, N.J. Call 201 479-6100	HAPPY THANKSGIVING DAY VILLA D'ANGELO YORK TOWN FINEST CONTINENTAL CUISINE RTE 202 914 737-5966 (Closed Monday)	HAPPY THANKSGIVING DAY HAROLD'S AUTO SERVICE AUTO REPAIR SPECIALISTS FULLY EQUIPPED SHOP FOR ALL WORK ON PREMISES 514 NEW YORK AVE. HUNTINGTON, L.I. CALL 516 HA 1-7477	HAPPY THANKSGIVING DAY IPERBOLE RESTAURANT 137 East 55th Street, N.Y.C. Call (212) 759-9720

BALTIMORE, MD

Šv. Alfonso suaugusių klubas surengė linksmą pobūvį lapkričio 16 Šv. Alfonso mokyklos salėj. Daug klubo narių dalyvaavo tame rengime.

Grandinėlė, tautinių šokių ansamblis iš Clevelando, lankėsi Baltimorėj lapkričio 16. Šokėjai sužavėjo gausią publiką savo parodytais gabumais scenoj. Grandinėlė pakvietė Lietuvii Bendruomenės Baltimorės skyrius.

Bingo žaidimus rengia lapkričio 21, penktadienį, 7:30 val. vak. sodaliėtės Šv. Alfonso salėj. Veiks bufetas su valgiais ir bus įvairių laimėjimų. Pelnas skiriamas įgyti dovanėlėm, kurias sodaliėtės prieš Kalėdas išdalys lietuviams seneliams, esantiems Baltimorės prieglaudose. Soda-liėtės lanko tuos senelius du kartus metuose — prieš Kalėdas ir prieš Vėlykas.

Metinis drabužių vaju, jungiamas su Padėkos diena, Šv. Alfonso parapijoj prasidėjo lapkričio 16. Visi parapijos nariai raginami šiame drabužių rinkimo vaju dalyvauti ir naudojimui tinkamus drabužius pristatyti į kleboniją. Ten jie bus sudėti į dėzes ir pristatyti į cent-rą.

Padėkos dieną, lapkričio 27, ketvirtadienį, 8:30 val. ryto Šv. Alfonso bažnyčioj bus aukojamos ypatingos padėkos mišios. Šv. Alfonso mokyklos vaikučiai giedos per tas mišias.

Jonas Obelinis

KVIEČIAME Į TALKĄ

Už poros savaitii išeina iš spaudos Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos II-sis tomas, i kurį sudėta 8-15 Kronikos numeri. Pirmieji 7 Kronikos numeri telpa I-jame tome, kuris sulaukė didelio pasisekimo. Pirmasis tomas yra išverstas ar dar verčiamas į anglų, ispanų, italų, portugalų ir vokiečių kalbas. Kronikos II tomas, kaip ir pirmasis tomas, yra pavergtos Lietuvos tikinčiųjų kančios autentiškas dokumentų rinkinys, kurį panaudokime kovoj už laisvąją nepriklausomą Lietuvą. Abu tomai (vėliau bus leidžiamas III-as tomas) įvairiomis kalbomis pasklis po visą laisvąją pasaulį.

Visam šiam darbui reikalinga lėšų. Liet. Rel. Šalpa su Remėjų būreliu New Yorke pasiryžo kviesti New Yorke lietuviškąją visuomenę į talką ir bendrom jėgom padėti išleisti II-ji Kronikos tomas. Ta proga rengiama vakarienė (su menine programa), kurios metu bus pristatytas LKB Kronikos II-as tomas. Visas pelnas Didžiojo New Yorko lietuvių vardu bus perduotas LKRŠ Remėjų centrui Chicagoje.

Noširdžiai prašome visus dalyvauti vakarienėj gruodžio 7, sekmadienį, 4 val. popiet Kultūros Židinyje. Įsigykime bilietus iš anksto pas platintojus. Jei kas norėtų savo status užsakyti, prašome skambinti: dr. St. Bobelienė — 647-6637; El. Andriusienė — VI 7-4477; A. Radzivanienė — 441-9720; M. Šalinskienė — 296-2244.

LK Rel. Šalpa ir Remėjų būrelis New Yorke.

Prašau atsiliepti. Prieš trejetą ar ketvertą metų Lietuvii Fronto Bičiulių poilsio ir studijų savaitės Kennebunkport, Me., vadovam paskolinau iš Lietuvos partizanų veiklos ir Maironio gyvenimo skaidres su jom rodyti prožektoriumi bei paaiškinimų magnetofono juostomis. Iki šių tų dalykų man dar niekas negrąžino. Bukite malonūs, kas turite, atsiliepkite. Kun. V. Dabušis, 147 Montgomery Pl., Paterson, N.J. 07501. Tel.: 201-271-1693.

HAPPY THANKSGIVING DAY
**CRACKER BARREL CORNERS
COUNTRY STORE**
Open 7 Days a Week Purveyors of the
Finest Provisions & General
Merchandise
39 Church Street, Bloomsbury, N.J.
Call 201 479-6100

LAISVĖS ŽIBURIO KONCERTAS K. ŽIDINY

Laisvės Žiburio radijo valanda kasmet surengia porą koncertų, vieną pavasarį, kitą rudenį. Lapkričio 8, šeštadienį, ir buvo rudens koncertas, į Kultūros Židinį sutraukęs pilną salę žmonių.

Koncertas prasidėjo punktualiai. Pradėjo radijo programos direktorius Romas Kezys. Trumpu žodžiu jis pasveikino visus ir kvietė programai vadovauti svečią iš Chicago, Margučio radijo vedėją Petrą Petrutį.

Koncerto pradžiai pristatė dainininkę Vidą Vaitkutę, kuri dabar gyvena V. Berlyne. Laisvės Žiburio iškviesta, ji atvyko į Ameriką ir čia koncertavo bent keliose vietose. Ji yra lengvosios muzikos estradinė dainininkė. Ji turi gerą mokyklą, gerai treniruota ir parengta, dainuoja laisvai ir drausmingai. Jos balsas pasižymi savo vidine šiluma. Balsas aksominis, traukte traukia klausytoją. Interpretuoja gerai, puikiai jaučia sakinio ritmą ir patį kūrinį perduoda stilingai ir gražiai.

Dainuoja ji su mikrofonu. Bet čia kaip tyčia ėmė ir sugedo tas mikrofonas. Pradžioje neveikė, paskui veikė, tik kažkaip sutrupindavo garsias vietas (forte).

Repertuarą jos sudaro: dabar Lietuvoj dainuojamos lengvojo žanro dainos, dainos pamitos iš vokiečių, amerikiečių, pritaikytos, išverstos į lietuvių kalbą.

Pradėjo dviem liaudies dainom — Atskrend sakalėlis, Aš karvytei žalio šieno...

Dabar solo paskambino muzikas Aloyzas Jurgutis, atvykęs iš Chicago. Jis papasakojo, kad domisi Čiurlionio metais, kad jį įkvėpė vienas Čiurlionio paveikslas — "Pasaka", kur vaikas prie jūros kranto žaidžia pienės pūku. Jis sukūrė naują kūrinį ir jį pavadino "Pienės pjėsė". Jis ir paskambino šį naują ir įspūdingą veikalą, kuris truko apie 10 minučių.

Aloyzas Jurgutis yra puikus ir talentingas muzikas, su geru skoniu. Tai jis parodė savo nauju veikalu ir savo akomponavimu. Prie pianino sėdėjo ramiai ir labai tiksliai palydėjo dainininkę per visą jos programą.

Dabar pasirodė išraiškos šokio menininkė Violeta Karosaitė, iš Chicago. Ir ji prisidėjo prie Čiurlionio metų, sukūrė šokį "Jūrą". Šokiui pritaikė Čiurlionio muziką iš "Jūros", panaudojo ir Čiurlionio tapybinį ciklą — Jūros sonatą. Šokis išraiškus ir efektyvus.

Vida Vaitkutė pati pranešė, kad dabar atliks visai naują kūrinį, atliks jį pirmą kartą. Jai atvykus į Ameriką, į Chicago,

Aloyzas Jurgutis specialiai jai parašė naują kūrinį — Jūratė ir Kastytis, žodžiai Maironio. Tas naujas kūrinys sukurtas pagal jos estradinį stilių. Ir ji atliko jį gražiai ir įspūdingai.

Dabar buvo Love story, dainavo angliškai ir lietuviškai. Po pertraukos koncertą vėl pradėjo Vida Vaitkutė. Čia girdėjome šias dainas: Yra šalis, Kareiviai grįžta, Ugnis.

Violeta Karosaitė pašoko antrą šokį, taip pat paimtą iš Čiurlionio tapybos — Sagitarius (iš Zodiako ženklų). Šokis padarytas išraiškingai ir įdomiai. Gaila, kad jos šokiai nebuvo geros šoninės šviesos. Salė turė tik šviesą lubose, o visai neturi rampų ir šoninių šviesų, neturi

nei šoninių prožektorių. Prie geros šviesos jos šokiai atrodytų labai įspūdingai.

Pabaigai Vida Vaitkutė sudainavo šias dainas: Taip dažnai būna — vokiškai ir lietuviškai, Todo passera — ispaniškai ir lietuviškai, Laiškas mamai — vokiškai ir lietuviškai, Mano gimtinė. Publikai plojant, bisui padainavo — Sėk, sesute, žalią rūtą, įtraukdama į dainavimą ir visą publiką.

Pabaigoj R. Kezys iškviėtė į sceną visus programos dalyvius ir jiems padėjo. Artistam įteiktos gėlės. Pakvietė visus vaišintis ir linksintis.

Žemai veikė baras, o viršuje greitai salė buvo pertvarkyta šokiais. Koncertas ir visos vakaras buvo nuotaikingas ir puikus. (p.j.)

NEW YORKE

Lėlių teatras iš Chicago, vadovaujamas L. Lapinskienės, atvyksta į New Yorką ir gruodžio 14, sekmadienį, vaidina Kultūros Židinyje. Programa skiriama vaikams. Teatrą kviečia LMK Federacijos New Yorko klubas.

Maironio lituanistinės mokyklų Padėkos dienos savaitgalį pamokų nebus.

Nuoširdi padėka dail. Antanui Petrikoniui už padovanotą puikų paveikslą. Pirmosios parodos proga dailininkas irgi padovanavo paveikslą Kultūros Židiniui.

Vaižganto Kultūros Klubo seminare, kuris buvo lapkričio 11 Kultūros Židinyje, buvo kalbama apie Justino Marcinkevičiaus dramą "Mindaugas". Referavo Renata Alinskienė, iš garsiosios pademonstruota Vilniaus teatro aktorių vaidinimas, ištraukos, kurios vaizduoja Mindaugo charakterį, įdomesnės vietos, veikalo pradžia. Apie patį veikalą kalbėjo visi seminaro dalyviai, apie jo charakterius, situacijas ir kalbą. Pasisakyta ir dėl Vilniaus teatro aktorių įrašymo į plokšteles. Poros valandų pokalbis praėjo gyvai ir sklandžiai. Kitas VK Klubo seminaras bus gruodžio 9. Čia bus kalbama apie antrą J. Marcinkevičiaus dramą — "Katedrą". Referuoja Eglė Juodvalkytė.

Vyriausio Lietuvos Išlaivinimo Komiteto — Vliko seimas vyksta lapkričio 29 ir 30 Kultūros Židinyje. Seimas pradedamas lapkričio 29 svečių registracija 9 v.r., paskui bus darbos posėdžiai, pietūs. Vakare Tautos Fondo balius. Sekmadienį — pamaldos vienuolyno koplyčioje, paskui — posėdžiai, nutarimai, Vliko valdybos sudarymas, baigiamieji seimo sesijos darbai.

DAINUOS GINA ČAPKAUSKIENĖ

Solistė Gina Čapkauskienė atvyksta iš Montrealio ir lapkričio 30, sekmadienį, 8:30 v.v. dainuoja Carnegie Recital salėj Manhattane. Akomponuoja Saulius Cibas, iš Bostono.

Bilietus platina ir koncertą globoja Moterų Vienybė. Bilietai galima gauti pas Eleną Andriūšienę. Visi kviečiami į šį koncertą.

Dail. Aleksandra Merker-Vitkauskaitė dalyvauja Bergen, N.J., apylinkės moterų dailininkių parodoj, kuri vyksta muziejuje Paramus, N.J. Parodoje iš Bergen County dalyvauja 7 moterys. Al. Merker yra išstačiusi 5 savo kūrinius. Paroda vyksta nuo lapkričio 5 iki 29.

Darbininko spaudos koncerto dalyviai kviečiami bilietus įsigyti iš anksto. Tada nereikės stovėti eilėj prie kasos ir bus galima laiku pradėti programą. Taip pat raginama iš anksto užsisakyti ir stalus. Jei kas po programos norėtų nuvažiuoti iki autobuso, ar traukinio stoties, mielai bus pavežėti. Kreiptis į Tėvą Petrą. Pirmą kartą bus suteiktas toks patarnavimas.

Darbininko 1976 kalendorius siuntinėjamas visiem skaitytojams. Siunčiant prenumeratą, kuri 1976 metams yra 12 dol., pridėti laisvą auką kalendoriaus išlaidom padengti bei šiaip spaudai stiprinti. Skaitytojai kviečiami surasti naujų skaitytų užsakant Darbininką kaip švenčių dovaną dar jo neskaitytiems. Prenumerata naujiems skaitytojams pirmiem metam tik 10 dol. Keičiant adresą, būtinai pridėti ir senąjį adresą.

Kalėdų proga Darbininko administracijoj užsakykite lietuviškų plokštelių, knygų, kalėdinių, gimtadienio ar vardinų atvirukų, auto lipinukų su trispalve, vėliavėlių, Lietuvos himnų, Vytį, bei kitokių suvenyrų, kurie skelbiami Darbininke. Švenčių proga galite savo artimuosius ir draugus pasveikinti per Darbininką. Tuo išvengsite kortelių siuntinėjimo ir paremsite spaudą.

Naujai gauta lietuviška rankomis išsiuvinėta "Lietuvos Vytis" 15x12 su rėmeliais. Labai tinkama kalėdinė dovana, kur su persiuntimu kaštuoja 20 dol. Rašyti Darbininko administracijai, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Columbijos Universitete, prie Tarptautinės politikos skyriaus, jau keli metai veikia seminaras Sovietinių tautybių problemos. Jam vadovauja prof. Edward Allworth, kurio iniciatyva už poros savaitių Columbijos universitete rengiama konferencija tema: Gyventojų skaičiaus kitimas ir Sovietinių tautybių klausimas. Konferencija prasideda gruodžio 5 d. 1 val. ir baigiasi gruodžio 6 d., 6 val. Adresas: Room 403, 420 West 118th Street, New York, N.Y. Informacija: (212) 280-4642. Dr. Allworth vadovaujama programa reikia palaikyti, nes ji su AABS (Baltijos kraštų studijų puoselėjimo draugija) jungtinėmis pastangomis rengia Penktąją baltų studijų konferenciją Columbijos universitete gegužės 20-23.

Nidos 1976 metų dienis nuplėšiamas kalendorius gaunamas Darbininko administracijoj. Su persiuntimu 5 dol. Taip pat gaunamas Darbininko kalendorius, nuplėšiamas kas mėnuo. Kaina 1 dol. Kreiptis į Darbininko administraciją.

Darbininko koncerto metu bus graži ir gausi vertingų dovanų loterija. Laimėjimam leidžiama E. Mickeliūnienės gražus krepšys, DOVANA siuntinių įstaigos siuntinėlis bei kitų geradaryų skirtos dovanos. Spaudos kioske bus galima įsigyti

knygų už 1 dol. Taip pat bus parduodamos 5 plokštelės už 15 dol. Šiam Darbininko parengimui maistą dovanai teikia E. Mickeliūnienė, Beleckai — Winter Garden, A. Radžiūnas — Silver Bell, R. Sidlauskienė ir mama S. Buragienė, V. Dėdinienė, V. Steponiai ir kiti spaudos geradariai. Kaip ir visiem lietuviškiem parengimam, gėles stalui ir spaudos valsui skiria Alice's Florist Shop.

Neužmiršk lietuviškos spaudos! Skaityk ir platink ją!

Žiedai ir kiti papuošalai vyram ir moterim lietuviškais tautiniais ornamentais, pagaminti iš sidabro (sterling silver). Užsakant siųsti atitinkamai sumai čekį ar money order nurodytu adresu. Vadovauja A.V. Padvarietis.

LADIES \$11.00

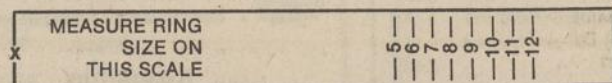
MENS \$15.50

PENDANT \$12.00

JUST SILVER LTD.

RT. 208 - MONROE, N. Y. 10950 - (914) 783-7767

NAME	Quant.	Item No.	Size	Amount
ADDRESS				
CITY				
STATE				
ZIP				
Sub Total				
N.Y. State Residents				
Add Sales Tax				
Add \$1.00 Handling Charge				
Total Payment				
Enclose Check or M.O.				

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

Licensed by VNESHPOSYLTORG

Gerai pažįstama firma, kuri per daugelį metų skubiai ir tiksliai patarnauja savo skaitlingą klientūrą, siunčiant

DOVANAS - SIUNTINIUS į LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ, UKRAINĄ ir t.t.

GAVEJAS NIEKO NEMOKA. TOKSTANČIAI KLIENTŲ PATENKINTI. VISI SIUNTINIAI APDRAUSTI. GARANTUOTAS SKUBUS IR TIKSLUS PRISTATYMAS.

Visuose mūsų skyriuose rasite didelį kiekį įvairių aukštos kokybės prekių prieinamomis kainomis.

Cosmos Parcels Express Corp.

affiliated with PODAROGIFT, Inc.

priima užsakymus DOVANŲ PAZYMEJIMAMS, automobiliams, šaldytuvams, televizijų aparatams, radijo tranzistoriams, magnetofonams (tape recorders) ir daug kt. dalykams, taip pat BUTAMS savo giminėms ir draugams, gyvenantiems Lietuvoje ir Sovietų Sąjungoje.

Informacijų ir nemokamų katalogų prašykite mūsų vyriausioje įstaigoje ir visuose mūsų skyriuose.

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

KREIPKITE DĖMESĮ Į NAUJĄ ADRESĄ:

488 MADISON AVENUE (tarp 51 ir 52 g-vės)
FLOOR 21st NEW YORK N.Y. 10022

Tel.: (212) 758-1150/1

SKYRIAI:

Apple-Valley, Min. 55124 — 7707 147St.	Tel.: 612-432-7083
New York, N.Y. 10003 — 45 Second Avenue	AL 4-5456
New York, N.Y. 10011 — 135 W. 14 Street	CH 3-2583
So. Boston, Mass. 02127 — 389 West Broadway	268-0068
Buffalo, N.Y. 14206 — 332 Fillmore Avenue	TL 6-2674
Chicago, Ill. 60622 — 2222 West Chicago Avenue	BR 8-6966
Chicago, Ill. 60629, 2501 West 69 St.	WA 5-2737
Cleveland, Ohio 44134 — 5879 State Road	884-1738
Irrington, N.J. 07111 — 762 Springfield Avenue	ES 2-4685
Irrington, N.J. 07111 — 1082 Springfield Ave.	374-6446
Grand Rapids, Mich. 49504 — 636-38 Bridge St. N.W.	GL 8-2256
Hartford, Conn. 06106 518 Park St.	246-9473
Lakewood, N.J. 08701 — 241 Fourth Street	FO 3-8569
Los Angeles, Calif. 90022 — 960 S. Atlantic Blvd.	AN 1-2994
New Haven, Conn. 06511 — 1329 Boulevard	LO 2-1446
Newark, N.J. 07106 — 698 Sanford Avenue	373-8783
Passaic, N.J. — 176 Market Street	GR 2-6387
Paterson, N.J. 07505 — 60 Broadway	345-2028
Philadelphia, Pa. 19122 — 1214 N. 5th. St.	PO 3-4818
Philadelphia, Pa. 19141 — 4925 Old York Rd.	GL 5-9586
Pittsburgh, Pa. 15203 — 1307 E. Carson Street	HU 1-2750
San Francisco, Cal. 94115 — 1826 Divisadero St.	FI 6-1571
Waterbury, Conn. — 905 Bank Street	PL 6-6766
Fort Wayne, Ind. 46808 — 1807 Beimeke Rd.	432-5402
Woodhaven, N.Y. 11421 — 94-08 Jamaica Ave.	441-4712
Worcester, Mass. 01610 — 144 Millbury Street	SW 8-2868
Youngstown, Ohio 44503 — 309 W. Federal Street	RI 3-0440
Trenton, N.J. 08620 — 4 Quay Court	609-585-4867

LAISVĖS ŽIBURYS

LITHUANIAN WORLD REVIEW RADIO, NEW YORK

WHBI-FM • 105.9 MH • SUNDAYS • 9:00-10:00 A.M.

DERWINSKIO REZOLIUCIJA

Helsinky pasirašytas dokumentas pavergtiesiems kraštams yra nenaudingas. Matomai, tą nuotaką atspėjo ir prez. Fordas, ir todėl sušaukė baltų ir kitų pavergtų tautų atstovus. Privaciam posėdy užtikrino, kad Helsinkio deklaracija nepakeis legalios tų valstybių padėties kad JAV ir toliau nepripažins sovietų užgrobtų kraštų legalia Sovietų Sąjungos dalimi. Viešai, deja, prez. Fordas nepatvirtino to, ką sakė privačiai.

Po Helsinkio konferencijos atsirado nauja Derwinskio rezoliucija Nr. 401 ir kitos į ją labai panašios rezoliucijos. Rezoliucijos nepripažįsta Lietuvos aneksijos ir užtikrina tokia elgsena ateity. Taigi rezoliucijos atrodo labai palankios. Bet ką iš tikrųjų tos rezoliucijos sako? Svarbiausia pabrėžiama, kad JAV kongresas sutaria ("It is the sense of the Congress") aneksijos nepripažinimo klausime. Taigi rezoliu-

cija Nr. 401 ir į ją panašios nėra pakankamos. Ne JAV kongresas, bet Baltieji Rūmai ir Valstybės Departamentas tvarko užsienio reikalus ir daro sprendimus. Ne JAV kongresas, bet JAV prezidentas pasirašė Helsinkio rezoliuciją. Ta Derwinskio rezoliucija būtų remtina, jei ten būtų pasakyta, jog JAV vyriausybė tvirtina, kad Helsinkio deklaracija nereiškia okupacijos pripažinimo. Dabartinė rezoliucijos forma neįpareigoja JAV vyriausybės padaryti naujo pareiškimo Helsinkio deklaracijos klausimu.

Būtina išgauti iš to paties Derwinskio ar kito kongresmano panašią rezoliuciją, kur vietoj kreipimosi gauti "sense of the Congress" reikia kreiptis į JAV vyriausybę ir gauti jos užtikrinimą, kad Helsinkio deklaracija nelegalizavo okupuotų kraštų dabartinės padėties.

IŠ VISUR

— Vysk. V. Brizgio knyga apie religijos padėtį okupuotoj Lietuvoj yra Amerikos Lietuvių Tarybos rūpesčiu išleista ispaniškai: "Las Condiciones Religiosas en Lituania Bajo La Ocupation Russo-Sovietica". Išspausdino "El Tiempo" spaustuvė Buenos Aires mieste, Argentinoj. Leidinys skleidžiamas Pietų Amerikoj tarp valstybininkų ir laikraštininkų.

— Australijos Lietuvių Kunigų Sekretoriatas pakvietė T. Leonardą Andriekų, OFM, 1976 gavienuj aplankyti Australijos lietuvių kolonijas su rekolekcijomis ir paskaitomis.

— Bronė Jalinskienė-Makuševičiūtė po ilgesnės ligos spalio 14 mirė Miunchene. Velionė buvo gimusi 1906 gegužės 28 Tiflise. Gimnaziją baigė Šiauliuose ir dirbo geležinkelio valdyboj Kaune ir Vilniuj. Iš emigracijos New Yorke atvykusi į Miuncheną su vyru baigti senatvės dienas, įsijungė į apylinkės lietuvių veiklą. Keletą metų tvarkė apylinkės biblioteką ir buvo nuolatinė Moterų klubo valdybos narė, studijų savačių dalyvė. Palaidota Westfriedhof, kapinėse. Nuliūdime liko vyras Česlovas.

— Encyclopedia Lituanica bus Altos įteikta kongr. E. Derwinskiui ir laikr. W. Andersonui, įvertinant jų nuopelnus Lietuvos reikalui.

— Lithuania — šitokiu pavidimu iliustruotas leidinys anglų kalba spausdinamas Vi-jekio spaustuvėj. Spaudai paruošė kun. J. Prunskis. Iš spaudos išeis lapkričio pabaigoj.

— A. Šalčius praneša, kad Ju-no Beach "Lithuanica Gardens" reikale naudojosi tarpininkų teikiama informacija. Sužinojęs, kad V. Tomkus pats kuria "Lietuvišką kaimą", A. Šalčius savo projektą atšaukia ir V. Tomkų atsispašo.

— Lietuvių Šaulių Sąjunga paruošė meniškų, tautiniais motyvais papuoštus, adresus, kuriuos lapkričio 22 įteiks kongresmanui E. Derwinskiui ir laikraštininkui W. Andersonui, pagerbiant jų didelius pasitarnavimus Lietuvos reikalui.

— Kun. A. Kazlauskas, MIC, Adelaidės lietuvių parapijos vikaras, gyvenęs Vargdienių seserų išlaikomose poilsiu namuose Glen Osmonde, šiuo metu sunkiai serga.

— Melbourne lietuvių bendruomenė šiais metais mini savo 25 metų gyvavimo sukaktį. Ji bus atžymėta iškilminga akademija lapkričio 29 Lietuvių Namuose. Organizuojamas ir banketas su programa.

— Detroito Baltijos ir Gabilijos skautų tūntai lapkričio 22-23 minės 25 metų sukaktį.

— N. Anglijos Lietuvių Kunigų Vienybės susirinkimas įvyko Brocktone lapkričio 11 Šv. Kazimiero klebonijoje. Dalyvavo vysk. A. Deksnys ir 15 lietuvių kunigų. Susirinkime daugiausia svarstyti Eucharistinio kongreso Philadelphiaj reikalai. Lietuvių ekskursijos organizavimas traukiniais pavestas kun. V. Martinkui.

— Liudas Kairys, lietuviškų senienų kolekcionierius ir filatelistas, dokumentinių parodų ruošimo taktininkas, Draugo leidėjų paprašytas, sutiko būti Draugo ruošiamos Lietuvių išeivijos parodos techniškoju vedėju. Jis apipavidalins parodos eksponatus ir tinkama forma pateiks juos rengėjams.

— Darbininko nauji skaitytojai: V. Dudaitė, Vista, Calif. (per D. Cibą, iš ten pat), B. Žiogas, Orefield, Pa., J. Kantanavičius, Omaha, Neb. Užrašė kitiem: A. Jonynienė, Berlin, Conn. — D. Whitehead, Charlottesville, Va. Sveikinam naujus skaitytojus ir dėkojam užsakytojam. Naujiem skaitytojam Darbininko prenumerata pirmiem metam tik 8 dol. Ataujinant prenumeratą — visiem 10 dol. metam, o po naujų metų metinė prenumerata bus 12 dol.

ILGO GROJIMO LIETUVIŠKOS PLOKŠTELĖS

Long Play — Stereo — Hi-Fi — Lithuanian Records

O ramunėlė, pasakyk, B. Tamošiūnienės šokių dainos	6.00
Yakutis, solisto dainos-arijos	Stereo 6.00
Laumės juosta, lengvos muzikos dainos	6.00
Kur lygūs laukai, lengvos muzikos dainos	6.00
Arijos ir dainos, Sol. B. Povilavičiaus	5.00
Lietuva, Tėvyne mūsų, Pabaltijo himnai ir kit. dainos	6.00
Clevelando vyrų oktetas, Nr. 2. 18 dainų, stereo	6.00
Čia mano brangioji Tėvyne, Kuodžio-Girijoto duetai	6.00
Joratė ir Kastytis, Banačio opera iš 3 plokštelių	16.00
Tėviškės namai, B. Budriūno kūriniai ir kantata	6.00
Liaudies giesmės, Liet. Evangelikų 11 giesmių	5.00
Gelbėk mus! Phila. choro 13 giesmių. Stereo	6.00
Dieve, priegloba mūs, 18 religinių giesmių	6.00
Lithuanian Language Record Course su tekstu	6.00
Aidutės dainuoja, A. Stephens mergaičių choras	Stereo 5.00
Montrealio Aušros Vartų choras, 11 dainų	Stereo 5.00
Vivat Academia, Neo-Lithuanų 24 dainos-šokiai (2 pl.)	Stereo 8.50
Svajonių sukuryje, B. Tamošiūnienės šokių dainos	6.00
Su šokių ir daina, Korp. Neo Lithuania šokių dainos	6.00
Dainos ir arijos, Sol. E. Kardišienės	6.00
Žirginėliai, B. Pukelevičiūtės vaikams pasakos	5.00
Antrieji žirginėliai, vaikams pasakos	5.00
Dainos, Kun. Vyt. Gorino, 14 lietuviškų dainų	6.00
D. Dolskio, 10 įdainuotų šokių-dainų rinkinys	5.00
Aurelia, Paukštelienės pramoginė ir šokių muzika	Stereo 5.00
Dainuotojų Jums, Aurelia šokių muzika Nr. 2	Stereo 5.00
Sigutė, pasakos-dainos vaikams, Aurelia Paukštelienė, Nr. 3	5.00
Dainų ir arijų rečitalis, sol. J. Vaznelio	5.00
Gaudžia trimitai, Br. Jonušo įgauta 12 liet. patriotinių maršų	6.00
Mes padainuosim, Čiurlionio ansamblio 16 liaud. dainų	6.50
Pavergtos Tėvynės muzika Nr. 1, 12 liet. dainų-šokių	3.00
Operų arijos ir lietuviškos dainos Nr. 2, V. Noreika	5.00
Poezija, A. Gustaitis ir Stasys Santvaras	5.00
Garbė Tau, Viešpatie, Dainavos relig. giesmės	5.00
Toks mūsų likimas, V. Bendžiūtės moderni muzika — stereo	5.00
Varpas, Toronto choro liet. dainos ir operos (Stereo)	6.00
Kalnuos dainuoja, "Baltijos" kvinteto 11 pl.	6.00
Svajonių žemė, 13 modernių dainų stereo	6.00
New Yorko Liet. Vyrų choro 16 liet. dainų	Stereo 2.00
Tėvynės meilė nemari, A. Dambrauskaitės 13 liet. dainų	2.00
Keliaujame su daina, Hamiltono mergaičių dainos	Stereo 6.00
Grįšim, grįšim, Moterų oktetas 15 dainų	Stereo 5.00
Dainų rinkinys su Lietuvos Himnu VI	5.00
Dainos iš Lietuvos, L. Juodis su Rūtos ans., 16 d. Stereo	5.00
Dainuojame su Rūta, Rūtos ansamb. 17 l. dainų	Stereo 5.00
Dainuojame su Rūta, Nr. 2, Rūtos ans. 14 l.d. Stereo	5.00
Dvi Mamytės ir dvi Dukrės, Kvartetas iš 14 dainų	Stereo 5.00
Baltijos vėjelis, 2 mamytės ir 2 dukrės, 15 liet. dainų	Stereo 5.00
Lietuvių tautiniai šokiai, Stuttgarto simfonija	5.00
Lietuvos kanklės, 14 l. kūrinių, vad. O. Mikulskienei	Stereo 5.00
Lietuvių Kaledų, 12 religinių giesmių	Stereo 5.00
40 liet. dainų muzika, Tautinio orkestro leid.	Stereo \$5.00
Zibuoklės, L. Stuko moterų seksteto 14 liet. dainos	Stereo 5.00
Pupų dėdės ir kitų muzika, dainos 27	5.00
Lietuvos senos ir naujos dainos, 11 solo ir chorų	Stereo 5.00
A. Dvariono šokių muzikos rinkinys Nr. 25	5.00
Dainuojam su Lione, Juodytės 16 lietuviškų dainų	5.00
Mano Lietuvos prisiminimai, sol. L. Juodytės	5.00
Muzikos rinkinys 28 (Karo mokykla ir kit.)	5.00
Motulė mano, T. Serapinienės dainos	5.00
Lietuviški šokiai, akord. K. Daubaras, 18 šokių	Stereo 5.00
Mes žengiamo su daina, New Yorko vyrų oktetas 17 d. Stereo	5.00
Br. Budriūno vyrų kvarteto dainos (Detroit)	6.00
Čiurlionis, albumas iš 2 pl. 28 dainos	10.00
Julės Rajauskaitės piano rečitalis: Music of Fr. Liszt	Stereo 4.00
Aukuras, vaikų įdainuota 14 liet. dainų	Stereo 5.00
Lietuviškos giesmės, 12 liet. giesmių	Stereo 5.00
Lietuvos 50-ties m. minėjimo giesmės su himnu	5.00
A. Šabaniausko, po 12 dainų-šokių 10, 11, 18 ir 26 albumas po	5.00
Lietuvos koplyčios iškilnės Romoj, Stereo	5.00
Lietuvos Atsiminimų radijo jubiliejus	Stereo 5.00
Iš Rūtų salelės, A. Stephens singers	5.00
Dainos, A. Dicitėnės-Trečiokienės rečitalis	5.00
Svajonių sodas, 12 lengvos muzikos kūrinių	6.00
Dainos ir arijos, J. Armonienės	5.00
Ar žinai tą šalį, Romos Mastienės	5.00
Skambėkite, dainos, J. Kristolaitytės	5.00
Lietuvių kompozitorių dainų rečitalis, S. Klimaitės	5.00
Suk, suk ratelį, Vilniaus choro 14 liet. dainų stereo	5.00
Tykus buvo vakarėlis, 14 lengvos muzikos dainų	5.00
Jūreivių keliai, 16 lengvų muzikos dainų	Stereo 5.00
Svajonių muzika, 12 muzikos-šokių dainų	Stereo 6.00
Lietuvių kompozitorių dainos. B. Kemežaitės	6.00
Gina Čapkauskienė dainuoja	Stereo 6.00
Antanas Kučingas su orkestru	Stereo 6.00
Anoj pusėj Nemunėlio, 12 muzikos-šokių dainų	Stereo 5.00
Akvarelė, 14 lengvos muzikos kūrinių	Stereo 6.00
Žiburėlis, 14 muzikos-šokių dainų	Stereo 6.00
Svajonių žemė, 13 lengvos muzikos ir šokių dainų	Stereo 6.00
Oi, toli toli... Phila. Choro "Viltis" 12 dainų	Stereo 6.00
Labą rytą, N. Y. vyrų choro "Perkūnas" 15 dainų	Stereo 6.00
Vai lekite dainos, Chicago Vycių choro dainos	Stereo 5.00
Pranašė Didis, Liet. Evangelikų choro giesmės	5.00
Antrasis literatūros vakaras	5.00
Baltos gėlės, Hamiltono choro su V. Verikaitiu	Stereo 6.00
Tėvynei aukojam, Dainavos ansamblio 14 liet. dainų	5.00

DARBININKO ADMINISTRACIJA

341 HIGHLAND BLVD. BROOKLYN, N.Y. 11207

(Siųsti tik plokštelių užsakymus. Gavėjas apmoka tik gavęs sąskaitą ir plokštelę, nes kartais užsakoma plokštelė, kurios išparduotos)

Skaityk ir platink
Darbininką!APLANKYKITE
SCHRAGER'S

importuotų ir vietinių BALDŲ paroda

Čia Jūs rasite

PIRMOS RUŠIES GAMYBOS

GERIAUSIOS KOKYBĖS

ŽEMŲ KAINŲ

didelį pasirinkimą

SCHRAGER'S

Salonų komplektai, miegamųjų baldai, dinetės, bufetai, atverčiamos sofos, foteliai, atlošiami foteliai, taip pat kilimai, lempos, matracai vieniški baldai.

SCHRAGER'S

336 East 86th St. (tarp 1 ir 2 Aves.)

New York City

Tel.: TR 9-0400

Atdara kasdien iki 8 val. — antradi. ir šeštadi. iki 6 val.
(Mokėjimo sąlygos pagal pirkėjo pageidavimą)

Petras H. Beržanskis

SEKMINGAS
STUDENTAS

Juozas ir Rūta Beržanskiai yra labai patenkinti savo sūnumi Petru H. Beržanskiu, kuris baigė Brian McMahon aukštesniąją mokyklą Norwalk, Conn., su gerais pažymiais ir dabar studijuoja statybos inžineriją Georgia Technologijos Institute, Atlanta, GA. Jis studijuoja jau trečius metus ir mokslas jam gerai sekasi. Petras H. Beržanskis yra įtrauktas į dekaną garbės studentų sąrašą (Dean's List). Petras labai mėgsta ir šachmatus. Georgia Technologijos Instituto šachmatų klubo studentai jį išrinko prezidentu, nes Petras labai gerai žaidžia ir dalyvauja įvairiuose klubuose.

Beržanskiai yra atvykę iš Lietuvos, Rubulių kaimo, Kartenos ir Kretingos apylinkės. Petras gimė Toronte, Kanadoje, ir 1961 su tėvais atvyko į JAV. — J.G.B.

SPORTAS

Krepšinis

Artinantis žiemai, vietinėse mokyklose pilnu tempu pradeda įsisiūbuoti krepšinio sezonas. Šalia mokyklinės veiklos labai gyvai reiškiasi ir kitokios krepšinio organizacijos bei lygos. Viena iš jų yra Katalikų Jaunimo Organizacija (CYO), kasmet sutraukianti šimtus jaunų sportininkų į lygas ir turnyrus. Šiais metais viena New Yorko Lietuvių Atletų Klubų komanda irgi įsijungė į CYO krepšinio lygą. Komanda užsiregistravo Šv. Kazimiero (St. Casimir) vardu ir rungtyniaus su Ozone Park, Richmond Hill, Woodhaven ir kitų vietinių parapijų varžovais. Pirmos rungtinės jau įvyko prieš ketvirtadienį prieš vieną iš stipresniųjų — Gate of Heaven komandą. Mūsiškiai žaidė nepilnam sąstatai ir pralaimėjo 32:43 (14:21) pasekme. Dalyvavo: S. Birutis 10, P. Gvildys, S. Janušas, T. Lora 4, R. Naronis 6 ir R. Šimkus 12.

Kitos rungtinės vyksta namie — Kultūros Židinio salėje šį ketvirtadienį, lapkričio 20, prieš Our Lady of Grace parapijos komandą. Kitą sekmadienį, lapkričio 30, mūsiškiai vyks į St. Benedict Joseph parapiją 3 val. p.p. rungtynėm, o ketvirtadienį, gruodžio 4 d., 7:30 val. vakare vėl K. Židiny prieš Our Lady of Mercy komandą. Apylinkės lietuviai kviečiami atsilankyti į rungtynes ir bent moraliai paremti mūsų jaunuolius.

Mūsų komandą sudaro jauni B grupės (iki 16 m. amžiaus) žaidėjai. Šeši iš jų priklausė pernykštei B grupės komandai, Chicago pirmenybėse laimėjusiai trečią vietą. Šie "veteranai" yra: S. Birutis, T. Lora, J. Matulaitis, R. Naronis, R. Šimkus ir J. Vilgalys. Prie jų prisideda pernykštei C komandos, Chica-

U.L.C. INC.
**FULL EXTERMINATION
& PEST CONTROL**
N.Y.S. LIC. 04266
**COMPLETE ELIMINATION CONTROL
& RECURRENT OF INSECTS
EXCLUDING TERMITES**
1. CONTROL & PREVENTION OF RATS & MICE
INFESTATION.
2. 12 MONTH SERVICE CALLS
3. NO ADDITIONAL CHARGE FOR
RECALLS DURING ENTIRE YEAR
FOR FREE ESTIMATE 366-9662
(SERVICING QUEENS & BROOKLYN)

Typewriters
that Write & Make Corrections
Others from \$22.50 & Up
PARAMOUNT
6112 5th Avenue Bklyn.
CALL 212 HY 2-9075

RECCO HOME CARE SERVICE
For Elderly, Convalescents
chronically ill
Home Health Aids, Companions,
Homemakers, Licensed Practical Nurses,
Registered Nurses Hour/Day/Week We Bill You
Supervised by R.N., P.H.N. 24 Hour 7 Days Weekly
524 Hicksville Rd. MASSAPEQUA
516-798-6688

ALLIED ROOFERS

SPECIALISTS IN FLAT ROOF, COMMERCIAL,
RESIDENTIAL OR APARTMENT BUILDINGS,
SKYLIGHTS INCLUDED AND GUTTERS CLEANED
CALL CL 9-3796 or 232-1420

8 Track Tape Cartridge: Dainuojame su Rūta, Mano pypkė ir Vėjas man pasakė gaunama Darbininko adm., 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207. Su persiuntimu kaina 7 dol.

**CARPETS PROFESSIONALLY
STEAM CLEANED**
PRE HOLIDAY SPECIAL
Any Living Room & Dining Room or 2 Bedrooms
\$32.95 Call Today for Appointment & Receive
5% Rebate One of NY's Finest Carpet Cleaning
Companies (212) 528-8542

**DEXTER PARK
PHARMACY**
Wm. Anastasi, B.S.
77-01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N.Y. 11421
WE DELIVER
TELEF. 296-4130

**NO WAIT MOVING & STORAGE
SERVICE INC.**
FAST RELIABLE SERVICE 24 HOURS, 1/2 HOUR
NOTICE. LOCAL & LONG DISTANCE. Reason-
able Rates. (REMEMBER WE HAVE A CON-
SCIENCE) 212 294-0900. MRS. WILLIAMS OR
MRS. PAGE.

THREE "G" INDUSTRIES INC.
Moving, Trucking, Storage
Free Estimates Call Mr. M. Gugliotta
(212) 499-2373/2831

WILLIAM A. POLCARI
Floor Sanding, Refinishing and
Staining
Call 201 478-8374

NEWCOMER VAN LINE
MOVING HAPPY NEWCOMERS EVERYWHERE
WITH TENDER LOVING CARE. UNIFORMED MEN
CONGENIAL. PROFESSIONAL SERVICE AT
REASONABLE RATES FREE HOME CONSULTA-
TION FULLY INSURED AND LICENSED A
COMPLETE MOVING SERVICE CALL NOW:
939-6125 NY DOT No. 112

ERNESTINE HOUSE INC.
THE GUEST HOUSE OF CONGENIALITY
109 FIRST AVE., ASBURY PARK, N.J. A PLEASANT
RESIDENCE NEAR THE BOARDWALK.
PHONE 201 988-6611
MRS. RUGH HARDWICK, OWNER

**FRANK MANCINI AND SON
CONTRACTOR**
INDUSTRIAL & COMMERCIAL AND HOMES. WE
TAKE PRIDE IN OUR WORK 441 GRAHAM AVE.
BROOKLYN, N.Y. CALL (212) 388-3465

**BRIDAL SALONS
GREEK ARTS BOUTIQUE**

30-29 Steinway St.
Astoria
Bridal Dresses & Vails Custom Fit
Call: 274-9119

**OPERATORS — EXPERIENCED ON
MERROW OR SINGER MACHINES**
Steady Union Shop All Benefits
NINETTE FASHIONS
126 13TH ST. BKLYN, N.Y. 212 965-3755

**BARSAL'S
HOME IMPROVEMENTS**
PLASTERING, WALL PAPERING CARPENTRY,
ROOFING, LOW RATES, HURRY & CALL FOR
YOUR FREE ESTIMATE (212) 426-1566

PRIVATE COUNTRY HOME
For Ambulatory Adults,
Monthly or Weekly
Catholic Church in the Area
Call (518) 355-1202

**WHEATLEY HEIGHTS
SERVICE CENTER**
GENERAL AUTO REPAIRS ROAD SERVICE
TIRES BATTERIES & ACCESSORIES STRAIGHT
PATH OLD COUNTRY ROAD WYANDANCH, N.Y.
TELE: (516) 643-9610 ASK FOR JOE

**TOWING SERVICE 24
HOUR SERVICE**
7 Days All Areas. Commercial
Accounts Welcome. Call
(212) 342-8832 or 272-5519

TRIO IRON REPAIR
Railings, Security Window Guards
etc. Portable Welding
Call 212 428-5854/381-1820

SINGER OPERATORS
EXPERIENCED ONLY — POCKET MAKERS,
SLEEVE SETTERS, LINING SETTERS, AND
GENERAL OPERATORS. STEADY WORK, UNION
SHOP. BENEFITS K O V A C S 171 WILSON AVE. &
DeKALB, BROOKLYN, N.Y. (3rd FLOOR)
EM 6-4240

CORONA FUEL OIL & ICE
OIL DELIVERY OIL BURNERS SERVICED ALSO
WE BUY, SELL, & SERVICE ICE VENDING
MACHINES AS WELL AS ICE DELIVERY 478-5588
SAL — 98-17 37TH AVENUE, CORONA
(OPEN 7 DAYS)

**PLUMBING REPAIRS &
ALTERATIONS SEWERS & DRAINS
CLEANED FREE TELE. ESTIMATES
24 HOUR EMERGENCY SERVICE
CALL 212 937-8563 MR. RIGGS**

**SOLO
SEWING CENTER**
SPECIAL CUSTOM SLIPCOVERS
79.95 SOFA OR 2 CHAIRS
FREE SHOP AT HOME
CALL 486-8926
1215 N. GRAND AVE. BALDWIN

RICK KESTON
45 JACKSON AVENUE HEMPSTEAD,
LONG ISLAND
PROFESSIONAL COURIER SERVICE PERSONAL-
IZED & PRIVATE DEALING EXCLUSIVELY WITH
SMALL ITEMS. WILL DELIVER ANYWHERE
ANYTIME. 24 HOUR SERVICE. CALL (516) 481-1801

**MARIO'S
AUTO INSPECTION SERVICE**
MARIO DE SANTIS PROP. COMPLETE BRAKE
REPAIRS FRONT END WORK ELECTRICAL WORK
TUNE UPS OUR SPECIALTY AUTO REPAIRS
SKILLED MECHANICS SHELL BAY ROAD
MAYVILLE, O.P.P. EXIT OF STATE INSPECTORS
PHONE 609 465-5607 CAPEMAY COURT HOUSE

**FREE DELIVERY IN
NEIGHBORHOOD**
849-8930

**J. & J. FISH MARKET,
INC.**
CLAM BAR

85-03 JAMAICA AVE.
WOODHAVEN, N.Y. 11421

TRUMPAL IR AIŠKIAI —
KURLITAS GALIJUM PATARNAUTI?

Investuojant,
taupant,
perkant ar parduodant namus,
apdraudžiant,
keliaujant,
visuose finansiniuose reikaluose.
KUR LITAS NEGALI JUM PADĖTI?
Dar nebuvo tokio atsitikimo, bet vienok kreipkitės, ir mes prisipažinsime, kur ne mūsų sritis.

LITAS INVESTING CO., INC.
86-01 114th Str., Richmond Hill, N.Y. 11418
(212) 441-6799

LITAS TRAVEL SERVICE
87-18 Lefferts Blvd.
Richmond Hill, New York 11418
Tel. (212) 846-1650

REMARKABLE DISCOVERY

Best in USA and Europe, "JIB HAARPFLEGE-LOTION"
— patented in Switzerland. Registered: USA, Canada and
Europe. It cures: dandruff, falling hair, itching scalp,
splitting ends, strengthening hair root growth, and restoring
natural hair color. Using JIB you will never be bald or
grey 100%. Listed in Pharmacy Red-Blue-Book. JIB Medicine
Liq. 8 oz. a 16 week supply \$6.00. Money Order P.P.
J.I.B. LABORATORY — 1437 So. 49th Avenue, Cicero, Ill. 60650.
FILL: 2498 Douglass Rd., Windsor 12, Ont. Canada; FILL: 7 Stuttgart,
50, Duisburgerstr. 7-10 W. Germany; Chicago: at Apotheke J & J,
2557 W. 69th St.; 50th Ave. & 14th St. Cicero in 1640 W. 47th St. Chicago;
2923 N. Milwaukee Ave.; 1147 N. Ashland Ave.

MOKYTOJŲ KONFERENCIJA

Atlanto pakraščio lituanistinių mokyklų mokytojų konferencija bus ši savaitgalį, lapkričio 22-23 Kultūros Židiny. Kviečiami visi mokytojai, ypačingai jaunieji. Kviečiamas jaunimas, kuris nori dirbti mokykloje. Lietuvių Bendruomenės apylinkės ir apygardos prašomos paraginti mokytojus ir jiems padėti nukeliauti.

Pradžioje visi renkasi Maironio lituanistinę mokyklą, 111 St. ir 86 Ave. kampas, Richmond Hill, N.Y., (vienas blokas nuo Jamaica Ave.). Ten bus registracija. Mokestis 5 dol. Iš tų pinigų bus padengtos konferencijos išlaidos.

Maironio mokykloje vyks pamokos. Svečiai galės aplankyti klases ir susipažinti su darbu. Po pamokų visi persikels į Kultūros Židinį. Tarp 1:30 v. ir 2 val. bus bendri pietūs. Jei kurie mokytojai negalėtų atvykti į Maironio lituanistinę mokyklą, prašomi atvykti į Kultūros Židinį. Ten apie 3 val. formaliai prasidės konferencija. Bus trumpas atidarymo žodis, sveikinimai. Po to bus atskirų mokyklų pranešimai, diskusijos dėl mokyklos darbo metų ir kitų problemų. Visuose pokalbiuose vyraus praktiški dalykai. Rūta Penkiūnienė iš Washingto-

no mokyklos padarys pranešimą apie mokinių paskirstymą grupėmis pagal jų sugebėjimus.

Maždaug apie 6-7 v. bus vakarienė. Po vakarienės bus Elenos Ruzgienės pranešimas apie mokytojų studijų savaitę Dainavoj.

Lapkričio 23 darbas prasidės 9:30 v.r. Čia bus paskaita — Paulius Jurkus kalbės apie literatūros dėstymą aukštesnėse klasėse. Po paskaitos ir diskusijų bus jaunimo pamaldos. Po pamaldų, užkandžių bus baigiamasis posėdis, kur bus padaryta konferencijos apžvalga.

Visiem konferencijos parengimo ir planavimo darbam vadovauja rytų apygardos mokyklų inspektorius Antanas Masionis. Jam talkina Maironio lituanistinės mokyklos mokytojai.

Siuntinių įstaiga DOVANA praneša, kad liko tik vienas mėnuo pasiuntimui ar užsakymam automobilių, butų-apartamentų, šaldytuvų ar sertifikatų, su kuriais buvo galima pirkti tam tikrose krautuvėse. Po mėnesio bus galima siųsti tik siuntinius. Jei kas nori pasinaudoti likusiu mėnesio laikotarpiu, prašom tuoj pat kreiptis DOVANA Corp., 80-14 Jamaica Ave. Woodhaven, N.Y. 11421. Telefonu vakarais po 6 val. 296-5359.

IŠ MOTERŲ VIENYBĖS VEIKLOS

Moterų Vienybė kiekvienais metais lapkričio mėnesį prisimena iš gyvenimo išėjusias naries. Šm. lapkričio 9 d. 11 val. Apriškimo parapijos bažnyčioje buvo atlaikytos gedulingos pamaldos, kuriose gausiai dalyvavo Moterų Vienybės narės. Po pamaldų jaučioje V. Belecko svetainėje įvyko pietūs, kuriuose be narių buvo ir keletas svečių, viso apie 50 žmonių. Kun. A. Račkauskas sukalbėjo invokaciją. Taip pat jis pasveikino ir Moterų Vienybę, linkėdamas visom narėm sveikatos, kantrybės ir ištvermės savo darbe. Pietūs vyko ramioje nuotaikoje.

Pietų metu pirmininkė Elena Andriušienė, pasveikinusį svečius, pristatė Moterų Vienybės valdybą. Svečiai atsakė gražiais sveikinimais ir linkėjimais. Pirmininkė taip pat padėjo kun. A. Račkauskui už sukalbėtą maldą ir linkėjimus. Padėkojo ir p. Beleckam ir jų sūnui už rūpestingą patarnavimą. (SK).

LMK Federacijos N.Y. klubas lapkričio 16 savo susirinkime pagerbė ilgametę klubo narę ir buvusią pirmininkę dr. Mariją Kregždienę jos 75 metų sukakties proga. Klubo pirmininkė Marija Žukauskienė ją pasveikino, prisegė rožių korsažą ir įteikė dovaną — lietuvišką staltesę. Klubas susirinkimas buvo pas klubo narę J. Laucevičienę.

Simo Kudirkos šaulių kuopa New Yorke pasaulio jaunimo kongresui paskyrė 50 dol. auką. Gi tos kuopos knygai leisti komitetas davė 16 egz. knygų "Pėdos mirties zonoje" (knygos kainą — 10 dol.). Knygas reikia nuvežti į jaunimo kongresą ir paskleisti jaunimo tarpe.

Woodhaven išnuomojamas saulėtas butas iš 5 kambarių su modernia virtuve ir vonia. Pageidaujama vyresnio amžiaus. Tel. AX 6-8635.

Išnuomojamas 5 kambarių butas Woodhaven. Skambinti vakarais nuo 6 iki 10 val. 296-3631.

N. Y. SKAUTAMS REMTI KOMITETAS KVIEČIA PRALEISTI 1976 VELYKŲ ATOSTOGAS

WALT DISNEY WORLD FLORIDOJE

NUO BALANDŽIO 19 IKI 23 DIENOS

Į kelionės kainą įsiskaito:

1. Kelionė lėktuvu, Solage viešbutyje nakvynė ir asmenų bei bagažo pervežimas iš aerodromo į viešbutį ir atgal.
2. Dvi dienos Walt Disney World parke, įskaitant 16-kos paviljonų lankymą.
3. Viena diena Cypress Gardens, įskaitant kelionę ir įėjimo mokestį.
4. Viena diena Cape Kennedy Space Center, įskaitant kelionę ir įėjimo mokestį.
5. Visi takai ir patarnavimo mokesčiai (tips)

KAMBARYS DVIEM PO 234.50 ASM.

KAMBARYS VIENAM 274.50 ASM.

VAIKAI IKI 12 METŲ po 169.50 ASM.

REZERVUOKITE VIETAS. SIUSDAMI 25 DOL. KIEKVIENAM ASMENIUI. ČEKIS RAŠOMAS:

LITHUANIAN SCOUTS ASS'N., INC.

ADRESAS: VYTAUTAS KULPA
84-01 101 St.
Richmond Hill, N.Y. 11418

Sekantis 100 dol. mokestis siunčiamas iki 1976 sausio 19 dienos. Paskutinis kelionės mokestis turi būti gautas ne vėliau 1976 kovo 10.

(Kelionės atsisakymai priimami iki šešių savaitių prieš išvykimą be pabaudos)

BALTIC HOMELAND TOURS LITHUANIA TOUR

8 DAYS ALL INCLUSIVE \$699.00
DEPARTING DEC. 7TH

INCLUDING: 5 NITES VILNIUS
2 NITES WARSAW
OVERNITE IN BRUSSELS

NO EXTRAS

ALSO INCLUDED: AIR TRANSPORTATION/TRAINS BETWEEN WARSAW AND VILNIUS BOTH WAYS/FIRST CLASS HOTELS/FULL BOARD IN VILNIUS/HALF BOARD IN WARSAW/TRANSFERS/SIGHT-SEEING/ALL VISA FEES

CONTACT: PATRICIA KELTNER
FIGARO TRAVEL — 943-6995
17 BATTERY PLACE
NEW YORK, N.Y. 10004

AGRONOMAS VLADAS TIŠKUS

Palaidotas lapkričio 3 d.

Su dideliu širdies skausmu praneša buvęs artimas bičiulis

Balys Vyliaudas

Albinas Prižgintas, vargonų virtuožas, lapkričio 9 koncertavo baltų koncerte Bostone.

Brocktono Šv. Kazimiero parapijos choro koncertas buvo lapkričio 9 pačiame Brocktone. Dalyvavo solistai Daiva Mongirdaitė-Richardson, Stasys Liepas ir Benediktas Povilavičius. Čia buvo pirmą kartą atlikta kanta — Lietuviškam žodžiui, muzika J. Gaidelio, žodžiai Bern. Brazdžionio. Programoje dar dalyvavo ir tautinių šokių sambūris, vadovaujamas Onos Ivaškienės. Koncertas buvo pakilus ir geras. Kai kitur chorai mažėja, čia choras didėja, nes choru rūpinasi klebonas kun. P. Šakalis ir choro vadovas kompozitorius Julius Gaidelis. Koncerte dalyvavo miesto burmistras ir daug svečių. Po koncerto buvo pakilus ir vakarienė, kuriai vadovavo choro pirmininkas Juozas Baškauskas. Kalbėjo kleb. kun. Šakalis. Jis padėjo choristam ir jų vadovui komp. J. Gaideliui už gražų darbą. Padėjo ir komp. J. Gaidelis klebonui už choro globą ir choristam už darbą.

Mišios per televiziją bus gruodžio 14, sekmadienį, 9 v.r. per 7 kanalą. Mišias užprašė Lietuvos vyčiai, jas aukos Šv. Petro lietuvių parapijos vikaras kun. Albinas Janiūnas.

Lietuvos kariuomenės atkūrimo šventės minėjimas bus lapkričio 23. Šv. Petro lietuvių parapijos bažnyčioje mišios bus 3 val. popiet, paskui Liet. piliečių klubo salėje bus tęsiamas minė-

jimas. Meninę programą atliks Hartfordo moterų choras ir solistas dr. Izidorius Alis. Choro vadovas — muzikas Jurgis Petkai-tis.

Algis Mitkus pradėjo dėstyti Bentley kolegijos ketvirtą kurso studentam. Jis dėsto prekybą ir viešuosius santykius. Jis yra Liet. piliečių draugijos vice-pirmininkas.

Antanas Ivas-Ivaškevičius mirė lapkričio 3. Buvo gimęs 1886 rugsėjo 3 Tryškiuose, Šiaulių apskr. Į Ameriką atvyko 1905, 1911 baigė aukštesniąją mokyklą, toliau mokėsi religijos filosofijos, istorijos, psichologijos. Jau 1911 atidarė savo nuosavą pirkimo — pardavimo įstaigą, 1919-1928 buvo Baltrick State Financial Corp. banko pirmininku. Aktyviai dalyvavo lietuviškose organizacijose, buvo jų valdybose, skaitė paskaitas, Bostone pirmininkavo Lietuvos draugų komitetui, kuris rinko aukas ir platino bonus. Jo rūpesčiu buvo sušauktas mitingas ir protestuota, kad lenkai pagrobė Vilnių. Mitinge dalyvavo 20,000 žmonių. 1922 jis buvo nulykęs į Lietuvą ir dalyvavo Klaipėdos išlaisvinime, prarėmė Klaipėdos gelbėjimo komitetą auka (to laiko vokiečių valiuta auka siekė 2 mil. markių). Jo įstaigoje Bostone dirbo visa eilė naujų ateivių ir vėliau kiti net atidarė savo įstaigas.

Spauda

yra pats svarbiausias
ginklas, kovojant
dėl mūsų tautos laisvės.
Paremk ją savo auka!

Praslinkus vieneriem metam po VLADO CHLAMAUSKO

mirties, už jo vėlę mišios bus aukojamos lapkričio 23, sekmadienį, 10 val. ryto pranciškonų koplyčioje Kennebunkport, Maine. Po pamaldų bus šventinamas paminklas Kennebunkporto kapinėse. Draugai ir pažįstami prašomi vėliau prisiminti savo maldose.

Bronė Chlamauskienė ir
sūnus Raymondas

SOUTH BOSTON SAVINGS BANK

Inkorporuotas 1883

460 West Broadway, South Boston Massachusetts

"Kur tūkstančiai taupo milijonus

ALFRED W. ARCHIBALD, President

Šio banko direktorių taryboje yra adv. Jonas J. Grigalus. Reikale su patarnautojais galima susikalbėti ir lietuviškai • Turtas—Assets virš \$213,000,000.

CURRENT DIVIDEND RATES

- Regular a/c — 5 1/4 %
- Special Notice a/c — 5 1/2 %
- 1 year Term Deposit — 5 1/4 %
- 2 year Term Deposit — 6 %

— All Accounts Compounded Daily —

KALĖDŲ EKSKURSIJA LIETUVON

Kellonė: 6 naktys Vilniuje, 1 dienos išvyka Kaune,

3 naktys Vienoje (kur Naujus Metus sutiksime)

4 naktys Muenchene

nuo gruodžio 22 iki sausio 5

TIKTAI \$969

Ekskursija išvyksta su Lufthansa Bendrove iš Bostono ir New Yorko

Norį gauti daugiau informacijų prašomi kreiptis į:

ALGIRDA MITKŲ
8 White Oak Road, Newton, Mass. 02168
Tel. (617) 969-1190

arba

GALAXY TOURS & TRAVELS

141 Linden Street, Wellesley, Mass. 02181
Tel. (617) 237-5502

Prašome pasinaudoti šia puikia proga aplankyti Lietuvą per šventes

Tauriam lietuviui

A.A. KAZIMIERUI VYGANTUI

mirus, jo žmonai Hertai, sūnams dr. Vytautui ir dr. Mindaugui su šeimomis reiškiamo gilią užuojautą ir kartu liūdime

Dr. Halina ir Jurgis Montvilai

Netekus brangaus tėvelio

A.A. K. VYGANTO,

reiškiamo gilią užuojautą dr. Vytautui Vygantui su šeima ir kartu liūdime

Nijolė ir Jonas Ulėnai

A.A.

DR. ARYDUI BINTAKIUI

staiga mirus, motiną dantų gydytoją Stasę Bintakienę-Kent ir šeimą didžio skausmo valandoje giliai užjaučia

Filomena, Andrius ir Rimas Ignaičiai

Mielai kolegei, dantų gydytojai

STASEI BINTAKIENEI-KENT

ir jos šeimai, sūnui dr. Arvydui Bintakui staiga mirus, gilią užuojautą reiškia

New Yorko ir New Jersey
Lietuvių Dantų Gydytojų
Draugija

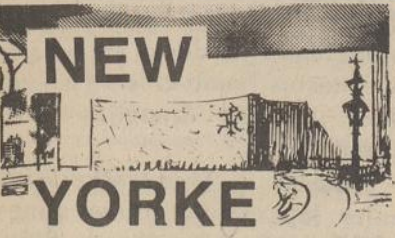
Mielą klubo narę Albiną Vencę ir artimuosius, brangiai motinai

A.A. EMILIJAI AMBRAZIEJIEI

tragiškai mirus, užjaučiame ir kartu liūdime

LMKF New Jersey Klubas

DARBININKAS

Redakcija (212) 827-1352;
Administr. (212) 827-1351
Spaustuvė (212) 827-1350
Vienuolynas .. (212) 235-596?
K. Ž. salė (212) 827-9645

341 HIGHLAND BLVD.
BROOKLYN, N.Y. 11207

Kristaus Karaliaus šventė minima ši sekmadienį, lapkričio 23, Angelų Karalienės parapijos bažnyčioj. 12 val. bus mišios, kun. V. Pikturnos pamokslas. Po mišių trumpa programa bažnyčioj.

Liet. Kariuomenės šventė minima lapkričio 23, sekmadienį. 11 val. mišios Apreiškimo parapijos bažnyčioj, po mišių parapijos salėj Br. Bieliuko paskaita, dailusis žodis ir k.

Vakaras su muziku Vladu Jakubėnu rengiamas gruodžio 13, šeštadienį, 7 v.v. Kultūros Židinio didžiojo salėj. Rengia Vaižganto Kultūros Klubas. Šis susitikimas su žymiu mūsų kompozitoriumi buvo pramatytas gruodžio 14, sekmadienį, mažojo Židinio salėj. Dabar perkeliamas į šeštadienio vakarą, į didžiąją salę, nes programai atlikti reikia gero fortepijono. Skambina Aldona Kepalaitė. Taip pat iš Bostono atvyksta kompozitorius Jeronimas Kačinskas, kuris kalbės apie Vl. Jakubėno kūrybą.

Dr. Arvydas Bintakys, gyvenęs Vokietijoje, prie Danijos sienos, lapkričio 16 mirė širdies priepuoliu. Buvo tik 31 metų amžiaus. Jo tėvas buvo irgi medicinos daktaras, turėjo savo kabinetą Linden St., prie Broadway, Brooklyne. Prieš ke-liolika metų mirė širdimi. Sū-nus Arvydas buvo išvykęs į Vo-kietiją studijuoti medicinos ir ten pasiliko, mokslus baigęs. Motina, dantų gydytoja, gyvena Woodhavene. Ji išskrido į laido-tuves. Palaidotas lapkričio 20.

Jaunimo pamaldos Kultūro Židiny ši sekmadienį, lapkričio 23, 12 val. Pamaldomis rūpina-si K.Ž.A. komiteto jaunimo rei-ka-lų sekcija. Kavutę ir pietus, mokytojų suvažiavimo proga, ruošia E. Mickeliūnienė. Biblio-teka bus atidara nuo 12:30 iki 2 val. p.p.

Ieškomas žmogus, kuris su-gė-bėtų vesti apdraudos agentūrą. Gali būti ir pensininkas, bet turi būti patyręs šiame darbe. Skam-binti (212) 847-5522.

**GINA ČAPKAUSKIENĖ
IŠ MONTREALIO
VĖL DAINUOJA NEW YORKE**

CARNEGIE RECITAL HALL 7 AVE. IR
57 STREET LAPKRIČIO 30, SEKMADIENĮ,
8:30 VAL. VAK.

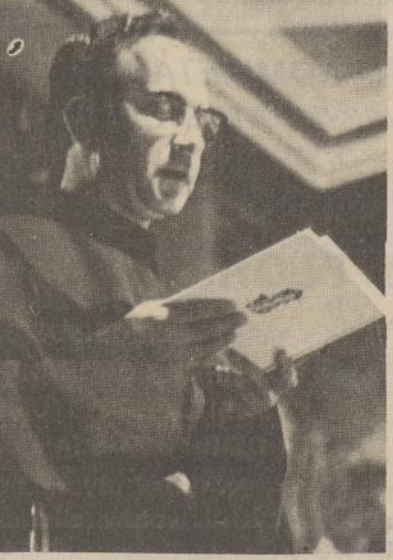
**AKOMPONUOJA SAULIUS CIBAS
IŠ BOSTONO**

Bilieto kaina \$3.50

Bilietus iš anksto platina Moterų Vienybė —

pirm. Elena Andriušienė, 87-09 Jamaica Ave.,
Woodhaven, N.Y. 11421 Tel. VI 7-4477

Aktorius Kazys Vasiliauskas išeina į pensiją ir šio mėnesio gale persikelia gyventi į Balti-morę pas savo sūnų.

Tėv. Leonardas Andriekus, OFM, skaito savo kūrybą. Ją skaitys ir Darbininko vakare lapkričio 22 Kultūros Židiny.

Jadvyga Matulaitienė, New Yorko Lietuvių Tautinių Šokių Ansamblio vadovė. Ansamblis šoko Darbininko vakare lapkričio 22.

Kultūros Židinio A. Maceikos vardo biblioteka atidara sekma-dieniais nuo 12 iki 2 v. popiet. Ten galima pasiimti knygų skai-tymui. Kitu laiku reikia tartis su bibliotekos vedėju A. Maceika.

LIETUVOS KARIUOMENĖS ĮKŪRIMO PROGA

RENGIAMAS

**KARIUOMENĖS
ŠVENTĖS
MINĖJIMAS**

lapkričio 23 Apreiškimo parapijos bažnyčioj ir salėse

11 val. koncelebracinės Šv. Mišios
Organizacijos kviečiamos pamaldose dalyvauti su vėliavomis

Programoj:

- Sveikinimai ir savanorių pagerbimas
- Paskaita — Br. Bieliukas
- Dailusis lietuviškas žodis

*Ruošia ir visus atsilankyti kviečia
N.Y. Ramovėnai, savanoriai, birutininkės
ir N.Y. Simo Kudirkos šaulių kuopa*

N. Y. VYRŲ CHORO **PERKŪNO** METINIS

KONCERTAS

ĮVYKSTA GRUODŽIO 6 D. 7:30 V.V. PUNKTUALIAI
KULTŪROS ŽIDINYJE, 361 HIGHLAND BOULEVARD
BROOKLYN, N.Y.

PROGRAMĄ ATLIEKA:

Sol. Genė Antanaitytė-Ugianskienė
Debiutantas — sol. Petras Tutinas
Vyrų Choras, dirigentas Vytautas Daugirdas

PO KONCERTO **LINKSMAVAKARIS**

VEIKS BUFETAS

ŠOKIAMS GROJA "A M O U R" ORKESTRAS
PALYDINT JUOZUI NAKUI

ĮĖJIMAS \$5.00 Suaugusiems
\$ 3.00 Studentams

STALUS IŠ ANKSTO UŽSISAKYTI PAS:

A. RAZGAITĮ (212) 327-2019
S. KARMAZINĄ (212) 441-1252.

IR "PERKŪNO" CHORO NARIUS

VISI KVIEČIAMI DALYVAUTI!

VYR. LIET. IŠLAISVINIMO KOMITETO SEIMO PROGA

INKORPORUOTO TAUTOS FONDO

**BANKETAS
BALIUS**

ŠEŠTADIENĮ, LAPKRIČIO 29 D. 8 VAL. VAKARO
KULTŪROS ŽIDINYJE
361 HIGHLAND BLVD. BROOKLYN, N.Y.

Programoje:

SOL. G. UGIANSKIENĖ

ŠOKIAI
GROJA A M U R ORKESTRAS
DAINUOJA J. N A K A S

Bilietus įsigyti ar stalus rezervuoti prašoma pas:

ST. BOBELIENĖ
212 Elderts La. Woodhaven, N.Y.
Telef. MI 7-6637

M. KLIVEČKIENĖ
76-13 85 Rd. Woodhaven, N.Y.
Telef. 296-0406

V. KULPĄ
84-01 101 St. Richmond Hill, N.Y.
Telef. 846-1056

Stalai 10 žmonių. Šilta vakarienė ir gėrimai.

AUKA \$15 ASMENIUI

7 val. vakare kokteilis — atgaiva Mažojoje salėje.

Aukoje Inc. Tautos Fondui \$50 1975 m. — jiems paprašius, bilietas siunčiamas nemokamai.

VISUOMENĖ KVIEČIAMA ATSilANKYTI

Inc. TAUTOS FONDAS

**DARBININKO METINIS
SPAUDOS VAKARAS**

ŠEŠTADIENĮ, LAPKRIČIO 22, PRADŽIA 7 VAL. VAK.
KULTŪROS ŽIDINYJE, 361 HIGHLAND BLVD. BROOKLYN, N.Y.

Sol. Laimutė Stepaitienė

PROGRAMA:

Prof. SIMAS SUŽIEDĖLIS
Poetas LEONARDAS ANDRIEKUS
Solistė LAIMUTĖ STEPAITIENĖ
Akomponuoja ALBINAS PRIŽGINTAS
New Yorko Lietuvių Tautinių
Šokių Ansamblis, vadov. JADVYGA
MATULAITIENĖ

Vakarui vadovauja TADAS ALINSKAS
Šokiam groja JUOZO KAZLO orkestras
Vaišės, laimėjimai ir kiti įvairumai

Įėjimo kaina tik 5 dol. Koncertui bilietus platina:
V. Dėdinienė, M. Šalinskienė, Ž. Juriėnė, J. Čepukienė, A. Sabalienė, M. Žukauskienė ir
Alice's Florist Shop. Šokių metu norj turėti sta-lus prašomi iš anksto pranešti, kad laiku būtų galima juos paruošti. Dėl stalų kreiptis į Dar-bininko administraciją tel. 827-1351.

New Yorko Lietuvių Tautinių Šokių Ansamblis, vadovaujamas Jadvygos Matulaitienės, šoks Darbininko vakare lapkričio 22. Akordeonu pritaras Antanas Razgaitis.

**VISI LIETUVIAI KVIEČIAMI
DALYVAUTI IR PRISIDĖTI PRIE
DARBININKO IŠLAIKYMO**